

Державна аудиторська служба України
ПІВНІЧНИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ

7. 2.20 8

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ
за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

м. Київ
2018 рік

В аудиторському звіті представлено результати державного фінансового аудиту діяльності Державного підприємства «Укроборонресурси» (далі - ДП «Укроборонресурси», Підприємство, об'єкт аудиту) за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 рік.

Аудит проведено відповідно до пункту п. 1.2.6.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Північного офісу Держаудитслужби на III квартал 2018 року та абзац 1 пункту 3 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 №361 (далі - Порядок від 25.03.2006 № 361) [16].

Аудиторське дослідження проведено згідно з Програмою аудиту діяльності, затвердженою 12.11.2018 начальником Північного офісу Державної аудиторської служби Карабановим О.В., з якою 12.11.2018 року ознайомлено в.о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяка М.С.

Безпосередньо на об'єкті державного фінансового контролю аудит тривав з 19.09.2018 по 17.12.2018.

Аудиторський звіт призначений для керівництва ДП «Укроборонресурси», державного концерну «Укроборонпром» (далі - ДК «Укроборонпром», Концерн, орган управління).

Аудиторський звіт підготовлено групою аудиторів відділу контролю органів влади, оборони, правоохоронних органів Північного офісу Держаудитслужби у складі: заступника начальника відділу Приходько Т.В., головних державних аудиторів Авдошиної В.В. та Землякової Л.І., провідного державного аудитора Зозулі М.Ф.

З М І С Т

I. ВСТУП	4-5
1.1 Інформація про об'єкт аудиту	5-9
1.2 Обґрунтування причин проведення аудиту	9
II. Результати аудиторського дослідження	
2.1. Аналіз фінансово-господарської діяльності ДП «Укроборонресурси».	10-20
2.2 В договорі оренди цілісного майнового комплексу питання щодо відшкодування земельного податку з ділянки на якій розташований предмет оренди (ЦМК) не врегульовано.	20-27
2.3. Залежність Підприємства від реалізації та утилізації металобрухту Підприємств - Учасників ДК «Укроборонпром» та недостатній менеджмент в пошуку інших ринків збуту (споживачів) не дозволяє йому в повній мірі забезпечити виконання статутних напрямів і завдань, що призводить до погіршення фінансового стану.	27-36
2.4. Неналежний контроль за економічним обґрунтуванням фінансових планів ДП «Укроборонресурси» мав наслідком планування діяльності із значними відхиленнями доходів та витрат.	36-40
2.5 Підприємство укладає з юридичним та фізичним особам договори по зберіганню товарно-матеріальних цінностей в приміщеннях, які знаходяться на балансі Підприємства та не використовує своєчасно можливість укладання договорів оренди.	40-44
2.6. Недостатній контроль за станом розрахункової дисципліни призводить до непогашення дебіторської заборгованості, зростання кредиторської заборгованості та упущення вигоди у вигляді застосування штрафних санкцій.	45-57
2.7 Впроваджена Підприємством політика в сфері управління необоротними активами може спричинити їх нераціональне використання та, як наслідок призвести до здійснення неефективних витрат, а також негативно вплинути на отримання додаткових доходів.	58-75
2.8 Запроваджена організація внутрішнього контролю по Підприємству не забезпечує своєчасне виявлення проблем у діяльності ДП «Укроборонресурси».	75-81
III. Висновки	81-83
IV. Рекомендації	83-84
V. Додатки	84-89

I. ВСТУП

Державне підприємство «Укроборонресурси» створено Наказом Міністра оборони України від 22.09.1997 року № 347 відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України від 15.12.1997 року № 8-92 «Про управління майном, що є у загальнодержавній власності», згідно з Законом України «Про підприємства в Україні», для реалізації заходів, передбачених «Концепцією економічної та господарської діяльності Збройних Сил України в сучасних умовах», схваленої Указом Президента України від 19.04.1997 року № 353/97, та з метою впорядкування діяльності щодо переробки та використання брухту і відходів чорних та кольорових металів Збройних Сил України.

Також, відповідно до Наказу Міністра оборони України від 22.09.1997 року № 347 Державне підприємство «Укроборонресурси» було наділено повноваженнями на здійснення реалізації металобрухту та продуктів переробки вторинних ресурсів на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Від 2012 року підприємство увійшло до складу ДК «Укроборонпром». Від тоді і до сьогодні ДП «Укроборонресурси» є спеціалізованим підприємством з комплексної переробки та утилізації майна Концерну.

На 2018 рік ДП «Укроборонресурси» вирішує питання та завдання Концерну пов'язаних із забезпеченням екологічної безпеки, а саме: з утилізації відходів виробництва підприємств Концерну, монетизація всіх видів брухту та відходів, збільшення прибутковості від їх реалізації, проведенні робіт пов'язаних з демонтажем, різанням, приведення у ліквідний стан некондиційної продукції та відходів.

Відновлення та модернізація виробництв підприємств учасників Концерну, а також розвиток проектів (їх інтенсифікація) може бути досягнута за умов належного фінансування. Відходи та неліквіди, матеріальні цінності, що є на підприємствах можуть слугувати як додаткове джерело фінансування та шляхом щодо зменшення витрат на деякі види робіт та виробничі процеси. Забезпечити розвиток та модернізацію існуючого виробництва, зменшення витрат на його зберігання та охорону, мінімізацію екологічних ризиків тощо.

Наразі основними напрямками діяльності Підприємства є: заготівля та переробка брухту чорних і кольорових металів; організація робіт з розбирання, демонтажу та різання металовмісних об'єктів будь-якої складності (в тому числі заглиблених під водою); збирання та первинна обробка відходів і брухту дорогоцінних металів (відходів, вузлів, блоків, деталей, агрегатів); організація робіт з утилізації (знешкодження) та переробки небезпечних відходів (кислот, лугів, органіки, ціанів, тощо); впровадження на підприємствах енергозберігаючих технологій без додаткових витрат для них (програма «Енергосервіс»); впровадження на підприємстві інноваційних технологій електропроменевого зварювання; постачання високоякісної продукції для електрозварювання (дріт та електроди); організація робіт з утилізації та переробка відходів пластмас (ПЕТ, ПВХ, ПВД, АБС, ПС, ПНД), олив, електротехнічних виробів, акумуляторів, ртутних ламп, шин, гуми, біологічних та будівельних відходів.

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^i/. ^yn/^X/*

Слід зазначити, що наказом ДК «Укроборонпром» «Про затвердження Переліків державних підприємств - учасників Державного концерну «Укроборонпром», діяльність яких координується дивізіонами та Департаментом з управління інтелектуальною власністю та іншими активами» від 18.06.2018 №193 [38], затверджено Перелік державних підприємств - учасників Концерну, які плануються оптимізувати шляхом їх реорганізації, плануються до передачі на приватизацію (втратили своє значення для галузі) або плануються ліквідувати (безперспективні), що функціонально або за напрямком діяльності координуються Департаментом з управління інтелектуальною власністю та іншими активами. В даний перелік включено майно ДП «Укроборонресурси».

1.1 Інформація про діяльність ДП «Укроборонресурси».

Державне підприємство «Укроборонресурси» є державним комерційним підприємством, заснованим на державній власності.

Регулювання, контроль та координацію діяльності Підприємства здійснює Державний концерн «Укроборонпром» як уповноважений суб'єкт господарювання з управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 № 1221 «Про утворення Державного концерну «Укроборонпром» (далі - Постанова № 1221) [15] Підприємство входить до складу Концерну.

Згідно з витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, виданого 10.12.2015 року Державним комітетом України з питань регуляторної політики підприємництва, **Підприємство має наступні реквізити:**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 24967600;

Місцезнаходження юридичної особи: 03039, м. Київ, Голосіївський район, Саперно-Слобідський проїзд, буд. 3;

Основні види діяльності за КВЕД-2010:

46.14 Діяльність посередників у торгівлі машинами, промисловим устаткуванням, суднами та літаками;

84.22 Діяльність у сфері оборони;

46.77 Оптова торгівля відходами та брухтом;

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;

68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна;

38.31 Демонтаж (розбирання) машин і устаткування.

Організаційно-правова форма за КОПФГ: Державне підприємство.

У період, охоплений аудитом, діяло ряд Статутів ДП «Укроборонресурси», під час проведення аудиту Підприємство діяв Статут (нова редакція), затверджений наказом Концерну від 24.04.2018 № 150 (далі - Статут №150) [35].

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 № 1221 «Про утворення Державного концерну «Укроборонпром»

Згідно з п. 1.1 Статуту № 150 [35] Державне підприємство «Укроборонресурси» є державним комерційним підприємством, заснованим на державній власності, та передане в управління ДК «Укроборонпром».

Регулювання, контроль та координація діяльності Підприємства здійснюються Концерном як уповноваженим суб'єктом господарювання з управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі.

Підприємство має самостійний баланс, поточний, валютний та інші рахунки в установах банків, печатку із своїм найменуванням, а також може мати знак для товарів та послуг, який реєструється відповідно до законодавства, (п. 3.5 Статуту № 150) [35].

Метою діяльності Підприємства є: одержання прибутку шляхом провадження господарської діяльності в сферах, які визначені як предмет діяльності Підприємства (п. 2.1 Статуту № 150) [35].

Предметом діяльності Підприємства є 16 видів діяльності, серед яких: демонтаж (розбирання) машин і устаткування; відновлення відсортованих відходів; оптова торгівля відходами та брухтом; неспеціалізована оптова торгівля; діяльність посередників у торгівлі машинами, промисловим устаткуванням, суднами та літаками; надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого приміщення; збирання небезпечних відходів; інша діяльність щодо поводження з відходами, тощо (п.2.2 Статуту № 150) [35].

Пунктами 4.1 Статуту визначено, що **майно Підприємства є державною власністю і закріплюється за ним на праві господарського відання**. Майно Підприємства становлять виробничі і невиробничі засоби, об'єкти права інтелектуальної власності, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Підприємства (п.4.2 Статуту № 150) [35].

У своїй діяльності Підприємство керується Конституцією України та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами Концерну, нормативно-правовими актами, які видаються міністерствами, іншими органами виконавчої влади, а також цим статутом (п. 4 Статуту №150) [35]. Підприємство має право укладати угоди, набувати майнових та немайнових прав, нести відповідальність, бути позивачем і відповідачем у суді відповідно до законодавства (п. 3.9 Статуту № 150) [35].

Прибуток Підприємства формується за рахунок надходжень від провадження господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат, витрат на оплату праці, сплати відсотків за кредитами банків, сплати передбачених законодавством податків та інших платежів до бюджету, відрахувань до цільових та інших фондів, залишається у повному його розпорядженні та використовується відповідно до законодавства. Прибуток Підприємства визначається шляхом зменшення суми валового доходу Підприємства за певний період на суму валових витрат та амортизаційних відрахувань (п. 9.2 Статуту № 150) [35].

Розподіл прибутку Підприємства здійснюється відповідно до затвердженого фінансового плану Підприємства з урахуванням вимог

Господарського кодексу України та інших законів України (п. 9.3 Статуту №150) [35].

У фінансову плані Підприємства затверджуються суми коштів, які спрямовуються державі як власнику і зараховуються до державного бюджету (п. 9.4 Статуту № 150) [35].

Підприємство створює за рахунок прибутку спеціальні (цільові) фонди, призначені для покриття витрат, пов'язаних з його діяльністю: амортизаційний фонд, фонд розвитку виробництва, фонд споживання (оплати праці), резервний фонд, інші фонди (п. 5.7 Статуту №150) [35].

Амортизаційний фонд створюється за рахунок амортизаційних відрахувань і призначається для відтворення основних фондів (устаткування, машин, будівель тощо), які в процесі виробництва піддаються фізичному та моральному зносу, через що втрачають частину споживної вартості (п. 5.8 Статуту № 150) [35].

Фонд розвитку виробництва створюється за рахунок коштів відрахувань від чистого прибутку в порядку, передбаченому законодавством. Кошти Фонду використовуються для розвитку матеріально-технічної бази Підприємства. Спрямування коштів фонду визначається кошторисом (п. 5.9 Статуту № 150) [35].

Фонд споживання (оплати праці) створюється у розмірах, які визначаються згідно із законодавством (п. 5.10 Статуту № 150) [35].

Резервний фонд Підприємства створюється у розмірі визначеному затвердженим фінансовим планом, і призначений для покриття витрат, які пов'язані з відшкодуванням збитків, та позапланових витрат (п. 5.11 Статуту № 150) [-].

Згідно з Статуту, розмір **статутного капіталу** Підприємства станом на 01.01.2015 та на 01.01.2016 становить **511 000,0 грн.** Станом на 01.01.2017, на 01.01.2018 та на 01.10.2018 рік розмір **статутного капіталу становить 1 511 000,00 грн** (п. 5.4 Статуту № 150) [35].

Збільшення статутного капіталу на 1 000 000,0 грн в 2016 році здійснено за рахунок виділених коштів ДК «Укроборонпром».

Довідково: кошти в сумі 1 000 000,0 грн в 2016 році використано Підприємством в повному обсязі, а саме на погашення: існуючої простроченої заборгованості по оплаті праці (з відрахуваннями) в сумі - 688 033,06 грн; заборгованості по сплаті земельного податку - 223 276,44 грн; часткове погашення заборгованості перед ПП «МЕТАМЕТ» - 88 690,50 гривень.

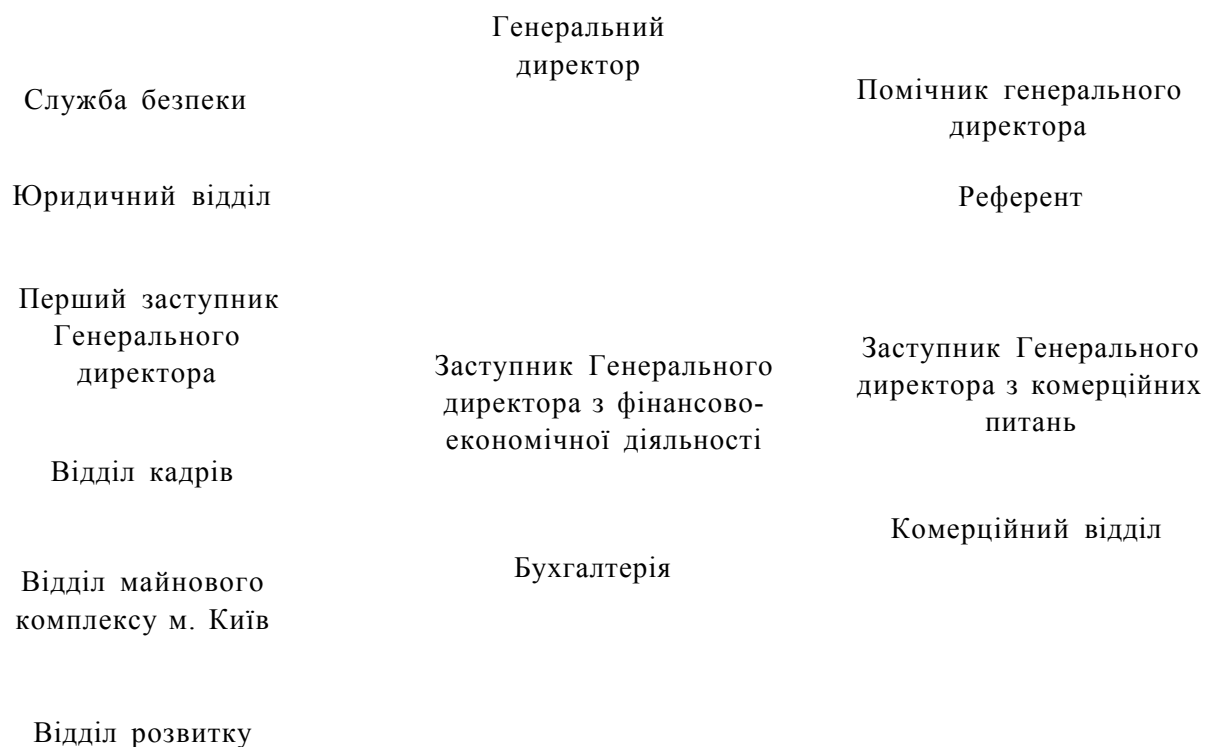
Згідно п.7.2 Статуту № 150 [35] управління Підприємством здійснюється його керівником (Генеральним директором), який підзвітний Концерну.

Керівник Підприємства призначається на посаду та звільняється з посади Концерном. У разі тимчасової відсутності керівника Підприємства його функції виконує працівник Підприємства, призначений наказом керівника Підприємства. Крім того, переважне право призначати виконуючого обов'язки керівника Підприємства у разі тимчасової відсутності керівника Підприємства має Концерн (п. 7.3 Статуту № 150) [35].

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

Григорук

Структура ДП «Укроборонресурси» відображена на *схемі № 1*

Для здійснення діяльності ДП «Укроборонресурси» володіє низкою ліцензій, свідоцтв та дозволів, а саме: на збирання та первинну обробку відходів і брухту дорогоцінних металів; на заготівлю, переробку металобрухту чорних металів; на заготівлю, переробку металобрухту кольорових металів; реалізацію, ремонт й утилізацію військової техніки і військової зброї.

Для здійснення операцій з грошовими коштами Підприємством відкрито 4 банківських рахунків у національній валюті.

З 01.01.2015 по 26.11.2015 генеральним директором Підприємства був Абакумов Г.В., контракт з яким ДК «Укроборонпром» уклало 27.11.2014 строком дії з 27.11.2014 по 26.11.2015. З 27.11.2015 та на момент проведення аудиту відповідно до наказу ДК «Укроборонпром» від 25.11.2015 № 325 -к обов'язки генерального директора тимчасово виконує Третяк М.С. [39].

З метою регулювання трудових і соціально-економічних відносин працівників і Підприємства, між адміністрацією і трудовим колективом Підприємства укладено Колективний договір на 2007 - 2008 роки, який прийнято 06.02.2007 на засіданні загальних зборів робітників, спеціалістів та службовців ДП «Укроборонресурси» (зареєстрований Управлінням праці та соціального захисту населення Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації від 04.04.2007 за № 89) [36]. Слід зазначити, що зміни та доповнення до Колективного договору в продовж періоду не вносилися.

Організаційні заходи щодо порядку ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності здійснюється на підставі наказу Підприємства «Про облікову політику ДП «Укроборонресурси» від 16.12.2013

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

№ 25 (далі- облікова політика) [37]. Облікова політика 16.12.2013 погоджена ДК «Укроборонпром».

Середньооблікова штатна чисельність працівників ДП «Укроборонресурси» збільшилась з 10 осіб (станом на 01.01.2015) до 27 осіб (станом на 01.10.2018).

Для ведення бухгалтерського обліку Підприємство застосовує журнально-ордерну систему обліку та інші облікові регістри, адаптовані до системи обліку з використанням комп'ютерної техніки.

1.2 Обґрунтування причин проведення аудиту.

Аудит проведено на виконання п. 1.2.6.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Північного офісу Держаудитслужби на III квартал 2018 року, вимог ст. 16 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.2006 №185-У [8], п. 3 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 №361 [іб].

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

II. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТОРСЬКИХ ПРОЦЕДУР І ВИСНОВКИ

2.1. Результати аналізу фінансово-господарської діяльності

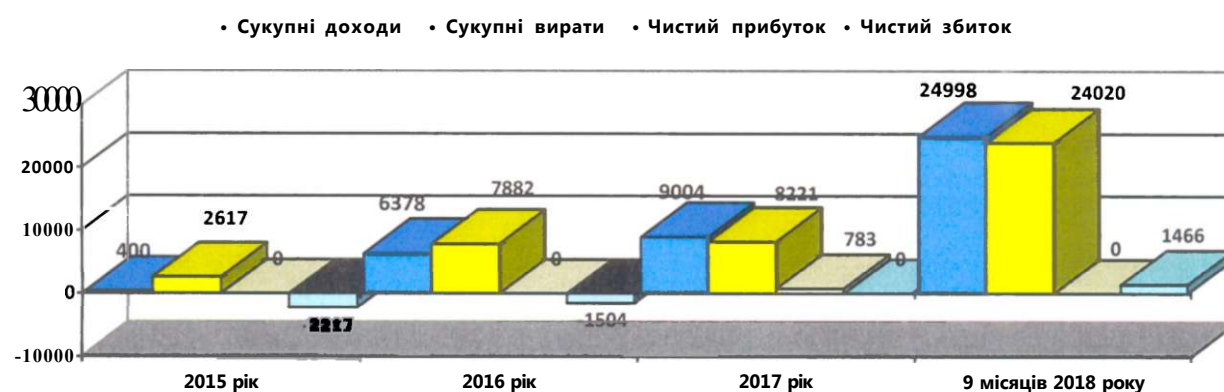
ДП «Укроборонресурси»

Для проведення аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємством використано Методику аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки від 14.02.2006 № 170² [22].

Відповідно до п. 1 ст. 13 ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»³ [7] звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік, у зв'язку з чим аналіз фінансово-господарської діяльності ДП «Укроборонресурси» проведено за показниками річної фінансової звітності за 2015-2017 роки та 9 місяців 2018 року.

Аналіз основних фінансових показників діяльності Підприємства за період, який досліджується наведено в діаграмі № 1.

Діаграма №1 (тис. грн)

Вказане свідчить про те, що ДП «Укроборонресурси» не забезпечено виконання запланованих показників у частині отримання чистого прибутку в 2015 -2016 роках, в зв'язку із відсутністю в Підприємстві виробничих приміщень (цілісний майновий комплекс по Саперно - Слобідському проїзді,3, м. Київ перебував в оренді в ТОВ «ОП «Укроборонресурси» та необґрунтованого встановлення показника чистого прибутку Підприємством.

За результатами фінансово-господарської діяльності ДП «Укроборонресурси» в 2017 році та за I-III квартал 2018 року, у відповідності до Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 138 сплачено 177,36 тис. грн та 1 191,62 тис. гривень.

² Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2006 № 170

³ Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами та доповненнями)

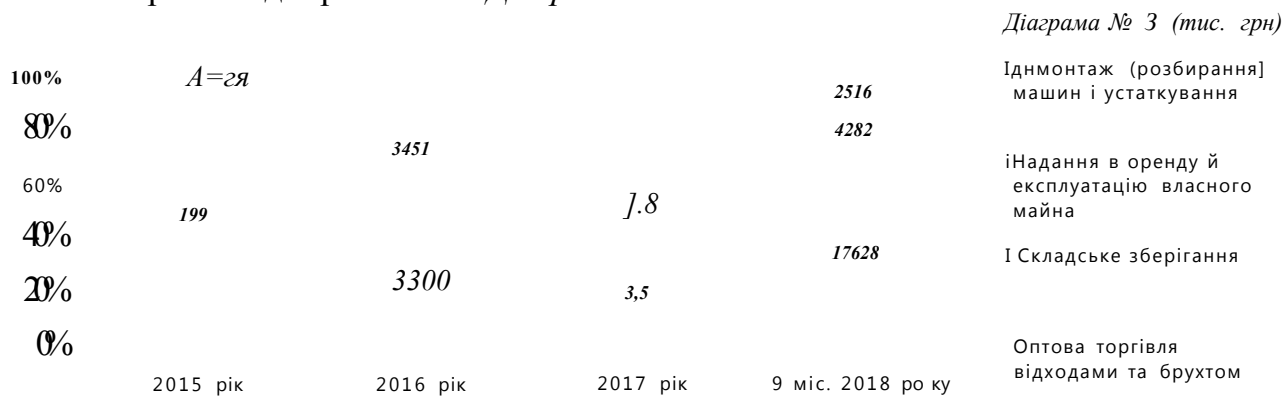
ДП «Укроборонресурси» за результатами діяльності за 2015 - 2017 роках та за І—III квартал 2018 відрахування частини чистого прибутку до ДК «Укроборонпром» (орган управління) не здійснювалось.

Сукупні доходи. Сукупні доходи Підприємства протягом 2015 — 2017 років та за 9 місяці 2018 року мали тенденцію до зростання.

Структура сукупних доходів протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки наведена в *Діаграмі № 2*.

Структура чистого доходу Підприємства протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки відображена на *Діаграмі № 3*.

Слід зазначити, що обсяг сукупних доходів Підприємства у 2015 році збільшився за рахунок збільшення чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), який в структурі сукупного доходу займає основну питому вагу та за 2016 рік становить 97,96 % (або 6 248,0 тис. грн), за 2017 становить 97,12 % (або 8 745,0 тис. грн), у III кварталі 2018 року — 97,68 % або 24 419,0 тис. гривень.

Слід зазначити, що протягом 2015 — 2016 років у складі чистого доходу Підприємства основну частку становлять доходи отримані від оптової торгівлі відходами та металобрухтом, розмір яких становив 100% або 199,0 тис. грн, 71,05 % або 5 822,0 тис. грн відповідно.

Водночас, протягом 2017 року спостерігається значне зменшення доходу від оптової торгівлі відходами та металобрухтом у 4,2 рази (1 405,0 тис. грн) в порівнянні з показником 2016 року.

Інші доходи в структурі доходів Підприємства протягом 2015 — 2017 років та III кварталу 2018 року становлять незначну частку, окрім 2015 року,

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Зуї/І^у у

розмір якої становив 198,0 тис. грн (або 49,5 %), 127,0 тис. грн (або 1,99 %), 257,0 тис. грн (або 2,85 %) та 977,0 тис. грн (або 3,91 %) відповідно.

У динаміці спостерігається зменшення розміру інших доходів за 2016 рік на 198,0 тис. грн, у порівнянні з 2015 роком, та збільшення за 2017 році на 130,0 тис. грн, у порівнянні з 2016 роком, та за III квартал 2018 рік на 779,0 тис. грн, у порівнянні з III кварталом 2017 року.

Інші операційні доходи в структурі доходів Підприємства протягом 2015 — 2017 років та III кварталу 2018 року становлять незначну частку, розмір якої становив дохід від залишку коштів на рахунку в банку (відсотки) - 3,0 тис. грн (або 0,75 %), дохід від залишку коштів на рахунку в банку (відсотки) - 3,0 тис. грн (або 0,05 %), дохід від списання кредиторської заборгованості - 2,0 тис. грн (або 0,022 %) та дохід від безоплатно одержаних оборотних активів - 90,0 тис. грн (або 0,36 %) відповідно.

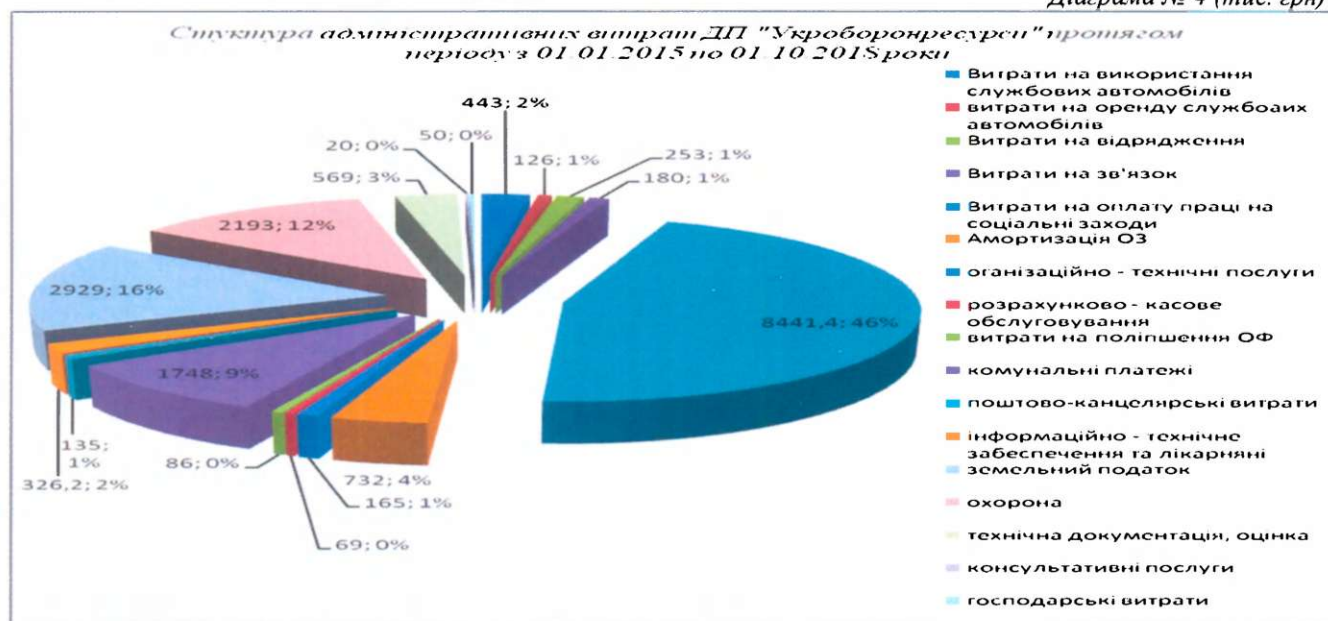
Сукупні витрати. Сукупні витрати Підприємства протягом 2015 — 2017 років та за 9 місяці 2018 року мали тенденцію до зростання.

Так, за 2016 рік сукупні витрати збільшились на 5 265,0 тис. грн. у порівнянні з 2015 роком, за 2017 рік - 339,0 тис. грн у порівнянні з 2016 роком, за 9 місяці 2018 року збільшились на 18 063,0 тис. грн. у порівнянні з III кварталом 2017 року.

У структурі витрат за 2015 - 2017 роки та 9 місяці 2018 року основну питому вагу займають адміністративні витрати, що мають тенденцію до зростання, окрім III кварталу 2018 року. та за вказаний період становили 1 312,0 тис. грн (або 50,13 %), 4 251,0 тис. грн (або 53,93 %), 7 046,0 тис. грн (або 85,71 %) та 5 931,0 тис. грн (або 24,69 %) відповідно.

Структура адміністративних витрат ДП «Укроборонресурси» протягом 2015 -2017 років та 9 місяців 2018 року, наведена в *Діаграмі № 4*.

Діаграма № 4 (тис. грн)

Степанов

Так, у загальному обсязі адміністративних витрат основну питому вагу в 2015 році становлять витрати на оплату праці, з відрахуваннями, розмір яких становить 778,0 тис. грн (або 59,3 %) та витрати на сплату земельного податку - 375,0 тис. грн (28,58%); в 2016 році витрати на оплату праці, з відрахуваннями, становлять - 1497,0 тис. грн (або 35,22 %), витрати на земельний податок - 746,0 тис. грн (17,55%), витрати на охорону - 600 тис. грн (або 14,11%), витрати на комунальні послуги - 528,0 тис. грн (12,42%), витрати на оплату лікарняних - 268,0 тис. грн (або 6,3%), витрати на господарські товари - 228,0 тис. грн (або 5,4%); в 2017 році витрати на оплату праці, з відрахуваннями, становить 3018,4 тис. грн (або 50,89 %), витрати на охорону - 770,0 тис. грн (або 12,98%), витрати на комунальні послуги - 690, 0 тис. грн (або 11,63%) та витрати на земельний податок - 587,0 тис. грн (або 9,9%).

Інші операційні витрати за 2015 рік становили 1 303,0 тис. грн. (або 49,79%), за 2016 рік - 3 631,0 тис. грн (або 46,17%), за 2017 рік - 753,0 тис. грн (або 9,6%), за 9 місяців 2018 року - 1101,0 тис. грн (або 4,58%).

У загальному обсязі інших операційних витрат основну питому вагу у 2015 - 2016 року становлять - визнані Підприємством штрафи, пені, неустойки - 1 303,0 тис. грн (або 100%) та 3 631,0 тис. грн (або 100%) відповідно. У 2017 році - визнані штрафи, пені, неустойки становили - 451,0 тис. грн (або 59,89 %) та перерахування орендної плати до Фонду державного майна України (30%) - 300 тис. грн (або 39,84 %). У III кварталі 2018 року визнані штрафи, пені, неустойки - 168,0 тис. грн (або 15,26%) та перерахування орендної плати до Фонду державного майна України (30%) - 754,0 тис. грн (або 68,48 %), списання сумнівної дебіторської заборгованості - 162,0 тис. грн (або 14,71%).

Таким чином, протягом періоду, що досліджується основну питому вагу в інших операційних витратах (6788,0 тис. грн) складають визнання та сплатені штрафи, пенні, неустойки Підприємством на загальну суму 5 553,0 тис. грн або 81,81%), що в свою чергу, негативно характеризує діяльність Підприємства.

У структурі витрат Підприємства за 2015, 2016 роки відсутній показник витрат, як собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт та послуг). За 2017 рік в звітності Підприємства даний показник становить 422,0 тис. грн (або 5,13 % від загального обсягу витрат) та за 9 місяців 2018 року - 16988,0 тис. грн (або 69,57% від загального обсягу витрат).

У загальному обсязі собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт та послуг) за 2017 рік та 9 місяців 2018 року основну питому вагу становлять витрати, понесенні на послуги сторонніх організацій, які становить 292,0 тис. грн (або 69,2 %), 11378,0 тис. грн (або 66,98 %).

Аналіз структури та динаміки активів свідчить про тенденцію до збільшення вартості активів. Вартість активів підприємства станом на 01.01.2015 становить - 6073,0 тис. гривень. У 2015 році відбулося збільшення вартості активів на 2 017,0 тис. грн, у порівнянні з 2014 роком. В 2016 році спостерігається значне збільшення загальної вартості активів на 10 537,0 тис. грн (або на 43 %), у порівнянні з 2015 роком та їх вартість склала

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^i/. ^yn/^X/*

Петров О.

18 627,0 тис. гривень. У 2017 збільшення становило - 722,0 тис. грн у порівнянні з 2016 роком.

Водночас, протягом I - III кварталу 2018 (станом на 01.10.2018) спостерігається зменшення вартості активу Підприємства на 359,0 тис. грн, у порівнянні з вартістю на початок 2018 року.

У загальній вартості активів необоротні активи займають основну питому вагу та вона має тенденцію до збільшення - з 74,44 % (4521,0 тис. грн) на 01.01.2015 до 78,41 % (18 990,0 тис. грн) на 30.09.2018 року.

В 2015 році у складі необоротних активів основну питому вагу займають нематеріальні необоротні активи, розмір яких становить 4 513,0 тис. грн (або 99,82 % від загально вартості необоротних активів) і тільки 8 тис. грн (0,18%) основні засоби.

Відповідно до оборотно-сальдової відомості по рахунку 122 «Права користування майном» станом на 01.01.2015, на 01.01.2016, на 01.01.2017, на 01.01.2018 та на 01.10.2018 обліковується права користування 2 земельними ділянками вартістю 4 511,98 тис. грн та загальною площею 18,2845 га (розташовані за адресами: м. Київ, Голосіївський р-н, Саперно-Слобідський проїзд, 3, загальною площею 4,1617 га (кадастровий номер 8000000000:32:085:001) та м. Стрий, вул. Сколівська, 14, Львівська область, загальною площею 14,1228 га (кадастровий номер 4611200000:10:003:002).

Протягом досліджуваного періоду, окрім 2015 року, у складі необоротних активів основну питому вагу займають основні засоби, розмір яких становить: у 2015 році - 8 тис. грн (або 0,008%), у 2016 році - 10 639,0 тис. грн (або 70,19 % від загально вартості необоротних активів), у 2017 році - 10 357,0 тис. грн (або 69,63 %), за 9 місяців 2018 року - 10 373,0 тис. грн (або 69,66%).

Різке збільшення основних засобів в 2016 році пояснюється оприбуткуванням майнового комплексу, розташованого за адресою: м. Київ, Голосіївський р-н, Саперно - Слобідський, проїзд, 3.

Довідково: на виконання Господарського суду м. Києва (справа № 910/850/15-г) комісією ДП «Укроборонпром» здійснено приймання цілісного майнового комплексу за адресою: м. Київ, Голосіївський р-н, Саперно - Слобідський проїзд, 3, який перебував в оренді у ТОВ «ОП Укроборонресурси», згідно договору оренди № 4074 ЦМК/НП від 25.09.2008року

Дослідженням структури основних засобів встановлено, що основну питому вагу в їх складі у 2016- 2017 роках та у I - III кварталі 2018 року займають будівлі, споруди та передавальні пристрої, загальна вартість яких становила у 2016 році - 10 288,0 тис. грн (або 96,68 %), у 2017 році - 10 035,0 тис. грн (або 96,89 %) та за 9 місяців 2018 року - 10 035,0 тис. грн (або 96,67 %).

Підприємство має в наявності виробничі площі загальною площею 7 026,9 кв. м, частина яких передано в оренду суб'єктам господарювання. Відповідно до звітів, які надавались ДП «Укроборонресурси» органу управління, протягом 2017 року та I - III кварталів 2018 року в оренду надавались приміщення загальною площею 1 335,7 кв. м та 2 393,2 кв. м відповідно.

Александр

Найбільша частка у складі оборотних активів Підприємства припадає на дебіторську заборгованість - 94,07% (1 460,0 тис. грн) на 01.01.2015 року та 92,56 % (3 795,0 тис. грн) на 30.10.2018 року.

Так, у складі оборотних активів Підприємства обліковується дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість, динаміку яких наведено у Таблиці №1. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги має тенденцію до збільшення.

Інформація про динаміку дебіторської заборгованості Підприємства за 2015 - 2017 роки та за III квартал 2018 року

І найменування оборотного активу	Код рядка	Вартість активу		Відхилення, +,	Вартість активу 31.12.2016	Відхилення,	Вартість актоу 31.12.2017	Відхилення, +.	Вартість активу 01.10.2018	Відхилення,
		01.01.2015	31.12.2015							
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1 125	1430	2618	1 188	2373	-245	3866	1493	3795	-71
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1 130	0	0	0	0	0	10	10	98	88
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1 135	0	0	0	0	0	10	10	92	82
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих ДОХОДІВ	1 140	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1 155	30	0	30	0	0	00	0	0	0

Основну частку в складі дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги займає дебіторська заборгованість по розрахункам з ТОВ «Метфокс», розмір якої станом на 31.12.2015, 31.12.2016, 31.12.2017 та на 01.10.2018 становив 471,50 тис. грн, 471,50 тис. грн, 1 708,53 тис. грн та 1 708,53 тис. грн, відповідно.

У 2017 році дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги збільшилася за рахунок збільшення дебіторської заборгованості по розрахункам з ТОВ «Метфокс» на 1 237,03 тис. грн (за поставлену продукцію).

Дослідженням встановленні факти наявності у складі активів дебіторської заборгованості строк виникнення якої становив більше 12 місяців на загальну суму 1 879,30 тис. гривень. Основну питому вагу у складі зазначеної заборгованості складає дебіторська заборгованість по розрахункам з ТОВ «Метфокс» - 1 708,53 тис. грн (за поставлену продукцію).

Водночас, враховуючи діяльність Підприємства запаси мають не значне значення та складають станом на 01.01.2015 рік — 70,0 тис. грн та станом на 30.09.2018 - 104,0 тис. гривень.

Слід зазначити, що протягом досліджуваного періоду, незавершене виробництво на підприємстві відсуне.

У складі поточних зобов'язань і забезпечень пасиву балансу Підприємства обліковуються поточні зобов'язання, динаміку яких наведено в *Таблиця №2*.

**Інформація про динаміку поточних зобов'язань Підприємства за період
за 2015 - 2017 роки та за III квартал 2018 року**

Таблиця № 2(тис. грн)

Найменування оборотного активу	Код рядка	Вартість активу		Відхилення, +,	Вартість активу 31.12.2016	Відхилення, +,	Вартість активу 31.12.2017	Відхилення, +,	Вартість активу 01.10.2018	Відхилення, +,
		01.01.2015	31.12.2015							
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1615	3575	7012	3437	8476	1464	8176	-300	6541	1635
Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1620	1106	1403	297	901	-502	1879	978	1986	107
Кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1625	113	138	25	22	-116	0	-22	22	22
Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1630	308	382	74	87	-295	15	-72	136	121
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	38	6	-32	0	-6	0	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	13	446	433	410	-36	0	410	0	0

Протягом 2015-2017 років та за 9 місяці 2018 року у структурі поточних зобов'язань Підприємства основну питому вагу займає кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, яка становить 74,7 %, 85,65 %, 81,19% та 75,81 % відповідно. При цьому, розмір вказаної заборгованості має тенденцію до збільшення - з 3 575,0 тис. грн на початок 2015 року до 6 541,0 тис. грн на 30.09.2018 року.

У складі розрахунків з бюджетом протягом дослідженого періоду основну частку займають розрахунки зі сплати земельного податку: станом на 01.01.2015 1 050,82 тис. грн або 95,01%, станом на 01.01.2016 1 350,44 тис. грн або 96,25 %, на 01.01.2017 - 845,0 тис. грн або 93,78%, на 01.01.2018 - 1754,0 тис. грн або 93,35% та станом на 01.10.2018 - 1 752,28 тис. грн або 88,23%. При цьому слід відмітити, що дана заборгованість протягом досліджуваного періоду збільшилась у 0,6 рази, або з 1 050,82 тис. грн на початок 2015 року до 1 752,28 тис. грн на 30.09.2018 року.

Проведений коефіцієнтний аналіз зобов'язань показав, що коефіцієнт поточних зобов'язань (К п.з.) у 2015 та 2016 роках більше коефіцієнта зростання

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

ш/МгШ

активів на 0,48 од. та 0,06 од. відповідно, за 9 місяці 2018 року - менше на 0,02 од.

Проте, у досліджуваному періоді відбувалося зменшення коефіцієнту поточних зобов'язань з 1,6 од. до 0,98 од. при зменшенні коефіцієнта зростання активів у 2015 та 2016 роках з 1,12 од до 0,97 од та його зростанням на 0,03 од за 9 місяці 2018 року.

Проведеним аналізом структури та динаміки власного капіталу Підприємства встановлено, що протягом досліджуваного періоду даний показник мав тенденцію до збільшення на 7 057,0 тис. грн у 2016 році в порівнянні з 2015 роком. Вказане збільшення пояснюється збільшенням статутного капіталу на 1 000,0 тис. грн (отримані кошти від ДК «Укроборонпром»), додаткового капіталу на 10 527,0 тис. грн та збільшенням нерозподіленого збитку на 2 217,0 тис. гривень.

Також, відбулося збільшення власного капіталу за 2017 році та за 9 місяці 2018 року на 548,0 тис. грн та на 1 026,0 тис. грн відповідно. Вказане збільшення пояснюється за рахунок зменшення нерозподіленого збитку.

Станом на 01.01.2015 та на 01.01.2016 у структурі власного капіталу основну питому вагу становить нерозподілений збиток, розмір якого становить 48,9 % або 4 304,0 тис. грн та 55,52% або 6 521,0 тис. грн відповідно. Іншу частку власного капіталу на вказані звітні дати становив капітал у дооцінках у розмірі 46,49 % або 4 173,0 тис. грн та 40,13% або 4 173,0 тис. грн відповідно.

Станом на 01.01.2017, на 01.01.2018 та на 01.10.2018 у структурі власного капіталу основну питому вагу становить додатковий капітал, розмір якого становить 42,8% або 10 527,0 тис. грн, 43,45 % або 10 527,0 тис. грн та 43,45 % або 10 527,0 тис. гривень.

Витрати на оплату праці Підприємства в 2015 році склали 582,0 тис. грн, в 2016 році - 1 237,0,0 тис. грн, в 2017 році - 2 712,0 тис. грн та за 9 місяців 2018 року - 2 912,0 тис. грн, коефіцієнт зростання складав: у 2016 році - 2,12, у 2017 році - 2,19 та за 9 місяців 2018 року - 13,8 відповідно.

Слід зазначити, що в 2017 році коефіцієнт зростання витрат на оплату праці (2,19) перевищує коефіцієнт зростання чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (1,4), що в свою чергу свідчить про зниження продуктивності праці у зазначеному періоді.

Поряд з цим, попереднім аналізом встановлено, що коефіцієнти зростання матеріальних затрат (13,8) та інших операційних витрат (6,05) в I - III кварталі 2018 році перевищують коефіцієнт зростання суми витрат операційної діяльності на одну гривню реалізованої продукції (1,16).

Аналіз виконання фінансового плану Підприємства.

Фінансовий план ДП «Укроборонресурси» на 2015 рік не затверджено ДК «Укроборонпром», чим не дотримано вимоги ст. 75 та 89 Господарського кодексу України [3].

Фінансовий план на 2016 рік затверджений ДК «Укроборонпром» 29.07.2015 року із порушенням норм чинного законодавства. Внесені зміни до

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

фінансового плану на 2016 затверджено 29.07.2016 року, що відповідає нормам чинного законодавства.

Фінансовий план на 2017 рік затверджений ДК «Укроборонпром» 23.09.2016 року, чим не дотримано вимоги ст. 75 та 89 Господарського кодексу України [3], згідно з якими суб'єкти управління затверджують фінансовий план підприємства до 01 вересня, що передуює плановому.

Фінансовий план на 2018 рік затверджений ДК «Укроборонпром» 14.08.2017 року, що відповідає нормам чинного законодавства. Внесені зміни до фінансового плану на 2018 затверджено 06.03.2018 року.

Проведеним аналізом було охоплено фінансові плани ДП «Укроборонресурси» за 2015- 2018 роки та відповідні розрахунки до них, звіти про виконання фінансових планів за 2015-2017 роки та I - III квартал 2018 року та пояснювальні записки до них.

Співвідношення фактичних та планових показників фінансово-господарської діяльності Підприємства за 2015 - 2017 роки та I—III квартал 2018 року наведено в *Таблиці № 3*

Таблиця № 3 (тис. грн)

Основні показники фінансово-господарської діяльності	2015			2016			2017			I-III квартал 2018		
	План (тис. грн)	Факт тис. грн	%	План (тис. грн)	Факт тис. грн	%	План (тис. грн)	Факт тис. грн	%	План (тис. грн)	Факт тис. грн	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2746	199	7,2	1 1816	6248	52,9	12555	8745	69,7	14991	24419	197,23
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	0	0	0	1218	0	0	-	422	-	6135	16988	1769,53
Адміністративні витрати	3132,4	1313	41,5	6629	4251	59	11361	8323	66,3	8869	5931	72,17
Інші операційні доходи	-	3	-	-	-	-	-	2	-	-	90	-
Інші операційні витрати	44	1303,0	2961.4	4281	3631	84,8	3093	753	24,3	689	1 101	146,73
Втрати на збут	0	2	0	70	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші доходи	475,2	198	41,7	356	127	35,7	2000	257	12,9	908	977	107,6
Інші втрати	12,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток)	33	(2217)	6718,2	36	(1504)	4177	79	783	991	4124	1466	35,54

Аналізом основних показників фінансово-господарської діяльності встановлено, що у 2015 році Підприємством одержано чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на рівні 7,2 % від розміру планового показника (2 746,0 тис. грн), за результатами 2016 року - на рівні 52,9 % від розміру планового показника (11 816,0 тис. грн) та за результатом 2017 року - на рівні 69,7% від розміру планового показника (12 555,0 тис. грн). Таким чином, навіть збільшення чистого доходу від реалізації продукції у 4,5 рази, протягом 2015 - 2017 років, не забезпечило виконання Підприємством запланованого чистого доходу від реалізації продукції.

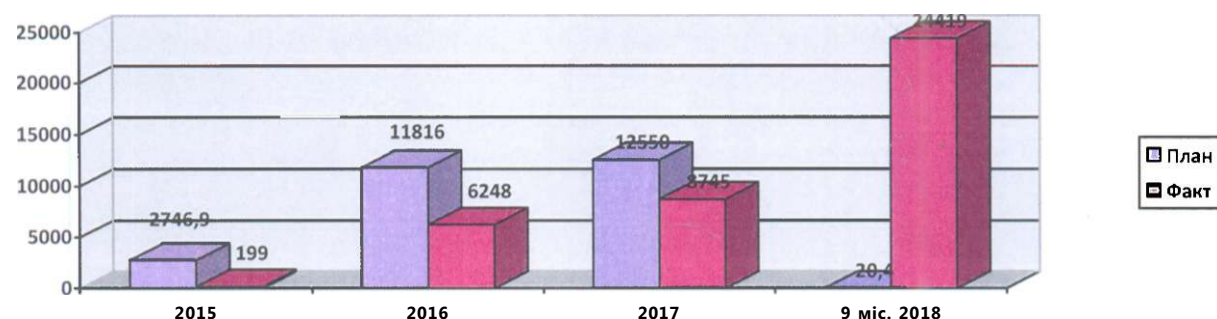
Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^i/. ^yn/^X/

/ 2 ' V .

Співвідношення планових та фактичних показників чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ДП «Укроборонресурси» протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки, наведено в *Діаграмі № 5*.

Діаграма №5 (тис. грн)

Адміністративні витрати ДП «Укроборонресурси» у 2015 році склали 1313,0 тис. грн (41,5% від планового показника), у 2016 році - 4 251,0 тис. грн (59 % від планового показника), у 2017 році - 8 323,0 тис. грн (66,3 % від планового показника), протягом I - III кварталу 2018 року - 5 931,0 тис. грн (71,0 % від планового показника).

Слід зазначити, що собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) в 2015 та 2017 році Підприємством не планувалась. В 2016 році собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) заплановано на рівні 1218,0 тис. гривень.

Відповідно до звітів про виконання фінансових планів за 2015 - 2016 роки витрати Підприємством до собівартості не відносилися. В 2017 році при незапланованій собівартості, Підприємством віднесено витрати до собівартості в сумі 422,0 тис. гривень.

Також, протягом досліджуваного періоду спостерігається тенденція не виконання Підприємством планових показників за іншими операційними доходами та витратами.

Таким чином, за результатами проведеного аналізу виконання показників фінансових планів протягом досліджуваного періоду за доходами встановлено, що у складі сукупних доходів Підприємства основну частку займає чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), плановий показник якого в 2015 - 2017 роках. Так, в 2015 році показник чистого доходу не виконано на 2 547,9 тис. грн, в 2016 році на 5 568,0 тис. грн та в 2017 році на 3 805,0 тис. гривень.

Результати аналізу фінансової звітності за сукупністю коефіцієнтів, які характеризують загальну оцінку ефективності управління Підприємством показали наступне:

Коефіцієнт рентабельності активів показує розмір чистого прибутку на одну гривню активів та характеризує ефективність використання активів. У 2015 році цей показник становив (-) 27,40, в 2016 році - (-) 8,076 та у 2017 році - 4,047 що свідчить про позитивну тенденцію в економічному розвитку та зростання Підприємства.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу, показує частку чистого прибутку у власному капіталі. У 2015 році та у 2016 році даний показник розрахувати не можливо, в зв'язку із збитковою діяльністю. У 2017 році коефіцієнт рентабельності власного капіталу склав 0,0084 при нормативному значенні від 0,13 до 0,24. Вказане свідчить про збільшення прибутковості Підприємства у 2017 році, але водночас даний показник не досягає нормативного значення.

Коефіцієнти зносу основних засобів за 2015 - 2017 роки становили -0,16, 0,47 та 0,48 відповідно, що свідчить про їх зношення та недостатнє оновлення.

Коефіцієнти фінансової стійкості за 2015 - 2017 роки становили -0,138, 0,882 та 0,921 відповідно, що свідчить про збільшення фінансової стійкості та збільшення незалежності Підприємства від зовнішніх фінансових джерел.

Коефіцієнт покриття характеризує достатність оборотних засобів для погашення своїх зобов'язань у короткотерміновому періоді та в 2015 році становив 0,381, в 2016 році - 0,351 та в 2017 році - 0,444 при нормативному значенні від 1 до 1,5, що вказує на не достатню можливість Підприємства вчасно ліквідувати борги.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризує можливість Дирекції ліквідувати поточну заборгованість грошима, які є у нього в розпорядженні на дату проведення аналізу. Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності повинно бути в межах від 0,2 до 0,35. Протягом 2015 - 2017 років даний показник становив 0,01, 0,02 та 0,05 відповідно, що свідчить про негативну динаміку показника та недостатність можливостей ліквідувати поточну заборгованість грошовими коштами, які є у нього в розпорядженні на дату проведення аналізу.

Коефіцієнт заборгованості протягом 2015- 2017 років становив 10,25, 0,4, 0,36 відповідно, при оптимальному значенні 0,5-0,7, що свідчить про наявність залежності Підприємства від залучених коштів.

Результати аналізу фінансової звітності ДП «Укроборонресурси» за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки в Додатку № 1 до аудиторського звіту

За результатами проведеного аналізу основних показників фінансово-господарської діяльності за 2015 — 2016 роки встановлено, що ДП «Укроборонресурси» не забезпечує стабільної діяльності в частині отримання доходів та прибутку. Показники діяльності свідчать про зниження темпів економічного зростання, погіршення фінансового стану, зниження платоспроможності, залежність від залучених коштів та низьку інвестиційну привабливість ДП «Укроборонресурси».

Крім того, результати аналізу фінансової звітності ДП «Укроборонресурси» за сукупністю коефіцієнтів показали тенденції до зниження рентабельності активів, а також невисоку спроможність ДП «Укроборонресурси» до розширення своєї діяльності.

Водночас, протягом 2017 року та за 9 місяців 2018 року спостерігається зростання ефективності використання наявних ресурсів.

Таким чином, загальна оцінка ефективності управління ДП «Укроборонресурси» за сукупністю коефіцієнтів, які розраховані відповідно до Методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2006 № 170 [22], показала умовно - позитивний рівень.

2.2 В договорі оренди цілісного майнового комплексу питання щодо відшкодування земельного податку з ділянки на якій розташований предмет оренди (ЦМК) не врегульовано.

Так, відповідно до рішення Міністра оборони України від 04.06.2008 року № 220/220925.09.2008 року, між Регіональним відділенням Фонду державного майна України по м. Києву (далі - орендодавець за договором) та Товариством з обмеженою відповідальністю «ОП «Укроборонресурси» (далі - орендар за договором, ТОВ «ОП «Укроборонресурси») укладено нотаріально посвідчений договір оренди цілісного майнового комплексу структурного підрозділу ДП МОУ «Укроборонпром» від 01.09.2008 року №4074 ЦМК.

На підставі договору оренди від 01.09.2008 року, за Актом приймання-передачі майна від 01.09.2008 року, орендарю передано майно цілісного майнового комплексу структурного підрозділу Державного підприємства Міністерства оборони України «Укроборонресурси».

Згідно з п. 1.1 договору, орендодавець передав, а орендар прийняв в строкове платне користування цілісний майновий комплекс структурного підрозділу Державного підприємства Міністерства оборони України «Укроборонресурси» - відділ матеріально-технічного забезпечення та транспорту служби експлуатації фонду, розташований за адресою: м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3, склад і вартість якого, визначено відповідно з актом оцінки, зведеним актом інвентаризації майна структурного підрозділу ДП «Укроборонресурси» та передавальним балансом підприємства, складеним станом на 31.07.2008. Первісна вартість основних засобів становить - 19 572 516,47 грн, залишкова вартість основних засобів з урахуванням переоцінки - 13 642 016,00 гривень.

Відповідно до п. 2.1 договору, орендар вступає у строкове платне користування цілісним майновим комплексом на підставі акта приймання передачі до договору оренди № 4074 ЦМК від 01.09.2008р, при цьому п 2.2 договору № 4074 ЦМК/НП від 25.09.2008, вказано про те, що передача підприємства в оренду не тягне за собою виникнення в орендаря права власності на це майно. Власником підприємства залишається держава, а орендар користується ним протягом строку оренди.

Згідно з п. 1.4 договору оренди від 25.09.2008 цей договір є підставою виникнення у разі приватизації підприємства пріоритетних прав орендаря на довгострокову оренду земельної ділянки, на якій розміщене підприємство, з наступним викупом цієї ділянки відповідно до законодавства.

Пунктом 8.2 договору оренди передбачено право Регіонального відділення Фонду державного майна України по м. Києву, виступати з ініціативою щодо внесення змін до договору або його розірвання, у разі погіршення орендованого майна підприємства, внаслідок невиконання або неналежного виконання умов договору оренди.

Як визначено п. 10.1 договору № 4074 ЦМК/НП від 25.09.2008 року, його укладено строком на десять років з першого вересня 2008 року до першого вересня 2018 року включно. Сторони встановлюють такі умови, оскільки

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

Примітка

відносини між ними виникли за договором оренди № 4074 ЦМК цілісного майнового комплексу структурного підрозділу Державного підприємства Міністерства оборони України «Укроборонресурси» укладеним 01 вересня 2008 року між Регіональним відділенням Фонду державного майна України по м. Києву та ТОВ «ОП «Укроборонресурси».

***Довідково:** Об'єктами оренди є цілісні майнові комплекси підприємств, їх структурних підрозділів (філій, цехів, діляниць). Цілісним майновим комплексом є господарський об'єкт з завершеним циклом виробництва продукції (робіт, послуг) з наданою йому земельною ділянкою, на якій він розміщений, автономними інженерними комунікаціями, системою енергопостачання (ст.4 ЗУ «Про оренду державного та комунального майна»)⁴ [9].*

Орендодавцями є Фонд державного майна України, його регіональні відділення та представництва - щодо цілісних майнових комплексів підприємств, їх структурних підрозділів та нерухомого майна (абз. 1 ст.5 ЗУ «Про оренду державного та комунального майна» від 10.04.1992 №2269-ХІІ) [9].

Статтями 284 та 286 ГКУ [3] визначено, що істотною умовою договору оренди є, зокрема, орендна плата, яка є фіксованим платежем, який орендар сплачує орендодавцю незалежно від наслідків своєї господарської діяльності

При цьому, відповідно до пункту 17 Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу⁵ [17], у разі коли орендодавцем майна є Фонд державного майна, його регіональне відділення чи представництво, орендна плата за цілісні майнові комплекси державних підприємств (100%) спрямовується до державного бюджету.

Відповідно до статті 796 ЦКУ⁶ [1], одночасно з правом найму будівлі або іншої капітальної споруди (їх окремої частини) наймачеві надається право користування земельною ділянкою, на якій вони знаходяться, а також право користування земельною ділянкою, яка прилягає до будівлі або споруди, у розмірі, необхідному для досягнення мети найму.

У частині третій статті 1 ЗУ «Про оренду державного та комунального майна» [9], визначено, що відносини оренди рухомого та нерухомого майна, закріпленого за військовими частинами, регулюються цим законом з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про господарську діяльність у Збройних Силах України».

Вищезазначений цілісний майновий комплекс розташований на земельній ділянці по Саперно—Слобідський проїзд, 3, Голосіївський р-н, м. Київ площею 4,1617 га, яка належить ДП МОУ «Укроборонресурси» на праві постійного користування (кадастровий номер 8000000000:32:085:001). Право користування посвідчено актом на право користування землею від 25.10.2007 року серія ЯЯ №184897.

Відповідно ст. 92 ЗКУ⁷ [2] право постійного користування земельною ділянкою - це право володіння і користування земельною ділянкою, яка перебуває у державній або комунальній власності, без встановлення строку.

⁴ Закону України «Про оренду державного та комунального майна» від 10.04.1992 №2269-ХІІ

⁵ Методика розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затверджена Постановою КМУ від 04.10.1995 № 786

6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435 - IV (із змінами та доповненнями)

7. Земельний кодекс України від 25.10.2001 №2768 - III (із змінами та доповненнями)

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Пунктом В ч. 1 ст. 96 ЗКУ [2] визначено наступне: землекористувач зобов'язаний своєчасно сплачувати земельний податок або орендну плату. Тобто, виходячи із змісту вищезазначеного положення закону, обов'язок по сплаті земельного податку покладається на землекористувача.

Слід зазначити, що на виконання Господарського суду м. Києва (справа № 910/850/15-г) комісією ДП «Укроборонпром» 31.05.2016 здійснено приймання цілісного майнового комплексу за адресою: м. Київ, Голосіївський р-н, Саперно — Слобідський проїзд, 3, який перебував в оренді в ТОВ «ОП Укроборонресурси», згідно до договору оренди № 4074 ЦМК/НП від 25.09.2008 року.

Однак, в договорі оренди від 25.09.2008 року № 4074 ЦМК не передбачено передачу земельної ділянки (кадастровий номер 8000000000:32:085:001) Орендарю та/або механізму відшкодування ДП «Укроборонресурси» нарахованого та сплаченого земельного податку, яка перебувала під переданим цілісним майновим комплексом з 01.09.2008 по 31.05.2016 рік.

Довідково: відповідно до статті 9 розділу I ПКУ ⁸ [4] гшата за землю належить до загальнодержавних податків і зборів, які є обов'язковими до сплати на усій території України, і в повному обсязі зараховується до місцевого бюджету за місцем розташування земельної ділянки.

Об'єктом оподаткування є земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні (підпункт 270.1.1 пункту 270.1 статті 270 ПКУ [4]).

Відповідно до пунктів 269.1.1 та 269.1.2 статті 269 ПКУ [4] платниками земельного податку є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі.

Землекористувачі - це юридичні та фізичні особи (резиденти і нерезиденти), яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності, у тому числі на умовах оренди (підпункт 14.1.73 пункту 14.1 статті 14 ПКУ [4]).

Власники землі та землекористувачі сплачують плату за землю з дня виникнення права користування земельною ділянкою (пункт 287.1 статті 287 ПКУ [4]).

Відповідно до статті 125 ЗКУ [2] право постійного користування земельною ділянкою виникає з моменту державної реєстрації цих прав. Водночас згідно з пунктом 2 частини першої статті 395 ЦКУ [1] право користування є одним з видів речових прав на чуже майно.

Підставою для нарахування земельного податку є дані державного земельного кадастру (пункт 286.1 статті 286 ПКУ [4]).

Відомості про розподіл земель між власниками та користувачами вносяться до Державного земельного кадастру відповідно до даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (частина 9 статті 21 ЗУ «Про Державний земельний кадастр»⁹ [10]).

При цьому, в ході аудиторського дослідження встановлено, що, між Державним підприємством Міністерства оборони України «Укроборонресурси» та ТОВ «ОП «Укроборонресурси» було укладено договір від 01.09.2008 № 129-АГ/28, відповідно до п.1.1 якого ТОВ «ОП «Укроборонресурси» щомісячно відшкодовує ДП МОУ «Укроборонресурси»:

⁸ Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755 — VI із змінами та доповненнями)

⁹ Закон України «Про Державний земельний кадастр» від 07.07.2011 № 3613-VI

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

- податок за земельну ділянку площею 41116 кв.м. за адресою: м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3, яку надано ДП МОУ «Укроборонресурси» у постійне користування (Державний акт на право постійного користування землею 1-КВ № 008200 від 20.02.02) для експлуатації та обслуговування матеріально-технічної бази рішенням Київської міської ради від 03.04.01 №250/1227;

- витрати за спожиті електричну енергію, воду, водовідведення, природний газ на підставі показників лічильників і вивезення сміття на підставі виставлених рахунків у період переукладення (або припинення їх дії) прямих договорів з поставниками енергоносіїв та послуг.

Відповідно до п.2.1 договору № 129-АГ/28 від 01.09.2008 оплата здійснюється на умові передоплати на підставі рахунку-фактури, що виставляється ДП МОУ «Укроборонресурси». Відповідач зобов'язується оплатити виставлений рахунок не пізніше 25-го числа місяця, за який здійснюється оплата.

Сума відшкодування (компенсації) податку за земельну ділянку складає 29 631,46 грн в тому числі ПДВ, за місяць, що розраховується відповідно до порядку визначеному чинним законодавством (п.2.2 договору).

Однак, протягом періоду, з лютого 2009 року по червень 2010 року, ТОВ «ОП «Укроборонресурси» не сплачено (відшкодовано) земельного податку Підприємству на загальну суму 524 200,96 гривень.

Довідково: в червні 2010 року ТОВ «ОП «Укроборонресурси» розірвано договір відшкодування земельного податку в односторонньому порядку.

Враховуючи вищезазначене, заступник військового прокурора Київського гарнізону в інтересах держави в особі Міністерства оборони України та Державного підприємства Міністерства оборони України «Укроборонресурси» звернувся до господарського суду міста Києва з позовом до ТОВ «ОП «Укроборонресурси» про стягнення коштів по відшкодуванню (компенсації) земельного податку за користування земельною ділянкою за адресою: м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3, в сумі 524 200,96 гривень.

Рішенням господарського суду міста Києва від 18.11.2010 року у справі № 40/411 позов задоволено повністю.

Однак, Постановою Київського апеляційного господарського суду від 02.02.2011 року рішення господарського суду міста Києва від 18.11.2010 року у справі № 40/411 скасовано.

Не погоджуючись з постановою суду апеляційної інстанції, Військовий прокурор Київського гарнізону звернувся до Вищого господарського суду України з касаційною скаргою, в якій просить постанову у справі скасувати, залишити без змін рішення суду першої інстанції, мотивуючи касаційну скаргу доводами про порушення судом апеляційної інстанції норм матеріального та процесуального права, однак Постановою Вищого господарського, касаційну скаргу Військового прокурора Київського гарнізону залишити без задоволення

та Постанову Київського апеляційного господарського суду від 02.02.2011 року у справі № 40/411 господарського суду міста Києва залишено без змін.

Так, протягом періоду з 2008 року по квітень 2016 року (період використання ТОВ «ОП «Укроборонресурси» цілісного майнового комплексу), відповідно до податкових декларацій ДП «Укроборонресурси» на земельну ділянку по Саперно-Слобідський проїзд, 3, Голосіївський р-н, м. Київ площею 4,1617 га нараховано земельний податок на загальну суму 3 375 085,02 грн (т. ч.: протягом 2015 року та 5 місяців 2016 року у сумі 693 350,95 грн).

За період з 2008 року по 2015 рік Підприємством сплачено земельного податку на суму 1 965 813,75 гривень. Протягом періоду з 01.01.2015 по 01.06.2016 ДП «Укроборонресурси» не здійснювалось сплату земельного податку.

В ході аудиторського дослідження встановлено, що відповідно до Звіту про виконання фінансового плану Підприємства за 2015 рік сукупні доходи склали 400 158,0 грн що на 293 192,95 грн (або менше на 57,71%) менше ніж нараховано зобов'язань Підприємством із сплати земельного податку за вказану земельну ділянку.

Отже, протягом 2015 року та 5 місяців 2016 року на Підприємстві були відсутні в достатньому обсязі обігові кошти на сплату земельного податку до бюджету м. Києва.

Слід зазначити, що протягом періоду з 2012 року по 2016 рік Підприємство не одноразово зверталось з листами до Директора ТОВ «ОП Укроборонресурси» (Орендар) та до Регіонального відділення Фонду державного майна України по м. Києву щодо вирішення питання з укладання договору оренди земельної ділянки, внесення змін до існуючого договору оренди від 25.09.2008 року № 4074 ЦМК/НП та/або укладання договору з відшкодування земельного податку. Також, Підприємством направлялись листи щодо даного питання до Адміністрації Президента України, Фонду державного майна та до інших інстанцій.

Відповіді від ТОВ «ОП «Укроборонресурси» на адресу Підприємства щодо врегулювання даного питання не надходили.

Водночас, Регіональне відділення Фонду державного майна України по м. Києву листом від 14.06.2012 року № 30-70/5527 на лист Підприємства від 31.05.2012 № 332 повідомило наступне: умова відшкодування земельного податку Орендарем, яка пропонується внеситись до договору оренди, не належить до істотних умов договору, передбачених ст. 13 ЗУ «Про оренду державного та комунального майна» [9], і не обов'язково повинна міститись в договорі оренди. Окрім зазначеного, повідомлено, що регіональне відділення не має правових підстав для внесення відповідних змін до договору оренди.

Військовим прокурором Київського гарнізону в інтересах держави в особі Державного підприємства «Укроборонресурси» в березні 2015 року було подано позов до Господарського суду м. Києва щодо розірвання договору оренди № 4074 від 01.09.2008 з ТОВ «ОП «Укроборонресурси» та похідний від вказаного, договір оренди № 4074 ЦМК/НП від 25.09.2008.

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

Відповідно до рішення Господарського суду м. Києва № 910/850/15-г від 30.03.2015 позов задоволено повністю та видано наказ Господарського суду м. Києва № 910/850/15-г від 16.12.2015.

Довідково: 31.05.2016 року на підставі акту приймання-передачі майна цілісного майнового комплексу, розташованого за адресою: Україна, м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3, ТОВ «ОП «Укроборонресурси» передано цілісний майновий комплекс до ДП «Укроборонресурси».

Слід зазначити, що в результаті не врегулювання протягом періоду з 2008 року по квітень 2016 року питання щодо відшкодування (компенсацію) земельного податку ТОВ «ОП «Укроборонресурси» за земельну ділянку та накопичення кредиторської заборгованості із сплати земельного податку до бюджету м. Києва, відсутності обігових коштів у Підприємства на своєчасну сплату даного податку призвело до низки судових рішень (справа № 2а-15386/12/2670) щодо накладання арешту на кошти, що знаходяться на рахунках в банках Підприємства.

Слід зазначити, що відповідно до низки рішень окружного адміністративного суду м. Києва (справа №826/10947/14, № 826/1529/15 та № 826/9759/16) на Українській універсальній біржі в 2016 році та в 2018 році реалізовано 25 будинків та споруд ДП «Укроборонресурси», розташованих за адресою: Львівська обл., м. Стрий, вул. Сколівська, 14, загальною вартістю 1 036 300,73 грн (вартість зазначена із проведеною Підприємством дооцінкою) в погашення заборгованості із сплати земельного податку до бюджету м. Києва, а саме: більярдна (інв. № 486), альтанка (інв. № 490), нежитловий будинок (інв. № 267), клуб (інв. № 255), КПП (інв. № 260), автодороги в кількості 18 900 кв. м (інв. № 479), ворота (інв. № 491), газові мережі в кількості 425 м (інв. №483), кабельні електромережі в кількості 7 426 м (інв. № 473), мережа холодного водопостачання та водовідведення в кількості 1 660 м (інв. № 484), огорожа в кількості 433,1 м.п. (інв. № 494), огорожа в кількості 408,0 м.п. (інв. № 495), огорожа в кількості 45,7 м.п. (інв. № 507), огорожа в кількості 102 м.п. (інв. № 498), огорожа в кількості 73 м.п. (інв. № 499), огорожа в кількості 67 м.п. (інв. № 502), погріб (інв. №414), свинарник (інв. № 268), склад ПММ.з навісом (інв. 487), теплиця (інв. № 269), теплові мережі в кількості 1270 (інв. № 477), штаб (інв. № 254), автомобіль Daewoo Lanos 2004 року випуску, ВС 8824AB, тепловоз ТГК2 1987року випуску (інв. № 355) та дрезина «ДМ» двигун № 301087, 1796 року випуску (інв. № 348).

В свою чергу, за не вчасне перерахування земельного податку ДП «Укроборонресурси» до відповідних бюджетів м. Києва в період з 01.01.2015 по 01.10.2018 органами Державної фіскальної служби на підставі проведених перевірок видано ряд податкових повідомлень - рішень щодо порушення строків із сплати земельного податку та здійснено накладання штрафних санкцій на загальну суму 81 1 366,25 гривень.

Таким чином, не врегулювання в договорі оренди і(лісного майнового комплексу структурного підрозділу ДП МОУ «Укроборонпром» від 01.09.2008 року № 4074 ЦМК питання щодо земельної ділянки на якій він розташований та/або відшкодування земельного податку на земельну ділянку, яка належить ДП МОУ «Укроборонресурси» **призвело до зайвих витрат протягом 2015 року**

та 5 місяців 2016 року на загальну суму 693 350,95 грн, збільшення простроченої кредиторської заборгованості із сплати земельного податку до відповідних бюджетів м. Києва, відчуження державного майна на загальну суму 1 036 300,73 грн та як наслідок, до збитковості підприємства в 2015 - 2016 роках та майже доведення ДП «Укроборонресурси» до банкрутства. Також, за невчасну сплату Підприємством земельного податку призвело до накладення штрафних санкцій на загальну суму 811 366,25 грн, що в свою чергу призведе до зайвих витрат та погіршить і так скрутне фінансове становище ДП «Укроборонресурси».

2.3 Залежність Підприємства від реалізації та утилізації металобрухту Підприємств - Учасників ДК «Укроборонпром» та недостатній менеджмент в пошуку інших ринків збуту (споживачів) не дозволяє, йому в повній мірі забезпечити виконання статутних напрямів і завдань, що призводить до погіршення фінансового стану.

Основним видом господарської діяльності ДП «Укроборонресурси» є заготівля та переробка брухту чорних і кольорових металів (оптова торгівля), організація робіт з розбирання, демонтажу та різання металовмісних об'єктів будь-якої складності (в тому числі заглиблених під водою), збирання та первинна обробка відходів і брухту дорогоцінних металів (відходів, вузлів, блоків, деталей, агрегатів) та організація робіт з утилізації (знешкодження) та переробки небезпечних відходів (кислот, лугів, органіки, ціанів, тощо).

Відносини, що виникають у процесі здійснення операцій з металобрухтом, який є найважливішою стратегічною та енергозберігаючою сировиною для металургійного виробництва, і спрямований на захист інтересів підприємств вітчизняної металургійної галузі та забезпечення екологічної безпеки довкілля при утворенні, збиранні та використанні металобрухту, регулюються ЗУ «Про металобрухт»¹⁰ [11].

Статтею 4 ЗУ «Про металобрухт» [11] визначено, що операції з металобрухтом здійснюються лише спеціалізованими або спеціалізованими металургійними переробними підприємствами, а також їх приймальними пунктами.

Відносини, що виникають у процесі здійснення операцій з металобрухтом на внутрішньому ринку наведено на схемі № 2,3.

Схема №2

¹⁰ Закон України «Про металобрухт» від 05.05.1999 № 619-XIV

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Промисловий металобрухт - непридатні для прямого використання в промисловості та інших галузях економіки вироби або частини цих виробів, які містять у собі чорні або кольорові метали чи їх сплави і які за рішенням власника втратили експлуатаційну цінність внаслідок фізичного або морального зносу, а також вироби з металу, що мають непоправний брак, залишки чорних і кольорових металів їх сплавів

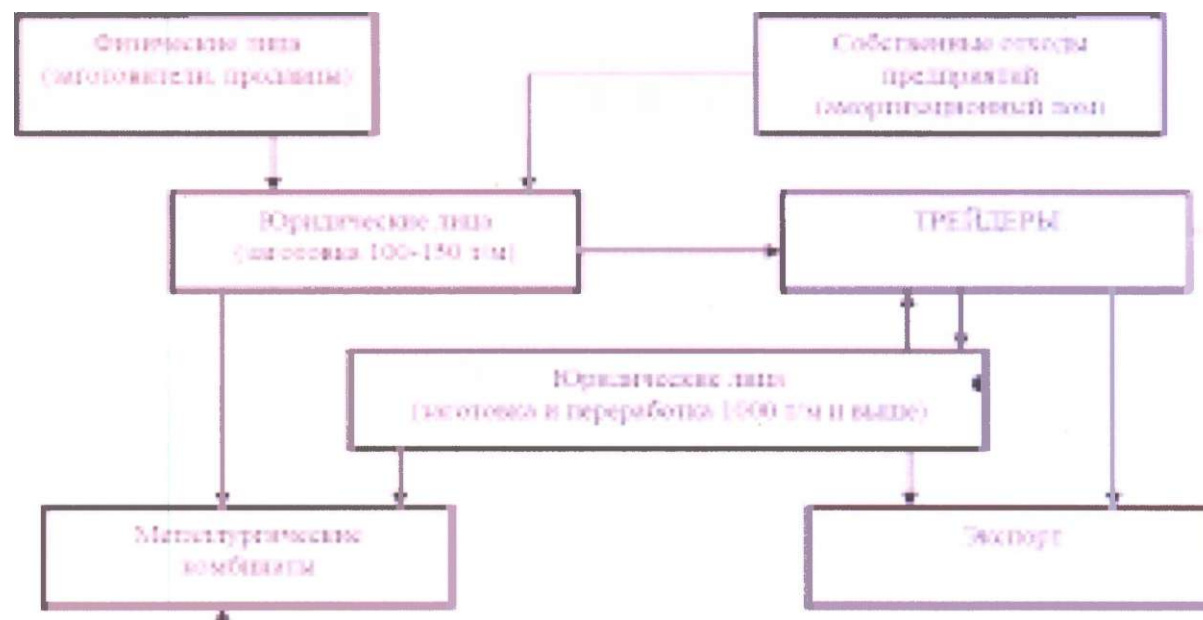
Спеціалізовані металургійні переробні підприємства - підприємства, які відповідають вимогам, що ставляться цим Законом до спеціалізованого підприємства, мають у власності виробниче обладнання, яке забезпечує технологію металургійної переробки металобрухту, пов'язану зі зміною структури металу, його хімічного складу відповідно до стандартів, та пройшли атестацію в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної промислової політики

Приймальний пункт спеціалізованого або спеціалізованого металургійного переробного підприємства - виробничий підрозділ спеціалізованого або спеціалізованого металургійного переробного підприємства, на базі якого проводяться операції із заготівлі та переробки металобрухту.

ТІ ІГ....

Первинна металургійна переробка металобрухту - переплавка металобрухту в металургійних агрегатах, виготовлення зливків, чушок, пластин та інших напівфабрикатів з невизначеними технологічними властивостями без використання додаткових матеріалів, які застосовуються при виробництві ливарних сплавів відповідно до стандартів

Схема №3

ДП «Укроборонресурси» є спеціалізованим підприємством, що на постійній основі організовує роботи з утилізації та переробки вторинних ресурсів, відповідно до ЗУ «Про металобрухт» [11].

Відповідно до п. 5.9 Положення про порядок моніторингу реалізації металобрухту, який знаходиться на балансі підприємств ДК «Укроборонпром», затвердженого наказом ДК «Укроборонпром» від 09.10.2015 року №397 [40] визначено, що Заготівельники - Підприємства - учасники Концерну (а саме:

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^i/. ^yn/^X/*

Дочірнє підприємство Державної компанії «Укрспецекспорт», ДП «Укроборонресурси», ДП «Укроборонлізинг») мають право реалізовувати металобрухт особам, не акредитованим як Заготівельники, за умови, як що така реалізація відповідає вимогам законодавства.

Під час проведення аудиторського дослідження встановлено, що ДП «Укроборонресурси» за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки було отримано чистого доходу від заготівлі та переробки брухту чорних і кольорових металів (оптова торгівля), від надання послуг з розбирання, демонтажу та різання металовмісних об'єктів будь-якої складності (в тому числі заглиблених під водою) (крім оренди, складського зберігання) в загальній сумі 4 810,2 тис. гривень.

Так, протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 рік ДП «Укроборонресурси» придбано брухту чорних, кольорових металів та іншої вторинної сировини (далі - металобрухт) у підприємств - учасників ДК «Укроборонпром» з подальшою їх реалізацією товариствам, в кількості 13 338,968 т на загальну суму 62 256 220,79 грн в тому числі: у 2015 році в кількості 692,77 т на суму 2 171 844,04 грн, у 2016 році в кількості 5011,28 т на суму 19 256 158,68 грн, у 2017 році в кількості 4 827,243 т на суму 24 322 638,51 грн та за 9 місяців 2018 року в кількості 2807,693 т на суму 16505579,57 гривень.

В результаті укладання у 2015 - 2017 роках та протягом 9 місяців 2018 року договорів купівлі - продажу металобрухту та договорів підяду з Підприємства - учасниками ДК «Укроборонпром» Підприємством отримано чистого доходу в сумі 2 887,83 тис. грн, або 100 % від загального обсягу доходу від оптової торгівлі металобрухтом та надання послуг з організації робіт з розбирання, демонтажу та різання металовмісних об'єктів будь-якої складності та утилізації металобрухту.

За результатами аналізу кола суб'єктів господарювання, в яких здійснюється закупівля металобрухту на реалізацію та надаються послуги з організації робіт з розбирання, демонтажу та різання металовмісних об'єктів встановлено, що ДП «Укроборонресурси» отримує обсяги металобрухту та співпрацює тільки в Підприємств - учасники ДК «Укроборонпром» (питома вага 100 % від загального обсягу придбання металобрухту та надання послуг з демонтажу металобрухту), а саме від 42 Підприємств - учасників ДК «Укроборонпром»: ДП «Завод 410 ЦА», ДП «Житомирський бронетанковий завод», ДП «Одеський авіаційний завод», ДП «Харківський завод спеціальних машин», ДП «Запорізький державний авіаційний ремонтний завод «МіГремонт», ДП «Харківський бронетанковий завод», ДП «Балаклійський ремонтний завод», ДП «Київський бронетанковий завод», ДП «Антонов», ДП «Науково-технічний комплекс «Імпульс», ДП «Радіовимірювач», Харківське державне авіаційне виробниче підприємство, ДП «Центральне конструкторське бюро «Протон», ДП «Харківське конструкторське бюро з машинобудування імені О. О. Морозова», ДП «Жулянський машинобудівний завод «Візар», ДП «Завод «Генератор», ДП «Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес» імені академіка О.Г. Івченка, Запорізьке державне підприємство «Радіоприлад», ДП «Харківське конструкторське бюро з двигунобудування», Казенне підприємство «Науково-виробничий комплекс «Іскра», Казенне

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

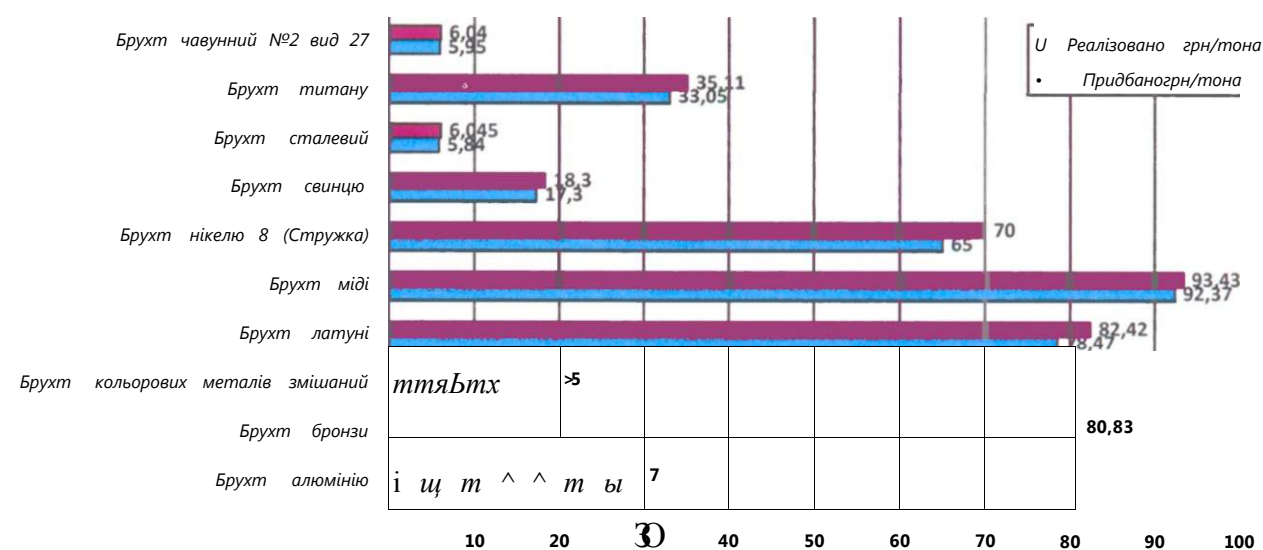
підприємство «Шосткинський казенний завод «Імпульс», Казенне підприємстві «Шосткинський казенний завод «Зірка», ДП «Завод імені В.О. Мачишів», ДП «Виробничі об'єднання «Карпати», Державна компанія з експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення «Укрспецекспорт», ДП «Машинобудівна фірма «Артем», ДП «Новатор», ДП «Науково-технічний комплекс «Завод точної механіки», ДП «Ізюмський приладобудівний завод», ДП «Науково-виробничий комплекс газотурбобудування «Зоря» - «Машипроект».

Довідково: відповідно Постанови № 1221 [15] до складу ДК «Укроборонпром» входить понад 100 підприємств ВПК України (125 державних та казенних, а також 9 акціонерних товариств, управління корпоративними правами держави щодо яких передано в управління Концерну).

Враховуючи вищезазначене, ДП «Укроборонресурси» співпрацює, тільки з 42 підприємствами — учасниками ДК «Укроборонресурси», що становить 31,34% від загальної кількості підприємств та товариств.

Під час проведення аудиторського дослідження встановлено, що ДП «Укроборонресурси» за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки було отримано чистого доходу від реалізації металобрухту різних металів на загальну суму 3 086,83 тис. грн в т. ч.: за 2015 рік - 199,0 тис. грн, за 2016 рік - 893,04 тис. грн, за 2017 рік - 1 475,28 тис. грн та за 9 місяців 2018 року - 519,5 тис. гривень. Співвідношення між закупівельними та реалізаційним цінами за 1 тону металобрухту чорних та кольорових металів наведено в діаграмі № 6.

Діаграма № 6 (грн)

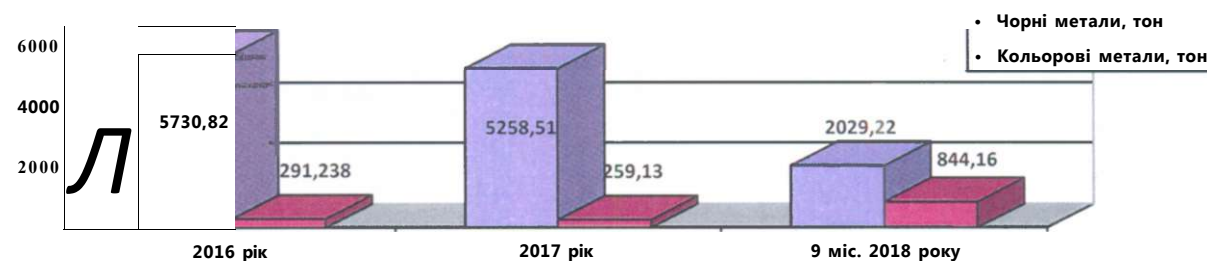

Всі товариства, яким ДП «Укроборонресурси» реалізовує металобрухт (вироби з чорного або кольорових металів), відповідно до листів - рекомендацій Концерну є акредитовані, як пункти прийому. Тобто, пункти прийому металобрухту - мають майданчик з твердим покриттям розміром не менше тисячі квадратних метрів, терези та спеціальне обладнання для різки, пресування та зберігання металобрухту, відповідно до вимог ЗУ «Про металобрухт» [11].

Аудиторським дослідженням, що ДК «Укроборонресурси» протягом періоду з 01.01.2016 по 01.10.2018 року в основній питомій вазі здійснено заготівлю та реалізацію брухту сталевого (вид 500, вид 501, вид 501 (із засміченістю 2% та 28%), вид 501/326, вид 506, вид 508, вид 509 тощо), брухту алюмінію (вид 1, вид 13 із засміченістю 10%, вид 14, вид 19 із засміченістю 20%, вид 21-22 (стружка)), брухту латуні (вид 1, вид 2, вид 18 (стружка)) брухт міді (вид 2, вид 3 (дроти), вид 6, вид 6 (75% засміченості), вид 10 (50% засміченості), брухту титану (вид 2, вид 5).

Аудиторським дослідженням встановлено, що протягом періоду з 01.01.2016 по 01.10.2018 роки, Підприємством реалізовано 14 344,22 т чорних та кольорових металів та отримано прибутку на загальну суму 2 763,92 тис. гривень. Співвідношення заготівлі та реалізації Підприємством чорних та кольорових металів наведено в діаграмі № 7

Діаграма М 7

Водночас, аудитором засвідчено, що діяльність Підприємства щодо реалізації металобрухту має нестійку тенденцію та залежить від обсягів металобрухту в Підприємстві - учасників Концерну на утилізацію.

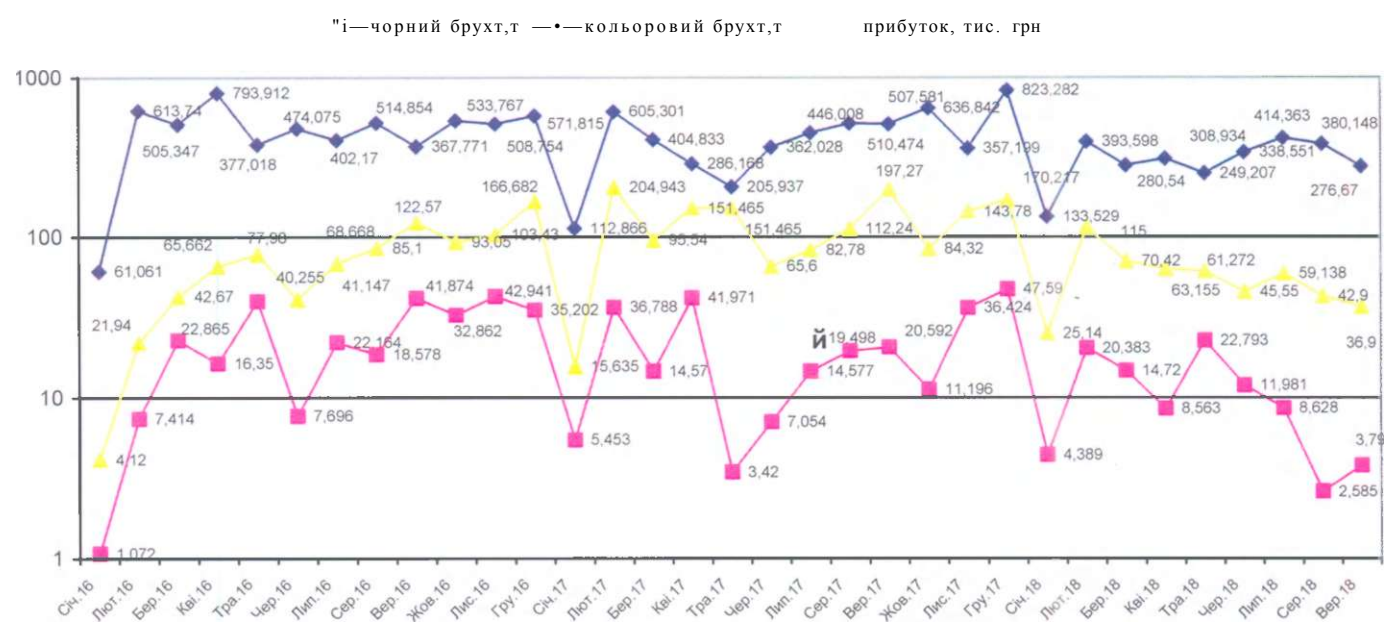
Динаміка обсягу реалізації металобрухту, виручки від реалізації та отриманого прибутку ДП «Укроборонресурси» протягом періоду з 01.01.2016 по 01.10.2018 роки наведена в таблиці та в гістограмі № 4 та №1 відповідно.

Водночас, спостерігається зменшення обсягів заготовленого та реалізованого Підприємством металобрухту на 495,9 т в 2017 році в порівнянні з 2016 роком (з 6 013,55 т (2016 рік) до 5 517,65 т (2017 рік)) та за 10 місяців 2018 року обсяг заготовленого та реалізованого металобрухту складає 3 727,79 тон.

Таблиця № 4

Період	Чорний метал, т	Кольоровий метал, т	Виручка, тис грн	Прибуток, тис. грн	Рентабельність, %	К-ть підприємств - продавців
2016	5730,82	292,238	24872,89	894,629	3,48	37
2017	3480,42	2037,37	29832,06	1349,79	4,86	42
9 міс. 2018	2775,54	27,833	17432,48	519,51	2,92	48

Гістограма М 1

Так, аудитом задокументовано, що в середньому ДП «Укроборонресурси» об'єм реалізації металобрухту в місць складає 436,48 тон (чорного металобрухту 416,9 т та кольорового металобрухту 19,58 т).

Отже, незначні обсяги заготівлі та реалізації металобрухту чорних та кольорових металів в місяць, коливання цін на внутрішньому ринку металобрухту України, відсутність власної логістики, унеможливорює реалізацію металобрухту по прямим договорам з металургійними заводами, тобто без приймальних пунктів.

Аудиторським дослідженням встановлено, що в період з 01.01.2016 по 01.10.2018 рік в середньому дохід від оптової торгівлі відходами та металобрухтом (рентабельність), який придбаний в Підприємствах - учасників ДК «Укроборонпром» складає закладено від 1,35 % до 10% та середньому складає 3,75%.

Фактів реалізації відходів та металобрухту за ціною нижчою, ніж прибрано в підприємств - учасників ДК «Укроборонресурси» не встановлено.

Враховуючи незначні обсяги заготівлі та реалізації кольорового металобрухту Підприємством, аудитом проведено аналіз цін на металобрухт чорних металів, а саме: брухт сталевий виду 501 із засвіченням 2%.

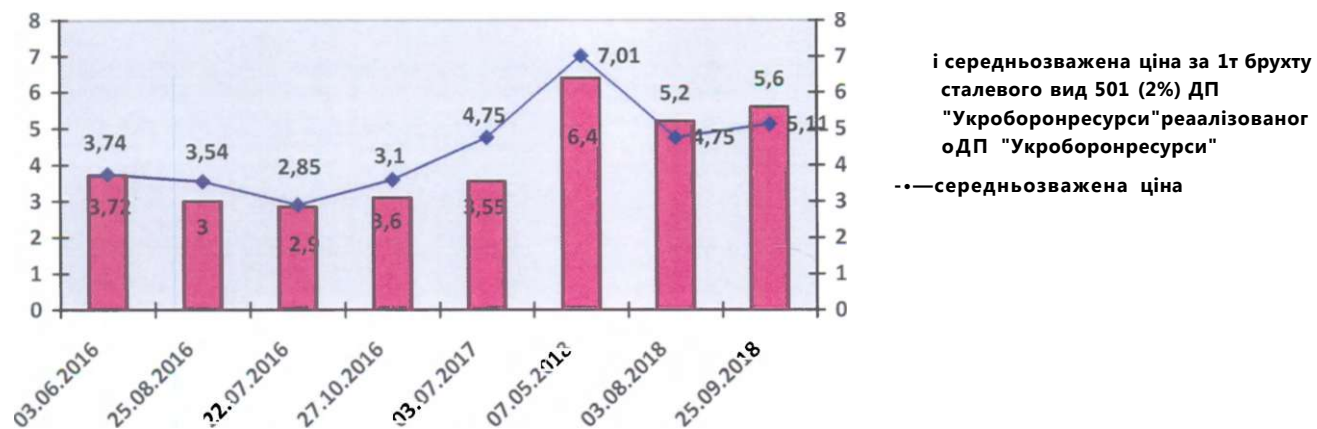
Відповідно до наданих до аудиту висновків ДП «Укрпромзовнішекспертиза» середньозважена ціна (брутто) на внутрішньому ринку України на спеціалізованих заготівельних підприємствах (типу ООО «Втормет») брухту сталевий вид 501 із засвіченням 2% складала: в 2016 році - 3,44 тис. грн/тонна (без ПДВ), в 2017 році - 4,75 тис. грн/тонна (без ПДВ), за 9 місяців 2018 року 5,62 тис. грн/тонна (без ПДВ). Співвідношення середніх цін за 1 тону брухту сталевий типу 501 (2%) на реалізацію ДП «Укроборонресурси» до приймальних пунктів металобрухту та середньозваженої ціни (брутто) на внутрішньому ринку України на

Григорук

спеціалізованих заготівельних підприємствах (типу ООО «Втормет») наведено в діаграмі № 8.

Діаграма № 8 (тис. грн)

Із зазначеної діаграми слідує, що ціна за 1 тону брухту сталевих типу 501 (2%) на внутрішньому ринку має змінних характер.

Слід зазначити, що оптова торгівля (реалізація) відходами та металобрухтом, організація робіт з розбирання, демонтажу та різання металовмісних об'єктів будь-якої складності не підлягає ліцензуванню (окрім реалізації металобрухту, який утворено у військових формуваннях), ціни не є контрольованими органами державної влади та місцевого самоврядування і здійснюється в Україні за правилами конкурентного ринку.

Довідково: на території України, відповідно до даних сайту: <https://youcontrol.com.ua> [45] зареєстровано 24 850 підприємств, товариств та фізичних осіб - підприємців які здійснюють господарську діяльність за КВЕД 46.77 Оптова торгівля відходами та брухтом.

Відповідно до ст. 7 ЗУ «Про ліцензування видів господарської діяльності» [12] діяльність щодо заготівлі, переробки, металургійної переробки металобрухту кольорових і чорних металів не включена до переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Наказом № 441 від 16.03.2016 Міністерство економічного розвитку і торгівлі України припинило чинність ліцензійних умов провадження господарської діяльності із заготівлі, переробки, металургійної переробки металобрухту кольорових і чорних металів.

Також, встановлено, що протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 Підприємством укладалися договори комісії щодо реалізації металобрухту який утворився у військових частинах, військових установах, військових навчальних закладах Збройних Сил, інших військових формувань, утворених відповідно до законів.

Так, ДП «Укроборонресурси» з Міністерством внутрішніх справ України укладено 3 договори комісії щодо реалізації брухту чорних та кольорових металів, утвореного в Національній гвардії України.

¹¹ Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» № 222- VIII 02.03.2015 в редакції від 10.06.2017.

Також, Підприємством укладено 3 договори комісії з Службою безпеки України щодо реалізації брухту чорних, кольорових металів та іншої вторинної сировини, утворених в Службі безпеки України.

Обсяги закупівлі Підприємством металобрухту, який утворився у військових частинах, військових установах, військових навчальних закладах Збройних Сил, інших військових формувань, утворених відповідно до законів для подальшої реалізації за період з 01.01.2015 по 30.09.2018 відображено в Таблиці № 5 (грн).

Таблиця № 5 Обсяги отримання металобрухту на реалізацію до ДП «Укроборонресурси» за період з 01.01.2015 по 01.10.2018.

I s:	Міністерство внутрішніх справ України		Служба безпеки України	
	Вага всього т.	Вартість, грн	Вага всього т.	Вартість, грн
2015	28,62	86047,10	0,0	0,0
2016	1010,78	5330385,02	0,0	0,0
2017	419,729	3099050,64	62,0	449127,81
9 міс. 2018	0,0	0,0	25,596	200310,38
Всього	1459,137	8515482,76	91,596	649438,09

За результатом виконання договорів комісії ДП «Укроборонресурси» в період з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки було отримано комісійну вигоду від реалізації брухту чорних, кольорових металів та іншої вторинної сировини, утворених у військових частинах, військових установах, військових навчальних закладах Збройних Сил, інших військових формувань на загальну суму 363,29 тис. грн в т. ч.: в 2015 році - 0,0 тис. грн, у 2016 році - 139,89 тис. грн, у 2017 році - 213, 82 тис. грн, за 9 місяців 2018 року - 9,58 тис. гривень.

Аналізом договорів комісії встановлено, що при реалізації брухту чорних та кольорових металів, утвореного в Національній гвардії України та в Службі безпеки України визначено розмір комісійної вигоди, який складає 2,5 %.

Водночас, абз. 2 п. 9 Положення про порядок реалізації металобрухту, утвореного у військових формуваннях № 2287¹² [19] визначено, що розмір комісійної винагороди в договорах на реалізацію металобрухту встановлюється відповідними центральними органами виконавчої влади у розмірі не більше 8 відсотків суми, отриманої в результаті реалізації металобрухту.

Пунктом 1 Положення про порядок реалізації металобрухту, утвореного у військових формуваннях № 2287 [19] визначено, що реалізація металобрухту, утвореного у військових формуваннях, спеціалізованим підприємствам або металургійним і машинобудівним підприємствам здійснюється центральними органами виконавчої влади, які здійснюють управління майном військових формувань, через уповноважені Кабінетом Міністрів України підприємства та організації, визначені за результатами тендеру.

¹² Постанова Кабінету Міністрів України « Про затвердження Положення про порядок реалізації металобрухту, утвореного у військових формуваннях» від 13.12 1999 №2287

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту <)іа:іби >спп
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

При цьому, Постановою КМУ «Про заходи щодо вдосконалення комплексної утилізації майна Збройних сил» № 1319¹³ [18] ДП МОУ «Укроборонресурси» віднесено до переліку підприємств, яким надано повноваження на внутрішньому ринку продуктів комплексної утилізації військового майна Збройних сил України.

Водночас, в 2012 році ДП МОУ «Укроборонресурси» віднесено до складу ДК «Укроборонпром», відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення Державного концерну «Укроборонпром» від 29.12.2010 року № 1221 та як наслідок проведено зміну назви ДП МОУ «Укроборонресурси» на ДП «Укроборонресурси»

Однак, до вищезазначеної Постанови № 1319 [18] не внесено зміни в частинні зміни назви Підприємства.

Також слід зазначити, що перебуваючи в переліку підприємств, яким надано повноваження на внутрішньому ринку продуктів комплексної утилізації військового майна Збройних сил України, ДП «Укроборонресурси» протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки не укладено жодного договору комісії з Міністерством оборони України.

Відповідно листів, які надано до аудиту, встановлено, що керівництво ДП «Укроборонресурси» не одноразово зверталось до Міністерством оборони України щодо укладання договорів комісії. Відповіді на листи Підприємства від Міністерства оборони України до аудиту не надано.

Враховуючи, що ДП «Укроборонресурси» не займається виробництвом продукції питома вага завантаженості Підприємства знаходиться в прямій залежності від надання Підприємствами - учасниками Концерну обсягів металобрухту на реалізацію та залучення Підприємства до виконання заходів по утилізації майна та реалізації металобрухту, який знаходиться на підприємствах Концерну, виконання договорів комісії щодо реалізації металобрухту який утворився у військових частинах, військових установах, військових навчальних закладах Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів.

При цьому, відповідно до п. 2.1 Статуту № 150 [35] Підприємство створене з метою здійснення підприємницької діяльності для одержання прибутку шляхом провадження господарської діяльності в сферах, які визначені як предмет діяльності Підприємства.

Пунктом 2.2 Статуту № 150 [35] предметом діяльності Підприємства є 16 видів діяльності, серед яких є не лише демонтаж (розбирання) машин і устаткування; відновлення відсортованих відходів; оптова торгівля відходами та брухтом; неспеціалізована оптова торгівля; діяльність посередників у торгівлі машинами, промисловим устаткуванням, суднами та літаками; надання в оренду

¹³ Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо вдосконалення комплексної утилізації майна Збройних сил» від 10.10.2001 №1319

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

й експлуатацію власного чи орендованого приміщення; збирання небезпечних відходів; інша діяльність щодо поводження з відходами, а інші види діяльності.

Водночас, основна частка доходів від реалізації продукції та надання послуг (окрім оренди) ДП «Укроборонресурси» за 2015 - 2017 роки та за 9 місяців 2018 року складалась з надходжень від Підприємств - учасників ДК «Укроборонпром» що призводить до залежності, в основному, від обмеженого кола споживача.

Таким чином, простежується залежність діяльності ДП «Укроборонресурси» від укладання договорів на реалізацію металобрухту та на виконання заходів по утилізації майна, від обмеженого кола споживачів, Підприємств — учасників Концерну, що не дозволяє в повній мірі забезпечувати виконання статутних завдань та, як наслідок, призводить до погіршення фінансово стану Підприємства.

Незначні обсяги заготівлі та реалізації металобрухту чорних та кольорових металів в місяць, коливання цін на внутрішньому ринку металобрухту України, відсутність власної логістики, унеможлиблює реалізацію металобрухту по прямим договорам з металургійними заводами, тобто без приймальних пунктів.

2.4. Неналежний контроль за економічним обґрунтуванням фінансових планів ДП «Укроборонресурси» мав наслідком планування діяльності із значними відхиленнями доходів та витрат.

Відповідно п. 1 ст. 75 ГКУ¹⁴ [3] державне комерційне підприємство зобов'язане складати і виконувати річний та з поквартальною розбивкою фінансовий план на кожен наступний рік.

Аналіз наданих до аудиту фінансових планів, звітів про їх виконання та листуванням засвідчив такі основні недоліки.

Фінансовий план ДП «Укроборонресурси» на 2015 рік не затверджено органом управління - ДК «Укроборонпром». Зміни, які вносилися до фінансового плану на 2015 рік до аудиту не були надані, що може свідчити про їх відсутність.

Фінансовий план ДП «Укроборонресурси» на 2017 рік затверджено ДК «Укроборонпром» 23.09.2016 року, що є недотриманням вимог ст. 75 та ст. 89 ГКУ [3].

Довідково: Господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) прямо чи опосередковано належить державі, зобов'язане на кожний наступний рік складати і виконувати річний фінансовий план відповідно до ст. 75 ГКУ (п. 3 ст. 89 ГКУ) [3].

Фінансовий план підлягає затвердженню до 1 вересня року, що передує плановому: підприємств, що є суб'єктами природних монополій, та підприємств, плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 мільйонів гривень,- Кабінетом Міністрів України; інших підприємств-органами, до сфери управління яких вони входять (ст. 75 ГКУ) /3/.

¹⁴ Господарського кодексу України від 01 січня 2003 року № 436 -IV

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

До аудиторського дослідження не надано інформації з деталізацією економічного обґрунтування показників та пояснювальних записок, обов'язковість складання яких передбачено пунктом 11 Порядку № 205¹⁵ [23] для вжиття заходів органу управління майном.

Частиною другою статті 75 ГКУ [3] встановлено норму, що фінансовий план є основним плановим документом державного підприємства, відповідно до якого отримуються доходи і здійснюються видатки, визначаються обсяги та спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом року відповідно до установчих документів.

Аудиторським дослідженням встановлено, що загальний відсоток виконання фінансових планів на 2015 -2017 роки ДП «Укроборонресурси» не виконано (*виконання фінансового плану за 2015 рік становив 12,4 %, за 2016 рік — 52,4%, за 2017 рік -61,9%*).

Таким чином, встановлено, що фінансові плани Підприємства на 2015-2018 роки не розроблені на підставі фактичних показників минулого року.

Дослідженням фінансових планів ДП «Укроборонресурси» на 2015, 2016, 2017 роки встановлено систематичне їх невиконання по основних фінансових показниках. При цьому, керівниками Підприємства вносилися зміни в 2016 та в 2017 році до фінансових планів, як це передбачено Порядком № 205 [25].

Водночас, аудиторським дослідженням встановлено, що Підприємством в 2016 - 2017 роках здійснювались видатки, які не передбачені фінансовими планами, що є недотриманням вимоги ч.І. ст. 75 ГКУ [3].

Слід зазначити, що відповідальним за господарську діяльність, управління майном, ефективність його використання в цілому є генеральний директор Підприємства.

Згідно п.7.2 Статуту № 150 [35] управління Підприємством здійснюється його керівником (Генеральним директором), який підзвітний Концерну.

Керівник Підприємства призначається на посаду та звільняється з посади Концерном. У разі тимчасової відсутності керівника Підприємства його функції виконує працівник Підприємства, призначений наказом керівника Підприємства. Крім того, переважне право призначати виконуючого обов'язки керівника Підприємства у разі тимчасової відсутності керівника Підприємства має Концерн (п. 7.3 Статуту № 150) [35].

Пунктом 7.4 Статуту № 150 [35] визначено, що з керівником Підприємства укладається контракт, у якому визначаються строк найму, його права, обов'язки та відповідальність, умови матеріального забезпечення, звільнення з посади тощо.

Водночас, з 27.11.2015 року та на момент завершення аудиту, відповідно до наказу ДК «Укроборонпром» від 25.11.2015 № 325 -к, обов'язки генерального директора виконує Третяк М.С.

¹⁵ Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 02.03.2015 № 205

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Щодо розробки стратегії розвитку ДП «Укроборонресурси» (ст. 7 Закону № 3531 [13]) та затвердження інвестиційних планів на середньострокову перспективу (3-5 років) Підприємства, здійснення контролю за їх виконанням у встановленому порядку (ст. 7 Закону № 3531 [13]).

Державний концерн «Укроборонпром» відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 №1221 [15] утворено з метою підвищення ефективності функціонування державних підприємств, - які проводять господарську діяльність у сфері розроблення, виготовлення, реалізації, ремонту, модернізації та утилізації озброєння, військової і спеціальної техніки та боєприпасів і беруть участь у військово-технічному співробітництві з іноземними державами.

Законом № 3531-VI¹⁶ [13] та Статутами Підприємства [35], Концерн наділений повноваженнями, функціями, правами та завданнями стосовно його підприємств учасників, зокрема і ДП «Укроборонресурси».

Аудиторським дослідженням встановлено, що стратегію розвитку ДП «Укроборонресурси» на 2015- 2017 роки не розробляв та не затверджував.

Водночас, до аудиту надано стратегію розвитку ДП «Укроборонресурси» на 2018- 2022 роки (далі - стратегія), що затверджена в.о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяком М.С. та направлена для погодження до ДК «Укроборонпром».

Відповідно, до супровідного листа ДК «Укроборонресурси» від 16.02.2018 № UOP 9.31-29/ДСК (без додатків відкрита інформація) слідує, що стратегію розвитку ДП «Укроборонресурси» на 2018 - 2022 роки повернуто до для опрацювання в зв'язку із не приведенням фінансових показників на 2018 рік до затвердженого фінансового плану Підприємства на 2018 рік. Стратегію було доопрацьовано та листом від 27.02.2018 року № 131/ДСК знову направлено на погодження до ДК «Укроборонпром».

Однак, станом на момент проведення державного фінансового контролю (07.12.2018), стратегія розвитку ДП «Укроборонресурси» на 2018 - 2022 роки не затверджена ДК «Укроборонпром».

Стратегія розвитку ДП «Укроборонресурси» направлена на зростання розміру Підприємства шляхом розширення зсередини в концепції створення спільного підприємства, співпраці з існуючими підприємствами з метою диверсифікації та посилення позиції на ринку.

Стратегічні цілі:

С до 3 кв. 2018 року створити виробничі можливості з виготовлення та реалізації енергозберігаючих освітлювальних приладів для модернізації підприємств - учасників ДК «Укроборонпром». З 2019 по 2022 рік забезпечити обіг освітлювальних приладів на рівні 150 млн грн в рік;

¹⁶ Законом України «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі» від 16.06.2011 № 3531-УІ

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

^ до 2 кв. 2019 року створити сучасну базу з заготівлі та переробки борного брухту, кольорових та дорогоцінних металів, утилізації небезпечних відходів. З 2019 по 2022 рік утримати долю з переробки та утилізації брухту не менше 90%;

^ до 2022 року створити єдиний в своєму роді комплекс, який включає в себе: логістичний, виставковий, демонстративний, готельний, сервісний центр з метою проведення презентацій та ділових зустрічей, навчання, що стосується діяльності ОГЖ, загальною площею 600 тис. кв.м на території підприємства (м. Київ).

Стратегія розвитку передбачає збільшення обсягу чистого прибутку з 2018 року до 2022 року на 10,36 млн. грн (без ПДВ) (2018 рік - 5,71 млн. грн та до 16,07 млн. грн в 2022 році), обсяг інвестицій на 34,48 млн. грн (без ПДВ) (2018 рік - 69,26 млн. грн та до 103,72 млн. грн в 2022 році) за рахунок створення нового продукту (світильники) та розвитку поточної продукції (металобаза).

Довідково:.. Відповідно до пункту 1.4 Методика N2 971 ¹⁷ [24]):

стратегічний план розвитку - це документ, який визначає стратегічні цілі та завдання економічного соціального розвитку діяльності суб'єктів на середньо- та довгостроковий періоди.

Стратегічне планування - процес визначення стратегічних цілей, а також завдань суб'єктами господарювання щодо їх розвитку, методів і способів досягнення цих цілей відповідно до пріоритетів державної політики, який включає етапи розроблення, затвердження, виконання, контролю, коригування та оцінки виконання стратегічного плану.

Метою стратегічного планування є підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання, оптимізація використання ресурсів та їх концентрація на найбільш перспективних і значущих напрямках його розвитку (п. 1.4 Методики N2 971 [24]).

Проаналізувавши Стратегію розвитку та інвестиційний план на 2015 - 2017 роки, встановлено, що вона не містить окремих позицій, зазначених у Методиці № 971 [24], а саме:

> не проведено аналіз поточного стану діяльності Підприємства, зокрема не розглянуто вплив чинників зовнішнього середовища, які можуть суттєво вплинути на досягнення цілей Підприємства, а саме: впливу діяльності підприємств України, що надають послуги у тій сфері, що й ДП «Укроборонресурси».

> не проведено аналіз діяльності Підприємства з застосуванням основних показників фінансової діяльності: фінансовий результат від операційної діяльності; чистий фінансовий результат (прибуток/збиток); рентабельність операційної діяльності; рентабельність діяльності; дебіторська заборгованість; кредиторська заборгованість; довгострокові зобов'язання.

Таким чином, не затвердження та не вчасне фінансових планів, не визначення стратегічних цілей і завдань ДП «Укроборонресурси» щодо сталого

¹⁷ Методичні рекомендації з питань методологічного забезпечення складання середньо- та довгострокових стратегічних планів розвитку державних підприємств, державних акціонерних товариств та господарських структур, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 14.08.2013 № 971

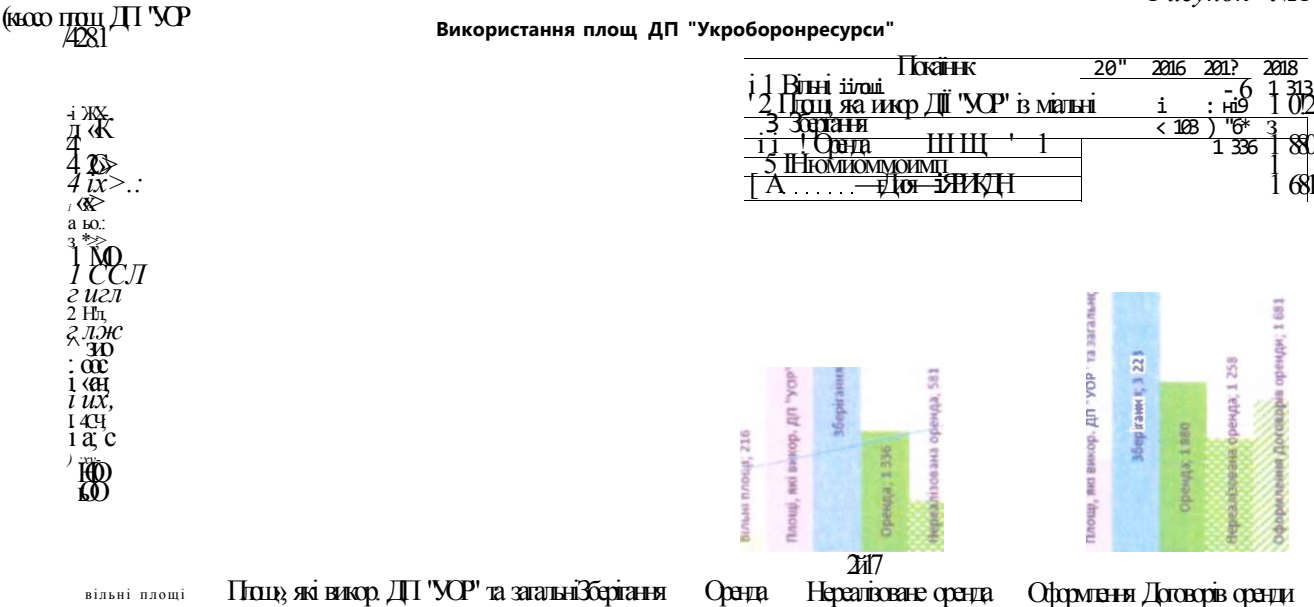
*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

розвитку та діяльності в 2015 - 2017 роках як Підприємства, яке засноване на державній власності, не дозволило йому адаптуватися до впливів та коливань в економічній сфері України, що в подальшому привело включення майна Підприємства на приватизацію.

2.5 Підприємство укладає з юридичним та фізичним особам договори по зберіганню товарно-матеріальних цінностей в приміщеннях, які знаходяться на балансі Підприємства та не використовує своєчасно можливість укладання договорів оренди.

На балансі ДП «Укроборонресурси» обліковується комплекс будівель та споруд (Саперно - Слобідський проїзд, 3, м Київ) із 46 об'єктів нерухомості, а саме: адміністративний корпус, склади, , трансформаторна підстанція, котельні тощо, загальна площа яких становить 7 428,1кв. м. Використання площ ДП «Укроборонресурси» наведено на рисунку №1.

Рисунок №1

* Під час проведення роботи в період вересень-листопад 2018 р. по укладенню договорів оренди з П. Г. Г. та іншими, які зберігали ТМЦ на території ДП "УОР", у зв'язку з відмовою Г. від укладення та збільшення приміщень, площі 106/4 кв.м. були відібрані.

Використання інвентарно вільних площ ДП "УОР" площа м2 1312' квм.	
Укладено договорів оренди	
Використання для потреб ДП "УОР"	334 *
Закористано	2165
Вільно	

Аудитом засвідчено, що за період з 01.01.2016 по 01.10.2018 Підприємство надавало юридичним та фізичним особам послуги зберігання товарно-матеріальних цінностей (далі - ТМЦ) на підставі укладених договорів.

Так, за період з 01.01.2016 по 01.10.2018 ДП «Укроборонресурси» було укладено 145 договорів про надання послуг зберігання, в т.ч. за 2016 рік - 85 договорів, за 2017 рік - 48 договорів та за період з 01.01.2018 по 01.10.2018 - 12 договорів.

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^i/. ^yn/^X/

Александр

Станом на 28.11.2018 на Підприємстві діяло 35 договорів про надання послуг зберігання, з яких 9 договорів передано на розгляд та погодження Концерну та Регіональному відділенню Фонду державного майна України по м. Києву щодо передачі в оренду державного майна.

Загальний розмір доходу від складського господарства (послуг зберігання товарно-матеріальних цінностей) за досліджений період становить 13 788,0 тис. грн (в т.ч. в 2016 році - 3 451,0 тис. грн, в 2017 році - 6 055,0 тис. грн, з 01.01.2018 по 01.10.2018 - 4 282,0 тис. грн).

Станом на 05.11.2018 рік ДП «Укроборонресурси» укладено 35 договорів з фізичними та юридичними особами на зберігання рухомого майна, яке обліковується на балансі Підприємства.

Відповідно до наказу в. о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третьяка М.С. від 16.10.2018 № 86 [42] інвентаризаційною комісією (у складі: голови комісії — начальника відділу розвитку Баранова А.А., заступника голови комісії — начальника служби безпеки Монастирського О.В., секретаря — референта Шоломицької М.В., членів комісії: заступника Генерального директора з фінансово-економічної діяльності Власенко Ю.А., начальника юридичного відділу Адобовської Г.А., начальника відділу майнового комплексу м. Києва Крощенко О.П., помічника Генерального директора Коцар А.В., заступника начальника відділу — начальника майнового комплексу м. Стрий Рябошапка І.І.) за участю державних фінансових аудиторів здійснено огляд приміщень за 35 договорами зберігання ТМЦ (100% від усіх укладених договорів), заключеними з юридичними та фізичними особами (далі - Зберігачі, Поклажодавці) на платній основі щодо умов зберігання та переліку ТМЦ, яким розбіжностей з договорами не встановлено.

Копія в. о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третьяка М.С. від 16.10.2018 № 86 у Додатку № 2 до аудиторського звіту

Разом з тим, проведеною інвентаризацією та оглядом встановлено, що за 26 договорами зберігання, ТМЦ знаходяться в окремо визначених приміщеннях (станом на момент проведення інвентаризації загальною площею 3 223,4 кв. м) з індивідуальним входом та замками від них, які знаходяться як в Підприємстві так і в Поклажодавцях, з них 22 приміщення електрифіковані, з водопостачанням), та використовуються як склади та виробництво продукції.

Акт інвентаризації та акти огляду в Додатку № 3 до аудиторського звіту

Довідково: За договором зберігання одна сторона (зберігач) зобов'язується зберігати річ, передану їй другою стороною (поклажодавцем), і повернути її поклажодавцеві в цілості. Зберігач не має права без згоди поклажодавця користуватися річчю, переданою на зберігання. Плата за зберігання і строки її внесення встановлюються договором зберігання (ст. 936, 944, 946 ЦКУ [1]).

За договором найму (оренди) наймодавець передає або зобов'язується передати наймачеві майно в користування за плату на певний строк. За користування майном з наймача стягується плата, розмір якої встановлюється договором найму (ст. 759, ч. 1 ст. 762 ЦКУ [1]).

Удаваням є договір, укладений сторонами для приховування іншого договору, який виконується сторонами насправді. Якщо встановлено, що договір укладений сторонами для приховування іншого договору, то правовідносини сторін регулюватимуться правилами того договору, який був укладений насправді (ст. 235 ЦКУ [1]).

Враховуючи вищезазначене, аудитом встановлено, що ДП «Укроборонресурси» в не дотримання вимог ЗУ «Про оренду державного та комунального майна» [9], без оголошення намірів передати в оренду нежитлові приміщення, без оцінки об'єкта оренди та врахування істотних умов типового договору оренди, передано приміщення в оренду під виглядом зберігання.

Та як наслідок, призвело в подальшому до порушень Підприємством вимог Методики розрахунку і порядку використання плати за оренду державного майна від 04.10.1995 № 786 [17], в частині недоотримання Державним бюджетом України належних (30%) коштів.

Водночас, відповідно до наданих документів (листів - погоджень до ДК «Укроборонпром» та листів - погоджень до регіонального відділення Фонду державного майна в м. Києва), аудитом встановлено, що Підприємством ведеться активна робота щодо переукладання договорів зберігання ТМЦ на договори оренди державного майна, відповідно до ЗУ «Про оренду державного та комунального майна» [9].

Так, відповідно до наданої інформації довідки Підприємства, встановлено, що станом на 04.11.2018 рік Підприємством ведеться робота щодо укладання 10 договорів оренди на площу 866,5 кв. м, яка задіяна під тимчасове зберігання, відповідно до укладених договорів надання послуг зі зберігання ТМЦ.

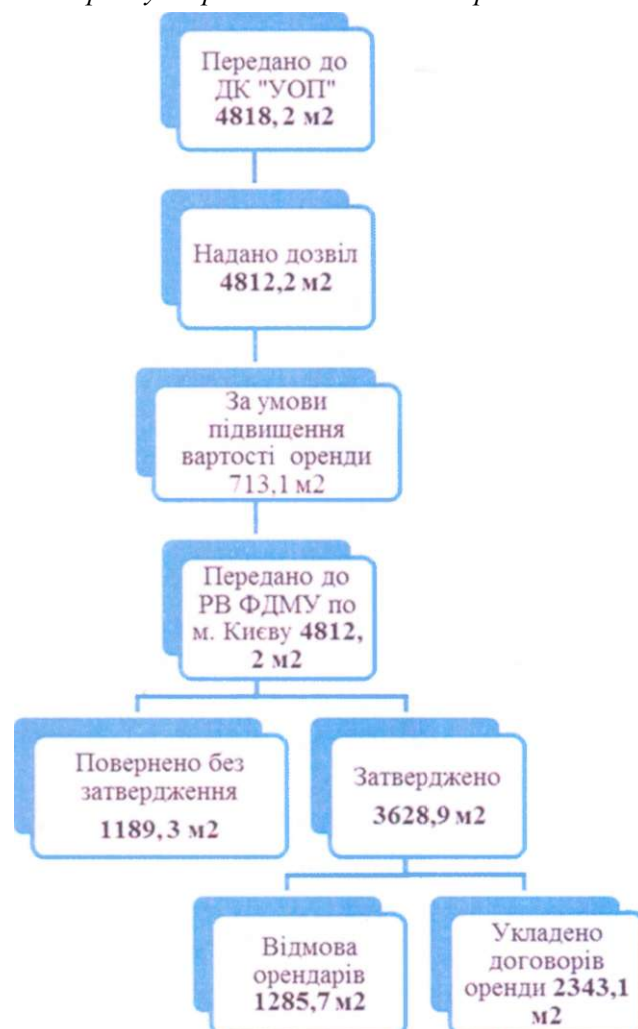
Інформаційна довідка в Додатку № 4 до аудиторського звіту.

Аналізуючи листування за 10 місяців 2018 року щодо погоджень на передачу в оренду державного майна між ДП «Укроборонресурси» та учасниками процесу - ДК «Укроборонпром» та Регіональним відділенням фонду державного майна України в м. Києві встановлено, затягування процесу погоджень на термін більше 3 місяців.

Довідково: Пунктом 2 Методики оцінки об'єктів оренди, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.1995 року за №629 [20], визначено, що результати незалежної оцінки є чинними протягом шести місяців від дати оцінки, якщо інший строк не передбачений у звіті щодо незалежної оцінки

Слід зазначити, ДК «Укроборонпром», як орган управління рекомендує встановити ціни за 1 кв.м більше ніж визначено в експертному висновку про вартість майна, а Регіональне відділення фонду державного майна України в м. Києві повертає експертні висновки про вартість майна в зв'язку із помилками в звіті, без зазначенні конкретних допущених помилок.

Схема № 4 погоджень на передачу в оренду за майна 10 місяців 2018 року між ДП «Укроборонресурси» та учасниками процесу - ДК «Укроборонпром» та Регіональним відділенням фонду державного майна України в м. Києві

Отже, зволікання в процесі погоджень оренди державного майна, більше як 3 місяця, повторне здійснення суб'єктами господарювання експертних висновків та як наслідок збільшення ціни за 1 кв.м, в порівнянні з першим експертним звітом, не сприяє укладанню договорів оренди державного майна.

Водночас, аудитом встановлено, що Регіональним відділення Фонду державного майна України в м. Києві (станом на момент проведення аудиту) повернуто 9 експертних висновків про вартість майна загальною площею 1082,9 кв. м із зауваженнями {лист Регіонального відділення Фонду державного майна України в м. Києві від 26.10.2018 № 30-06/10561 на лист ДП «Укроборонресурси» від 19.10.2018 №804, лист Регіонального відділення Фонду державного майна України в м. Києві від 31.10.2018 № 30-06/10692 на лист ДП «Укроборонресурси» від 26.10.2018 №830, лист Регіонального

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності

Державного підприємства «Укроборонресурси»

за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

^ i/ . ^yn/^X/

відділення Фонду державного майна України в. м. Києві від 07.11.2018 № 3 06/10948 на лист ДП «Укроборонресурси» від 31.10.2018 № 849).

Враховуючи надану інформацію об'єктом аудиту щодо ціни визначеного експертному висновку та за умови погодження Регіональним відділення Фонд державного майна в. м. Києві вищезазначених експертних висновків про вартісі майна загальною площею 1 082,9 кв. м, розрахунок ймовірних щомісячних втрє доходів ДП «Укроборонресурси» та Державним бюджетом України складг 106,71 тис. грн з ПДВ (70%) та 35,11 тис. грн без ПДВ (30%), відповідно.

Водночас, Підприємством мало б можливість отримувати щомісячно дохі, від передачі в оренду державного майна на загальну суму 106,71 тис. грн з ПДВ замість 35,84 тис. грн з ПДВ за договорами зберігання.

Розрахунок ймовірних щомісячних втрат ДП «Укроборонресурси» тс Державним бюджетом України по 9 об'єктах загальною площею 1082,9 кв. м т Додатку №5 до аудиторського звіту.

Також, в ході аудиту здійснено розрахунок ймовірних щомісячних втрат ДП «Укроборонресурси» та Державним бюджетом України, за умови укладання договорів оренди нерухомого державного майна за цінами, аналогічними діючими укладеним договорам оренди. Відповідно до проведених розрахунків встановлено, що розрахункова сума ймовірного недоотримання Державним бюджетом України коштів за оренду державного майна у разі укладання договорів оренди з Поклажодавцями (контрагентами) ДП «Укроборонресурси», з якими Підприємство уклало договори зберігання (фактично передано в оренду державне майна) орієнтовно щомісячно становить 84,85 тис. грн.

Також, Підприємство мало б можливість отримувати щомісячно дохід від передачі в оренду державного майна на загальну суму 254,59 тис. грн, замість 121,41 тис. грн за договорами зберігання.

Розрахунок ймовірних щомісячних втрат ДП «Укроборонресурси» та Державним бюджетом України по 14 об'єктах загальною площею 2 257,5 кв. м в Додатку № 6 до аудиторського звіту

Довідково: середня вартість оренди приміщень ДП «Укроборонресурси» під склад складає 125 грн без ПДВ за 1 кв. м, під офіс -150, 0 грн без ПДВ за 1 кв. м.

Враховуючи вищевикладене, при наданні Підприємством приміщень в оренду, замість укладання діючих договорів зберіганням ТМЦ (станом на момент проведення аудиту - 3 223,4 кв. м.) втрачено можливість (недоотримано коштів) на загальну суму 2 046,43 тис. грн в тому числі Державним бюджетом України -778,15 тис. грн (30%) та Підприємством - 1 266,28 тис. грн з ПДВ.

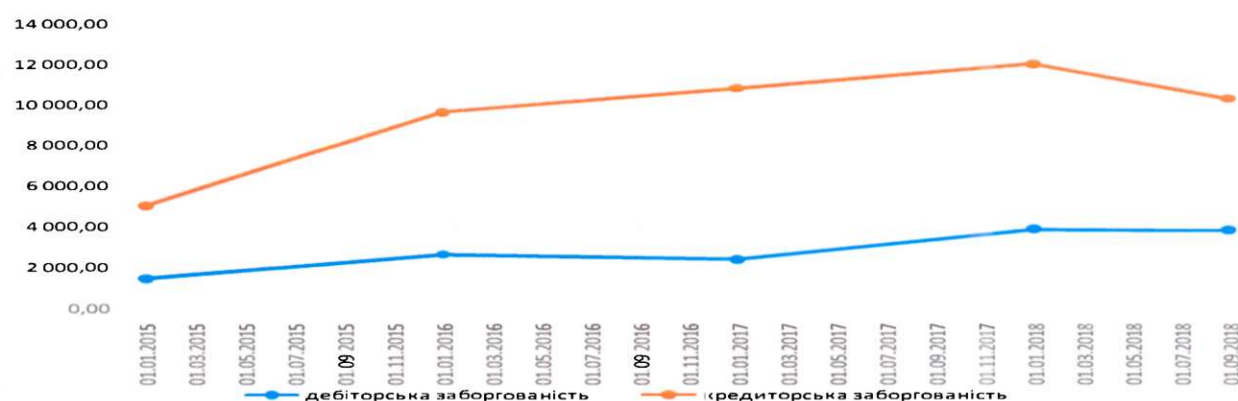
Таким чином, укладання договорів зберігання ТМЦ в приміщеннях, що є державною власністю, без урахування вимог Закону України «Про оренду державного та комунального майна» [9] призвело до недотримання коштів на загальну суму 2 046,43 тис. грн (розрахунково).

**2.6. Недостатній контроль за станом розрахункової дисципліни
призводить до непогашення дебіторської заборгованості, зростання
кредиторської заборгованості та упущення вигоди у вигляді застосування
штрафних санкцій**

Аудиторським дослідженням встановлено, що згідно з даними фінансової звітності станом на 01.01.2015 року на балансі Підприємства обліковується: дебіторська заборгованість на загальну суму 1 430 тис. грн та кредиторська заборгованість на загальну суму 3 575 тис. гривень. Динаміку дебіторської та кредиторської заборгованостей за період з 01.01.2015 по 01.01.2018 та 9 місяців 2018 відображено в *Діаграмі № 9*.

Діаграма № 9 (тис. грн)

У досліджуваному періоді спостерігається динаміка до системного зростання дебіторської заборгованості, яка загалом зросла на 2 365,0 тис. грн і станом на 30.09.2018 становила 3 795,0 тис. гривень.

Зростання дебіторської заборгованості призводить до скорочення обігових коштів, що не дає можливості Підприємству своєчасно здійснювати оплату власних зобов'язань та призводить до зростання їх загального розміру.

Варто зауважити, що кредиторська заборгованість за цей же період зросла на 2 966,0 тис. грн і на 30.09.2019 становила 6 541,0 тис. гривень.

У складі поточної дебіторської заборгованості Підприємства обліковується дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість яка наведена у *Діаграмі №10*.

Діаграма №10

Аналізом поточної дебіторської заборгованості встановлено, що у її складі обліковується заборгованість утворена у 2007-2016 роках, тобто у фінансовій звітності дебіторська заборгованість враховувалася не за чистою реалізаційною вартістю, як це вимагає П(с)БО 10 «Дебіторська заборгованість»¹⁸ [26].

Довідково. П(с)БО № 10 «Дебіторська заборгованість» [49] передбачено, що поточна дебіторська заборгованість, яка є фінансовим активом, включається до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю. Для визначення чистої реалізаційної вартості на дату балансу обчислюється величина резерву сумнівних боргів.

Зазначене виникло через не утворення на Підприємстві резерву сумнівних боргів, як це передбачено Обліковою політикою Підприємства від 16.12.2013 №25 [37].

Довідково. Обліковою політикою ДП «Укроборонресурси» [37] передбачено, що величина резерву сумнівних боргів визначається методом застосування коефіцієнта сумнівності.

За методом застосування коефіцієнта сумнівності величина резерву розраховується множенням суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності, який розраховується шляхом класифікації дебіторської заборгованості за строками непогашення.

Протягом 2015 — 2017 років та 9 місяців 2018 року у її складі обліковувалась заборгованість, строк виникнення якої становив більше 12 місяців, на загальну суму 1 879,30 тис. грн, у тому числі за розрахунками з ТОВ «Метфокс» на суму 1 708,53 тис. грн (за поставлену продукцію).

Основну частку в дебіторській заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги займає дебіторська заборгованість за розрахунками з ТОВ «Метфокс», розмір якої станом на 31.12.2015, 31.12.2016, 31.12.2017 та на 01.10.2018

¹⁸ Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»*, яке затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 № 237

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

становив 471,50 тис. грн, 471,50 тис. грн, 1 708,53 тис. грн та 1 708,53 тис. грн, відповідно.

Слід зазначити, що у 2017 році дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги збільшилася за рахунок збільшення дебіторської заборгованості за розрахунками з ТОВ «Метфокс» на 1 237,03 тис. грн (за поставлену продукцію) (проведено коригування).

Так, на підставі договору від 29.01.2013 № 33-М/13/06 (далі - Договір № 33-М/13/06), укладеного між ДП «Укроборонресурси» (далі - Продавець) та ТОВ «Метфокс» (далі - Покупець). Продавець зобов'язується передати у власність Покупця брухт та відходи чорних та кольорових металів, що утворилися від утилізації озброєння, військової техніки та військового майна (далі - Товар), а Покупець зобов'язується оплатити Товар і прийняти його на умовах цього Договору. Найменування, марка, кількість, ціна і терміни передачі Товару узгоджується Сторонами в Додаткових угодах, оформлених у вигляді Додатків до цього Договору (далі - Додаткові угоди), що є невід'ємною частиною.

Відповідно до п.п. 3.1, 3.2 Договору № 33-М/13/06 ціна на товар встановлюється в Додаткових угодах до цього Договору, визначається в національній валюті України. Ціна на Товар є базовою для розрахунку вартості Товару на весь період дії Додаткової угоди на кожен партію Товару. Вартість Договору визначається вартістю переданого Товару по Додатковим угодам до цього Договору з накопиченням.

Згідно п.п. 4.1, 4.2 Договору № 33-М/13/06, оплата Покупцем партії Товару (лота) здійснюється в національній валюті України шляхом перерахування грошових коштів на розрахунковий рахунок Продавця. Оплата Товару (лота) здійснюється у вигляді 100% передоплати протягом 2-х банківських днів з моменту підписання відповідної Додаткової угоди до Договору. Остаточний розрахунок між сторонами за переданий товар здійснюється на підставі Акту приймання-передачі Товару протягом 2-х банківських днів з дня підписання вказаного Акту, який є невід'ємною частиною Додаткової угоди до цього Договору.

Підпунктом 6.6 Договору, датою передачі Товару вважається дата підписання Сторонами Акту приймання-передачі партій Товару в місцях його накопичення.

Згідно п.п. 6.9 Договору, Покупець за свій рахунок здійснює замовлення транспортних засобів, завантаження Товару в транспортний засіб і самостійно вивозить Товар на місце переробки. Вивіз Товару здійснюється протягом десяти днів від дати підписання Акту приймання-передачі партії. Якщо Покупець не відвантажив Товар протягом вказаного терміну, то він зобов'язаний укласти «Договір відповідального зберігання» з організацією, на території якої знаходиться оплачена партія Товару, на умовах, прийнятих для цієї організації.

Відповідно п.п. 7.1, 7.2 Договору, визначено, що у випадку порушення термінів передачі партії Товару, вказаних у Додатковій угоді до цього Договору, а також, п. 6.4 цього Договору, Продавець сплачує Покупцю пеню в розмірі

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

денної подвійної облікової ставки НБУ від вартості недопоставлено! в термін партії Товару за кожний день простроченої поставки. У випадку несвоєчасної оплати Товару згідно п. 4.1 цього Договору Покупець сплачує штраф на користь Продавця в розмірі денної подвійної облікової ставки НБУ від суми, несплаченої в термін, за кожний день прострочення оплати.

Згідно з п.п. 11.2 Договору, строк дії Договору встановлено з 29.01.2013 по 31.12.2013.

Крім того, між ДП «Укроборонресурси» та ТОВ «Метфокс» укладено Додаткову угоду до Договору № 33-М/13/06 від 29.01.2013 про наступне:

- Сторони домовились продовжити строк дії Договору № 33-М/13/06 від 29.01.2013 до 31.12.2014.

- Пункт 4.1 викласти в такій редакції «Оплата Покупцем партії Товару (лота) здійснюється в національній валюті України шляхом перерахування грошових коштів на розрахунковий рахунок Продавця. Оплата Товару (лота) здійснюється у вигляді 100% передоплати протягом п'яти банківських днів з моменту підписання відповідної Додаткової угоди до Договору та надання рахунку-фактури Покупцю. У разі неотримання коштів Продавцем у визначений термін, відповідна Додаткова угода втрачає свою дію».

- Пункт 6.1 викласти в такій редакції «Покупець протягом п'яти банківських днів з моменту підписання відповідної Додаткової угоди до Договору та отримання рахунку-фактури від Продавця, здійснює 100% передоплату партії (лота) Товару».

- Пункт 7.2 викласти в такій редакції «У випадку неповної оплати Товару згідно п. 4.1 цього Договору Покупець сплачує штраф на користь Продавця в розмірі денної подвійної облікової ставки НБУ від суми, несплаченої у зазначений термін, за кожний день прострочення оплати».

Слід зазначити, що за умовами п. 10 Додаткових угод №№ 11,12 від 27.11.2013 та № 18 від 15.01.2014 оплата 100% вартості партії товару здійснюється протягом 2-х банківських днів після підписання додаткової угоди.

Водночас, в порушення вимог пунктів 4.1, 6.1 Договору від 29.01.2013 № 33-М/13/06 (із змінами та доповненнями), а саме без дотримання умов 100% передплати, ДП «Укроборонресурси» видало директору ТОВ «Метфокс» Лисиці А. В. на підставі довіреності від 29.11.2013 № 147 на отримання металобрухту чорного та кольорового від військової частини А 0297 та за довіреністю від 19.03.2014 №22 на отримання чорного металобрухту від військової частини А 3516. Згідно до наданих актів, товар фактично отримано Покупцем від вищезазначених військових частин та відповідно передано ТОВ «Метфокс».

Загальна суму отриманого ТОВ «Метфокс» чорного та кольорового металобрухту без здійснення 100% оплати ДП «Укроборонресурси» склала 1 708 529,89 гривень.

Слід зазначити, що листом від 09.07.2014. № 09/06-1, ТОВ «Метфокс» на той час визнає існування заборгованості за брухт чорних і кольорових металів і гарантує в найкоротший термін її погасити.

У відповідь на претензію ДП «Укроборонресурси», листом від 08.08.2014 № 07/08-1 ТОВ «Метфокс» підтвердило не проведення оплати за вторинні ресурси та ненадання підтверджуючих документів по відвантаженню за Додатковими угодами, що є порушенням умов п.п 4.1 Договору № 33-М/13/06 від 29.01.2013 року та гарантує у найкоротший термін погасити заборгованість.

Слід зазначити, що починаючи з липня 2014 року по липень 2015 року, ДП «Укроборонресурси» на адресу ТОВ «Метфокс» було направлено три претензії з вимогою погасити наявну заборгованість. Однак, заборгованість погашена не була.

Довідково: Станом на момент подачі позовної заяви ТОВ «Метфокс» перераховано на рахунки ДП «Укроборонресурси» кошти в сумі 879 484,44 грн, у тому числі 29 484,44 грн - 02.07.2013, 300 000,00 грн - 26.03.2014, 400 00,00грн - 19.05.2014, 150 000,00-26.05.2014.

Виходячи з вищенаведеного, Підприємством було направлено позовну заяву до Господарського суду м. Києва про стягнення з ТОВ «Метфокс» заборгованості за Договором № 33-М/13/06 від 29.01.2013 на загальну суму 1 868 879, 41 гривень.

Рішенням Господарського суду м. Києва від 04.04.2016 по справі № 910/13953/15 позов у сумі 1 708 529,89 грн задоволено повністю.

Довідково: Відповідно до ухвали Господарського суду м. Києва від 12.09.2017 по справі № 910/13953/15 «у матеріал виконавчого впровадження наявний лист ПА Т БК «Приватбанк» від 16.08.2016 № 20.1.0.0.0/7-20160815/4128, в якому повідомляється, що згідно постанови від 26.05.2016 накладено арешт на кошти ТОВ «Метфокс» в сумі 1 708 529,89 грн та на рахунках відсутні кошти для виконання зазначеної постанови. Відповідно до акту державного виконавця від 30.08.2017, встановлено, що за виходом державного виконавця за адресою: м. Київ, вул. Я. Галана, 2, кв. 124 з метою перевірки майнового стану боржника - божника і належного йому майна не розшукано.

Слід зазначити, що ухвалою Господарського суду м. Києва від 12.09.2017 (справа № 910/13953/15) за позовом військової прокуратури Київського гарнізону визнано незаконною діяльність державного виконавця Солом'янському районній державній виконавчій служби міста Києва у виконавчому провадженні № 51096207 за період з червня 2016 по липень 2017 року.

Крім того, військовою прокуратурою Київського гарнізону внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань під № 4201711350000100 відносно посадових осіб ТОВ «Метфокс» за ознаками кримінального - правопорушення - злочину, передбаченого ч. 5 ст. 191 «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем» ККУ¹⁹ [5].

Однак, незважаючи на судові рішення та відкриття досудового розслідування, дебіторська заборгованість станом на 01.10.2018 на загальну суму 1 708 529,89 грн ТОВ «Метфокс» не погашена.

¹⁹ Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 №2341-111

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Окрім цього, аудиторським дослідженням встановлено, що в позовній заяві Військової прокуратури Київського гарнізону в інтересах держави в особі ДП «Укроборонресурси» в 2015 році щодо стягнення 1 868 879,41 грн з ТОВ «Метфокс», ДП «Укроборонресурси» не було застосовані штрафні санкції, які визначенні п. 4.1 Договору від 33-м/13/16 від 29.01.2013 року (у випадку несвоєчасної оплати Товару Покупець сплачує штраф на користь Продавця в розмірі денної подвійної облікової ставки НБУ від суми, несплаченої в термін, за кожний день прострочення оплати).

Відповідно до пояснення в.о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» слідує, що в 2015 році Підприємстві відсутні були кошти на сплату судового збору для застосування штрафних санкцій, що визначенні п. 4.1 Договору від 33-м/13/16 від 29.01.2013 року.

Пояснення в.о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяка М.С в Додатку № 7 до аудиторського звіту.

Довідково: ч. 2 ст. 625 ЦКУ /1/ передбачено, що боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом.

Згідно з ч. 2 ст. 343 ГКУ [3] платник грошових коштів сплачує на користь одержувача цих коштів за прострочення платежу пеню в розмірі, що встановлюється за згодою сторін, але не може перевищувати подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла у період, за який сплачується пеня.

При цьому, відповідно до ч. 6 ст. 232 ГКУ [3] нарахування штрафних санкцій за прострочення виконання зобов'язання, якщо інше не встановлено законом або договором, припиняється через шість місяців від дня, коли зобов'язання мало бути виконано.

Крім того, ч. 2 ст. 258 ЦКУ /У/ визначено, що позовна давність в один рік застосовується до вимог про стягнення неустойки (штрафу, пені).

Отже, через нездійснення своєчасного контролю за виконанням договору від 33-м/13/16 від 29.01.2013 року та відсутністю обігових коштів в Підприємстві на сплату судового збору в 2015 році, ДП «Укроборонресурси» не скористалося можливістю отримання доходів від застосування заходів впливу до боржника, відповідно до умов п. 4.1 Договору та як наслідок упущено вигоду у вигляді застосування штрафних санкцій до ТОВ «Метфокс» за невчасну оплату отриманого Товару на загальну суму 2 050 372,23 грн (розрахунково).

Слід зазначити, що постачання ТОВ «Метфокс» металобрухту чорного та кольорового без передоплати, стало в свою чергу причиною не виконання ДП «Укроборонресурси» умов договору комісії від № 181/8-ЧКМ від 07.03.2012 року та не сплати Міністерству оборони України даної суми.

При цьому, в обліку Підприємства обліковується заборгованість, щодо якої є впевненість про її неповернення боржником, за якою минув строк позовної давності.

Проведеним дослідженням вказаної дебіторської заборгованості встановлено, що станом на 01.10.2018 року за бухгалтерським обліком

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту > - і у ті
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

*Z^*

Підприємства рахується безнадійна дебіторська заборгованість, за якою минув термін позовної давності, а саме: за 8 контрагентами на загальну суму 195 801,66 гривень.

Довідково. П(С)БО №10 «Дебіторська заборгованість» [26] визначено, що безнадійна дебіторська заборгованість - поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув строк позовної давності, сумнівний борг - поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником.

Слід відмітити, що значну частину безнадійної дебіторської заборгованості займають розрахунки з відшкодування громадянами земельного податку на земельну ділянку в м. Стрий, які були самовільно зайняті власниками викуплених будівель, на суму 165 401,06 грн або 84,47 % від загальної суми безнадійна дебіторська заборгованість.

Слід зазначити, що по нижчезазначених контрагентах протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 року ДП «Укроборонресурси» не проведено претензійно-позовну роботу. До боржників протягом трьох років претензії не направлялися, не відбувалося звернення з позовами до суду щодо примусового стягнення заборгованості та застосування штрафних санкцій. Інформація щодо контрагентів та сум заборгованості наведена у Таблиці № 6.

Таблиця № 6(грн)

	Контрагент	Код ЄДРПОУ	№ договору, дата	Дата виникнення заборгованості	Сума заборгованості, грн
1	Рубіжанський Казенний хімічний завод «Зоря»	14308351	Без договору	08.04.2014	30 400,00
2	ФОП Дрочак І.І.	2804013251	Від 31.03.2010 №21/з	22.01.2013	19 547,80
3	ФОП Дейнега А.М.	2785811573	Від 31.03.2010 №20/з	13.06.2012	17 107,20
4	ФОП Кукляк І.П.	2533300152	Від 31.03.2010 №16/з	01.10.2014	18 342,72
5	ФОП Супрун Л.В	2164321602	Від 31.03.2010 №24/з	квітень 2014	85 370,86
6	ФОП Михашенко Л. К,	1900109848	Від 31.03.2010 №15/з	18.06.2014	2 963,22
7	ФОП Ткач Р.М.	2780920853	Від 31.03.2010 №18/з	24.07.2014	335,90
8	ФОП Москва А.І.	2772614197	Від 31.03.2010 №7/з	24.06.2014	21 733,36

Окрім цього, через нездійснення своєчасного контролю за виконанням договорів, наведених у Таблиці № <5, Підприємство не скористалося можливістю отримання доходів від застосування заходів впливу до боржника, зокрема, нарахування штрафних санкцій (нарахування пені, інфляційних втрат, 3% річних) за прострочення платежів на загальну суму 251 628,89 гривень

Також, в обліку Підприємства обліковується з 2017 року сумнівна дебіторська заборгованість за розрахунками із публічним акціонерним

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

товариством «КСГ БАНК» (далі - ПАТ «КСГ БАНК») зі сплати послуг за зберігання майна Договір від 01.12.2016 № 71 на загальну суму 66 198,0 грн (заборгованість утворена у 2017 році).

Враховуючи термін прострочення платежів ПАТ «КСГ Банк» більше одного року, ДП «Укроборонресурси» направило лист № 614 від 10.08.2018 правонаступнику ПАТ «КСГ Банк» ТДВ «СЕЙВКОСТ» з проханням погасити заборгованість на суму 58 344,0 гривні. Але лист було повернуто назад, по причині закінчення встановленого строку зберігання.

Окрім дебіторської заборгованості перед ДП «Укроборонресурси», у ПАТ «КСГ Банк» було відкрито рахунок № 26002019403 згідно Договору № 191115/2-19-039 від 19.11.2015 року. Станом на момент завершення аудиту, залишок коштів на відкритому рахунку ПАТ «КСГ Банк», становить 17 891,71 гривень.

У зв'язку з цим, ДП «Укроборонресурси» було направлено дві кредиторські вимоги № 427 від 06.09.2016 та № 436 від 08.09.2016 з проханням повернути кошти.

Також, на адресу Уповноваженої особи Фонду Гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ «КСГ Банк» було направлено заяву № 435 від 08.09.2016 про закриття поточного рахунку та перерахування коштів на інший рахунок.

Слід зазначити, що у зв'язку із ліквідацією ПАТ «КСГ Банк» Підприємством не подано заяву про визнання кредитором та як наслідок Підприємство не включено до Переліку вимог кредиторів, акцептованого ліквідатором та затвердженого рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків.

Довідково: Відповідно до рішення Правління Національного банку України від 30 серпня 2016 року № 239-рш/БТ «Про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію ПАТ «КСГ Банк» виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення від 30.08.2016 МІ656, «Про початок процедури ліквідації ПАТ «КСГ Банк» та делегування повноважень ліквідатора банку».

Згідно із зазначеним рішенням, розпочато процедуру ліквідації ПАТ «КСГ Банк» з 31 серпня 2016 року до 30 серпня 2018 року включно, призначено уповноважену особу Фонду гарантування та делеговано всі повноваження ліквідатора ПАТ «КСГ Банк».

Рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 8 грудня 2016 року прийнято рішення про затвердження переліку (реєстру) вимог кредиторів ПАТ «КСГ Банк».

Задоволення вимог кредиторів здійснюватиметься за рахунок коштів, одержаних від реалізації майна банку у черговості, що передбачена законодавством.

При цьому, кредитори повинні звернутись за отриманням інформації щодо акцептування їх кредиторських вимог до контакт центру ПАТ «КСГ Банк». Кредитору буде підтверджено факт включення в реєстр кредиторів та чергу виплати коштів за реєстром.

В ході державного фінансового аудиту встановлено, що відповідно даних з Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Міністерства юстиції України за електронною адресою:

<https://usr.miniust.gov.ua/ua/freesearch> [43] ПАТ «КГС Банк» 05.04.2018 року за №354112004900699 припинено державну реєстрацію юридичної особи.

Отже, наявна в бухгалтерському обліку дебіторська заборгованість на суму 84 089,71 грн, яка не підтверджена та не визначена ліквідатором на момент проведення аудиту згідно із ст. 257 та ст. 264 ЦКУ[1] є втраченою (дата внесення вимог до реєстру — 08.12.2016) і підлягає списанню, що, в свою чергу, призведе до втрати активів Підприємства на відповідну суму.

У структурі поточних зобов'язань Підприємства основну питому вагу протягом 2015-2017 років та за 9 місяці 2018 року займає кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, яка становить 74,7 %, 85,65 %, 81,19% та 75,81 % відповідно. При цьому, їх розмір має тенденцію до збільшення - з 3 575,0 тис. грн на початок 2015 року до 6 541,0 тис. грн на 30.09.2018 року.

Дослідженням структури поточної кредиторської заборгованості встановлено, що найбільшу питому вагу протягом 2015-2017 років та за 9 місяців 2018 року займає кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на загальну суму 6 541,0 тис. грн (75%). Структура кредиторської заборгованості зображена на Діаграмі № 11 (тис. грн).

Аналізом поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги встановлено, що станом на 30.09.2018 найбільшу питому вагу у сумі 3 896 580,55 грн займає заборгованість ДП «Укроборонресурси» (далі - Підприємство) перед Міністерством Оборони України (далі - Міністерство) по Договору від 07.03.2012 № 181/8/1-ЧКМ, про передачу на реалізацію металобрухту та інших продуктів утилізації, крім брухту із вмістом дорогоцінних металів (дата виникнення квітень 2013 року) у сумі 3 896 580,55 грн або 86,4 % та ТОВ «ВРЕМЯ 2050» по Договору від 30.01.2014 № 33-М/14/02 про передачу у власність брухту та відходів чорних та кольорових металів, що

Григорук

утворилися від утилізації озброєння, військової техніки та військового майна (дата виникнення квітень 2014 року) у сумі 613 303,81 грн або 13,61 %.

Довідково: Згідно із статтею 1 ЗУ, «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] зобов'язання - заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності викладені у Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку №11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 №20 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 11.02.2000 за №85/4306 (далі - П(С)БО №11) [2 7].

Відповідно до вимог пункту 5 П(С)БО №11, якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.

З метою ведення бухгалтерського обліку зобов'язання поділяються на: довгострокові та поточні, (п.6 П(С)БО №11)[27].

Поточні зобов'язання включають в тому числі поточну кредиторську заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, за товари, роботи, послуги, за розрахунками з бюджетом, у тому числі з податку на прибуток, за розрахунками зі страхування, за розрахунками з оплати праці та інші (п.11 П(С)БО №11)[27].

Так, в бухгалтерському обліку Підприємства станом на 01.10.2018 рік по рахунку 631 «Розрахунки з постачальниками» обліковується кредиторська заборгованість перед Міністерством Оборони України по Договору від 07.03.2012 №181/8/1-ЧКМ (далі - Договір № 181/8/1-ЧКМ) щодо передачі на реалізацію металобрухту та інших продуктів утилізації, крім брухту із вмістом дорогоцінних металів у сумі 3 106 353,17 гривень.

Пунктом 2.2 Договору 07.03.2012 № 181/8/1-ЧКМ визначено наступне: Найменування вторинних ресурсів, що передаються Підприємству для реалізації, їх кількість, якісний стан, умови поставки, строки реалізації, розмір витрат на підготовку їх до реалізації, розмір комісійної плати та інше визначаються у Додаткових угодах, які складаються окремо на кожну партію вторинних ресурсів.

За умовами п.п. 2.5 Договору № 181/8/1-ЧКМ, після отримання підписаної Додаткової угоди та нарядів за формою ф. 200 від Міністерства, Підприємство протягом трьох робочих днів укладає з Покупцем Договір купівлі-продажу.

Відповідно до п.п. 2.6 Договору № 181/8/1-ЧКМ, комісійна плата Підприємству входить в ціну реалізації партії вторинних ресурсів за специфікацією Додаткової угоди (з ПДВ).

Розрахункова вартість вторинних ресурсів, що передаються на реалізацію, визначається на підставі маркетингових досліджень кон'юнктури ринку на вторинні ресурси та цінових довідок експертних організацій, які мають відповідні дозволи та ліцензії на здійснення даного виду діяльності (п.п. 4.1 Договору № 181/8/1-ЧКМ).

Відповідно ціна однієї тонни та вартість партії вторинних ресурсів, які передаються Підприємству для реалізації, вносяться у специфікації Додаткової угоди (п.п. 4.2 Договору № 181/8/1-ЧКМ).

Так, між Міністерством та Підприємством було укладено наступні Додаткові угоди до Договору: № 174-ЧКМ від 28.05.2013, № 176-ЧКМ від 14.06.2013, № 182-ЧКМ від 03.07.2013, № 193-ЧКМ від 26.07.2013, № 201-ЧКМ від 02.09.2013, № 206-ЧКМ від 06.09.2013, №№ 212-ЧКМ, 219-ЧКМ, 220-ЧКМ, 222-ЧКМ від 15.11.2013, № 223-ЧКМ від 28.11.2013, №№ 226-ЧКМ, 227-ЧКМ від 30.12.2013 умовами яких визначено специфікації на вторинні ресурси із зазначенням показників, передбачених п.п. 2.2 Договору № 181/8/1-ЧКМ.

Умовами п.п. 5.1 Договору встановлено, що після укладання Договору (Додаткової угоди) купівлі-продажу між Підприємством та Покупцем, Підприємство проводить підготовку вторинних ресурсів до реалізації.

Згідно з п.п. 5.3 Договору № 181/8/1-ЧКМ, наряд (ф. 200) на обсяги вторинних ресурсів, згідно з укладеною Додатковою угодою, виписується відповідною службою забезпечення або Центром обліку за письмовим зверненням Підприємства до Міністерства після повідомлення Міністерства про зарахування Покупцем на рахунках Підприємства належних Міністерству коштів за вторинні ресурси.

Відтак, відвантаження Покупцю партії вторинних ресурсів, зазначених у Додаткових угодах, проводиться Підприємством тільки після повної оплати Покупцем її вартості.

На підставі листів Підприємства, в яких зазначалось останнім про отримання коштів від Покупця, було виписано Наряди форми 200 на вилучення вторинних ресурсів від здавальника, а саме: наряд № 181/2/267МБ (ДУ № 174-ЧКМ від 28.05.2013), наряд № 181/2/295МБ (ДУ № 176-ЧКМ від 14.06.2013), наряд № 67/13 (ДУ № 182-ЧКМ від 03.07.2013), наряд № 341/3/2-16МБ (ДУ № 193-ЧКМ від 26.07.2013), наряд № 181/2/381МБ (ДУ № 201-ЧКМ від 02.09.2013), наряд № 23/206МБ (ДУ № 206-ЧКМ від 06.09.2013), наряд № 341/3/2-1МБ (ДУ № 212-ЧКМ від 15.11.2013), наряди № 181/3/270-МБ та № 181/2/478-МБ (ДУ № 219-ЧКМ від 15.11.2013), наряд № 634/3/2-27МБ (ДУ № 220-ЧКМ від 15.11.2013), наряд № 28/222МБ (ДУ № 222-ЧКМ від 15.11.2013), наряд № 181/2/477МБ (ДУ № 223-ЧКМ від 28.11.2013).

Відповідно до п.п. 5.5 Договору № 181/8/1-ЧКМ, після підготовки партії вторинних ресурсів до передачі (реалізації), у відповідності до вимог п.п. 3.2 Договору, здійснюється прийом-передача вторинних ресурсів з оформленням Акту прийому-передачі вторинних ресурсів за даними фактичного зважування від здавальника Підприємству з наданням одного екземпляру Міністерству.

Згідно з п.п. 6.1 Договору, кошти, які одержані Підприємством від Покупця, за винятком погоджених сторонами суми комісійної плати та документально підтверджених понесених Підприємством витрат, пов'язаних з виконанням Договору, а також передбачених чинним законодавством податків, протягом п'яти робочих днів з дати підписання Акту прийому-передачі вторинних ресурсів між Підприємством та Покупцем перераховуються Міністерству.

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

Однак, в порушення взятих на себе згідно з п.п. 6.1 Договору № 181/8/1-ЧКМ зобов'язань, Підприємство не сплатило Міністерству за реалізований товар суму - 3 621 049,08 гривень.

У зв'язку із вище наведеними фактами, Міністерство звернулося до Господарського суду з позовом до Підприємства про стягнення 6 938 519,58 грн (3 849 646,53 грн заборгованість за реалізований товар та 3 088 873,05 грн - 3% річних та інфляційні витрати).

Слід зазначити, що представник прокуратури у судовому засіданні подав заяву про уточнення позовних вимог, яка за своєю суттю є заявою про зменшення позовних вимог, відповідно до якої просить стягнути з Підприємства 3 612 049,08 грн основного боргу, 218 811,54 грн - 3% річних, 2 479 461,23 грн - інфляційних витрат, загалом 6 310 321,85 гривень.

Рішенням Господарського суду міста Києва від 09.06.2016 (справа № 910/4869/16) позовні вимоги задоволено повністю. Присуджено до стягнення з ДП «Укроборонресурси» на користь Міністерства основного боргу в сумі 3 612 049,08 грн, 218 811,54 - 3% річних та 2 479 461,23 грн - інфляційних витрат та на користь Генеральної прокуратури України витрати по сплаті судового збору в сумі 94 654,83 гривні.

Довідково: Рішенням Господарського суду міста Києва від 09.06.2016 (справа № 910/4869/16) Підприємством не оскаржувалось, в зв'язку із відсутністю обігових коштів на сплату судового збору.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 12.12.2016 заяву ДП «Укроборонресурси» розстрочено виконання рішення Господарського суду міста Києва від 09.06.2016 у справі № 910/4869/16 строком на чотири роки до 12.12.2020 р. за графіком: з 12.01.2017 по 12.12.2020 року. Сума обов'язкового платежу 131 465,03 грн за місяць.

На підставі ухвали суду у 2016 році у обліку Підприємства відображено суму штрафних санкцій та зобов'язання сплатити Міністерству суму судового збору, через що збільшено кредиторську заборгованість за розрахунками із МОУ на суму 2 698 272,77 грн, що становить 74,51 % від суми основної заборгованості.

Отже, несвоєчасне виконання умов договору від 07.03.2012 № 181/8/1-ЧКМ* з МОУ на суму 3 621 049,08 грн, неузгодження з ним продовження термінів сплати або досудового укладання мирової угоди щодо реструктуризації боргу, необхідність виконання рішення суду щодо сплати 2 792 927,6 грн штрафних санкцій та судового збору призведе до непродуктивних витрат та ускладнення і так непростого фінансового стану Підприємства.

Аудиторським дослідженням встановлено, що формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності здійснюється Підприємством із порушенням П(с)БО 11 «Зобов'язання»²⁰ [27].

²⁰ Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затвердженого наказом Міністерства Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності Державного підприємства «Укроборонресурси» / за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Підприємства станом на 01.10.2018 року рахується кредиторська заборгованість за 7 контрагентами на загальну суму 174 731,93 грн, яка обліковується понад 3 роки.

Реєстр контрагентів із зазначенням кредиторської заборгованості наведено в

№	Контрагент	Код ЄДРПОУ	№ договору (рахунки- фактури), дата	Дата виникнення заборгованості	Сума заборгованості, грн
1	ПП «Золота нива»	36012691	Без договору	16.11.2012	1 383,30
2	Юридично-консалтингова компанія «Зевс»	37727193	Без договору	13.05.2014	75 000
3	Метал оператор		Без договору	31.10.2012	10 000
4	Партнер приват	23441540	Без договору	28.02.2014	34 500,00
5	ТОВ «Укреспорт»	31417776	Без договору	02.04.2014	31 350,00
6	ТОВ «Укрмет»	32757375	33-М/15/15 від 07.12.2015	18.12.2015	2 498,63
7	ТОВ «Укрсплав ТП»	33393752	33-М/12/17 від 26.07.12 33-М/13/10 від 21.11.2013	03.07.2014	20 000,00

При цьому, слід зазначити, що ст. 4 ЗУ «Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні» [7] визначено основні принципи бухгалтерського обліку, одними із яких є обачність і повнота висвітлення фінансової інформації. Зазначені принципи вказують на відображення у фінансовій звітності повної та достовірної інформації щодо вартості активів і зобов'язань.

Довідково: Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду (п. 5 П(с)БО №11 «Зобов'язання» Г271).

Отже, в недотримання п. 5 П(с)БО №11 «Зобов'язання» [27] п. 1 ст. 3, ст. 4 ЗУ «Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні» [7] завищено зобов'язання та відповідно, Підприємством занижено доходи у 2017 році на 174,73 тис. гривень.

Таким чином, недостатній контроль за станом розрахункової дисципліни призвів до непогашення дебіторської заборгованості на загальну суму **279,89 тис. грн** та упуцнення вигоди у вигляді застосування штрафних санкцій на загальну суму **2 302,0 тис. грн**. Також, занижено доходи Підприємством у 2017 році на **174,73 тис. гривень**.

2.7 Впроваджена Підприємством політика в сфері управління необоротними активами може спричинити їх нераціональне використання та, як наслідок призвести до здійснення неефективних витрат, а також негативно вплинути на отримання додаткових доходів.

Проведеним аналізом структури та динаміки активів ДП «Укроборонресурси» (на підставі даних балансу) встановлено, що загальна вартість активів мала тенденцію до незначного збільшення. За період з 01.03.2015 по 01.01.2017 відбувались зміни, як в структурі, -так і в загальній вартості активів. Аналіз показників майнового стану показав, що за досліджуваний період загальний обсяг активів ДП «Укроборонресурси» збільшено на 11 447,0 тис. грн, що становить 1,02%, а саме: з 583 731,0 тис. грн (станом на 01.01.2015) до 595 178,0 тис. гривень (станом на 01.10.2017).

Збільшення активу Підприємства відбулося за рахунок збільшення незавершеного виробництва, збільшення виробничих запасів, грошових коштів та розміру дебіторської заборгованості.

Значну частку в структурі активів ДП «Укроборонресурси» займають необоротні активи, питома вага яких складала 93,07%), 90,89 %, 90,52%) та 98,7% відповідно, що свідчить про важку структуру активів.

Структуру необоротних активів ДП «Укроборонресурси» наведено в Таблиці №8.

<i>Показник</i>	<i>01.01.2015</i>	<i>01.01.2016</i>	<i>01.01.2017</i>	<i>01.01.2018</i>	<i>01.10.2018</i>
Нематеріальні активи: залишкова вартість	4 513,0 (99,82)	4512,0 (99,91)	4 517,0 (29,8%)	4 517,0 (30,34%)	4 517,0 (30,33%)
первісна вартість	4521,0	4521,0	4521,0	4521,0	4521,0
Основні засоби: залишкова вартість	8,0 (0,18%)	4,0 (0,09%)	10 639,0 (70,2%)	10 357,0 (69,63%)	10 373,0 (69,64%)
первісна вартість	1 000,0	1000,0	11 222,0	11 268,0	11 487,0
Незавершені капітальні інвестиції	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Відстрочені податкові активи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Інвестиційна нерухомість	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Загальна вартість необоротних активів	4 521,0	4 516,0	15 156,0	14 874,0	14 890,0

Проведеним аналізом необоротних активів встановлено значну тенденцію до збільшення вартості майна ДП «Укроборонресурси» у 2016 році на 99,96 % та зменшення вартості майна у 2017 та за 9 місяців 2018 року на 2,7 % та на 2,5 % відповідно.

Найбільшу питому вагу у структурі необоротних активів в 2015 році займають нематеріальні активи (право власності на 2 земельні ділянки) 99,82 %, а основні засоби складають тільки 0,18%.

Протягом періоду з 2016 - 2017 років та за 9 місяців 2018 року балансова вартість основних засобів збільшилась, а саме: за 2016 рік на 10 639,0 тис. грн. (91,08%), за 2017 рік на 46,0 тис. грн (0,4%), за 9 місяців 2019 року на 219,0 тис. грн (1,91%).

Різке збільшення основних засобів у 2016 році, пояснюється поверненням до Підприємства за рішення Господарського суду м. Києва № 910/850/15-г від 30.03.2015 цілісного майнового комплексу по м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3, який був переданий в оренду відповідно до договору № 4074 ЦМК/НП від 25.09.2008 року.

В свою чергу, аудиторським дослідженням встановлено, що на підставі акту приймання-передачі від 31 травня 2016 року майна цілісного майнового комплексу, розташованого за адресою: Україна, м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3, переданого в оренду ТОВ «ОП «Укроборонресурси» на підставі Договору оренди цілісного майнового комплексу структурного підрозділу державного підприємства Міністерства оборони України «Укроборонресурси» від 01 вересня 2008 року № 4074 ЦМК (та нотаріально посвідченого Договору оренди від 25 вересня 2008 року № 4074 ЦМК/НП) комісією здійснено приймання передачу майна цілісного майнового комплексу в кількості 149 од первісною вартістю 19 573 810,97 грн (сумою зносу - 9211 463,39 грн, залишковою вартістю 10 362 347,59 гривень). Крім того, передано основні фонди та інші необоротні матеріальні активи, придбані за рахунок амортизаційних відрахувань за період з 01.09.2008 по 31.05.2016, в кількості 14 од. первісною вартістю 207 589,21 грн (сумою зносу 43 128,33 грн, залишковою вартістю 164 460,88 гривень).

Однак, відповідно до балансу Підприємства за 2016 рік відображено оприбуткування основних засобів (майно цілісного майнового комплексу в кількості 149 од) за залишковою вартістю у сумі 10 526,7 тис. гривень.

Слід зазначити, що експертна оцінка щодо визначення справедливої вартості переданого з оренди цілісного майнового комплексу Підприємством не проводилось.

Довідково: Безоплатно отриманий об'єкт основних засобів потрібно зарахувати на баланс підприємства за його первісною вартістю.

Первісна вартість - історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів (п.4 П(С)БО 7)

Первісна вартість дорівнює справедливій вартості об'єкта основних засобів, збільшеній на суму супутніх витрат (перелічених у п. 8 П(С)БО 7 «Основні засоби»²¹ [28]).

Згідно з додатком до П(С)БО 19²² [29] справедливою вартістю основних засобів є

²¹ Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Григор

/

ринкова вартість (стосовно машин і обладнання) і відновлювальна вартість* (стосовно інших основних засобів).

Якщо в первинних документах вартість не встановлено, то підприємство може скористатися послугами незалежного фахівця-оцінювача. Він виконає таку процедуру і надасть відповідний звіт про оцінку майна, в якому й буде наведено вартість об'єкта основних засобів.

При цьому, слід зазначити, що ст. 4 Закону № 996-XIV [--] визначено основні принципи бухгалтерського обліку, одними із яких є обачність і повнота висвітлення фінансової інформації. Зазначені принципи вказують на відображення у фінансовій звітності повної та достовірної інформації щодо вартості активів і зобов'язань.

Отже, істотна різниця між первісною вартістю, що зазначена в акті прийому передачі від 31 травня 2016 року майна цілісного майнового комплексу, розташованого за адресою: Україна, м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3, у сумі 19 573 810,97 грн (з сумою зносу - 9 211 463,39 грн, залишковою вартістю 10 362 347,59 гривень) та первісною вартістю у фінансовій звітності Підприємства за 2016 - 2017 роки та за 9 місяців 2018 року у сумі 10 526 786,0 грн без зазначення проведеної амортизації до 2016 року даного майна цілісного майнового комплексу призводить до неповного висвітлення оцінки стану активів Підприємства.

Підприємством протягом 2015-2017 та 9 місяців 2018 року придбано 42 од. основних засобів на загальну суму 471 377,37 гривень (комп'ютерна техніка, кондиціонери, майданчики, огорожа з профнастилу).

Протягом досліджуваного періоду придбання та списання нематеріальних активів Підприємством не здійснювалось.

Аудитом встановлено, що вибуття необоротних активів здійснювалось внаслідок їх списання.

Так, протягом досліджуваного періоду Підприємством списано з балансу основних засобів на суму 216 212,98 грн та за результатом списання отримано коштів на загальну суму 24 515,89 гривень.

Аудиторським дослідженням встановлено, що в основному списувались комп'ютерна техніка та інше.

Водночас, аудитом встановлено, що в березні 2017 року роки ДП «Укроборонресурси» списано 5 одиниць основних засобів, які не дорівнювали «0», чим не дотримано вимоги п. 5 Порядку списання об'єктів державної власності²³ [21].

²² Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07 липня 1999 року № 163

²³ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку списання об'єктів державної власності, від 08.11.2007 р. N1314

Довідково: Списання повністю амортизованих основних фондів (засобів), інших необоротних матеріальних активів суб'єкта господарювання, первісна (переоцінена) вартість яких становить менш як 20 тис. гривень, здійснюється за рішенням керівника такого (п.5 Порядку списання об'єктів державної власності [21]).

Так, за наказом в. о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяка М.С. від 27.03.2017 № 11 списано не повністю амортизовані основні засоби комп'ютерна версія (інв. № 559), монітор TFT 19 Samsung (інв. 560),), монітор TFT 19 Samsung (інв. 598), монітор TFT 19 Samsung (інв. 599), сервер Core2Q8300 (інв. № 166), залишкова вартість яких становила 17,21 грн, 11,81 грн, 25,53 грн, 534,37 гривень.

Також, в ході аудиту виявлені необоротні активи, вартість яких не відповідає справедливій вартості. Так, на балансі Підприємством станом на 01.10.2018 обліковуються 100 одиниць основних засобів із нульовою залишковою вартістю, первісною вартістю 1 077 011,70 грн, при цьому, значна частина яких до теперішнього часу використовуються в господарській діяльності ДП «Укроборонресурси».

Зокрема, залишкову нульову вартість мають: всі автомобілі Підприємства, котли, комп'ютерна техніка (ксерокси, принтери, монітори, системні блоки, ноутбуки), побутова техніка (холодильники тощо) та інше.

При цьому, слід зазначити, що ст. 4 ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] визначено основні принципи бухгалтерського обліку, одними із яких є обачність і повнота висвітлення фінансової інформації. Зазначені принципи вказують на відображення у фінансовій звітності повної та достовірної інформації щодо вартості активів і зобов'язань. А істотна різниця між залишковою і справедливою вартістю об'єктів основних засобів призводить до неповного висвітлення оцінки стану активів Підприємства.

Крім того, п. 7 П (С)БО 7 «Основні засоби» [28] передбачено, що об'єкт основних засобів визнається активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання та вартість його може бути достовірно визначена. Пунктом 15 передбачено, що Об'єкт основних засобів, який відповідає критеріям визнання активу, слід оцінювати за його собівартістю.

Довідково: пунктом 1.4. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879)²⁴ [32], визначено, що у разі виявлення придатних для використання об'єктів основних засобів, залишкова вартість яких дорівнює нулю, Інвентаризаційна комісія (робоча інвентаризаційна комісія) передає відповідні матеріали керівнику підприємства.

За результатами інвентаризацій 2015 - 2016 років Протоколи засідання робочих інвентаризаційних комісій за результатами проведення річної інвентаризації не склалися та пропозиції про визначення справедливої та ліквідаційної вартості не надавалися.

²⁴. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Отже, відсутність проведення переоцінки основних засобів із нульовою залишковою вартістю призводить до заниження вартості основних засобів Підприємства та як наслідок до заниження вартості активів ДП «Укроборонресурси».

Аудиторським дослідженням щодо нарахування та повноти використання амортизаційних відрахувань для оновлення активів встановлено, що амортизація основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу, малоцінних швидкозношуваних предметів - у першому місяці використання об'єкта у розмірі 100 % його вартості, як передбачено пунктом 3.1.6 наказу ДП «Укроборонресурси» від 29.06.2016 № 12 «Про облікову політику» [8] та вимог П(С)БО 7 «Основні засоби» [28].

Сума накопиченої амортизації, у вигляді амортизаційного фонду акумулюється на позабалансовому рахунку 09 «Амортизаційні відрахування», як це передбачено Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, № 291²⁵ [33].

Станом на 01.10.2018 залишок невикористаного Підприємством амортизаційного фонду (накопичених амортизаційних відрахувань) становив 3 787,03 тис. грн, для поповнення якого у січні - грудні 2015 року віднесено 11,05 тис. грн нарахованої амортизації, у 2016 році - 161,89 тис. грн, у 2017 році - 381,26 тис. грн та за 9 місяців 2018 року - 286,81 тис. грн, які протягом досліджуваного періоду Підприємством не використовувалися.

Амортизаційні кошти (амортизаційні відрахування), що надходять Підприємству у складі виручки від реалізації готової продукції (робіт, послуг), на окремих рахунках не акумулюються, а використовуються для ведення поточної господарської діяльності та є додатковим джерелом поповнення дефіциту оборотних коштів ДП «Укроборонресурси».

Виробниче обладнання та спеціальна техніка для впровадження сучасних технологій для господарської діяльності в частині здійснення основного виду діяльності Підприємства не придбалася.

За результатами щорічних інвентаризацій інвентаризаційними комісіями у 2015-2017 роках не оформлено жодної пропозиції щодо визначення справедливої та ліквідаційної вартості основних засобів із залишковою нульовою вартістю та основних засобів, вартість яких значно відрізняється від справедливої та ринкової, що свідчить про формальний підхід до порядку проведення інвентаризації та не належний контроль за її проведенням, як зі сторони ДП «Укроборонресурси» так і зі сторони Концерну, як уповноваженого суб'єкту господарювання з управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі.

Слід зазначити, що в наказі т. в. о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Шевченка Н.А від 21.12.2016 № 47, в наказі в. о.

²⁵ Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року № 291

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяка М.С. від 16.11.2017 №46 визначено проведення інвентаризації, згідно до ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [7] та Інструкцією по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків № 69²⁶ [25], яка станом на проведення інвентаризації на Підприємстві є недіючою.

Довідково: Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11.08.1999 №69 втратила чинність 01.01.2015 року на підстав Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 [32].

На балансі ДП «Укроборонресурси» обліковується комплекс будівель та споруд (Саперно - Слобідський проїзд, 3, м Київ) із 46 об'єктів нерухомості, а саме: адміністративний корпус, склади, , трансформаторна підстанція, котельні тощо, загальна площа яких становить 7 428, Ікв. м

Слід, зазначити, що розмір додаткового капіталу ДП «Укроборонресурси» в розмірі 10 527,0 тис. грн сформований за рахунок вартості цілісного майнового комплексу, який розташований по Саперно - Слобідський проїзд, 3, в м. Києві.

Водночас, в ході аудиторського дослідження встановлено, що Підприємством, станом на момент проведення контрольного заходу не оформлено жодного (посвідчено) права власності на об'єкти нерухомості, що розташовані по Саперно-Слобідський проїзд, 3.

Враховуючи вищенаведене, у ДП «Укроборонресурси» відсутні право установчі документи, що підтверджують право власності на 46 об'єктів нерухомості загальною площею 7 428, Ікв. м, які входять до додаткового капіталу Підприємства.

Слід зазначити, що Наказом ДК «Укроборонпром» від 05.04.2017 року № 129 «Про проведення інвентаризації майна, проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно» (далі - Наказ № № 129) [41] керівників Підприємств - учасників ДК «Укроборонпром» зобов'язало провести державну реєстрацію майнових прав на нерухоме майно у відповідності з чинним законодавством у строк до 01.07.2018 року.

Довідково: Відповідно до пункту 1 частини першої статті 2 Закону № 1952-IV)²⁷ [49] державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (далі - державна реєстрація прав) - це офіційне визнання і підтвердження державою фактів набуття, зміни або припинення речових прав на нерухоме майно, обтяжень таких прав ичяхом внесення відповідних відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (далі - Державний реєстр прав).

Згідно з положеннями пункту 2 частини першої статті 4 Закону № 1952-IV [49] підлягає право власності на об'єкти нерухомості. В свою чергу, ст.5 даного закону зазначено,

²⁶ Інструкція по інвентаризації, основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11.08.1999 №69

²⁷ Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07. 2004 № 1952-IV

у Державному реєстрі прав реєструються речові права та їх обтяження на земельні ділянки, а також на об'єкти нерухомого майна, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких неможливе без їх знецінення та зміни призначення, а саме: підприємства як єдині майнові комплекси, житлові будинки, будівлі, споруди, а також їх окремі частини, квартири, житлові та нежитлові приміщення.

Водночас згідно з пунктом 2 частини першої статті 395 ЦКУ[1], право користування є одним з видів речових прав на чуже майно.

Частина перша статті 182 ЦКУ[1] наголошує на тому, що речові права на нерухомі речі підлягають державній реєстрації.

Під державною реєстрацією речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень розуміється офіційне визнання і підтвердження державою фактів набуття, зміни або припинення речових прав на нерухоме майно, обтяжень таких прав шляхом внесення відповідних відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, (пункт 1 частини першої статті 2 Закону № 1952-ІУ [46]).

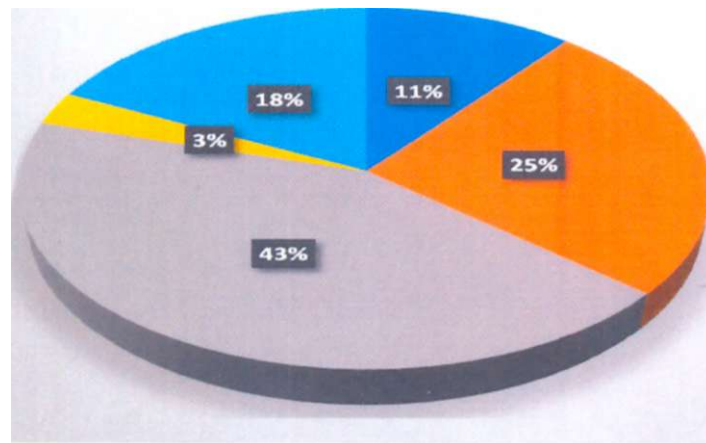
Отже, Підприємством не виконано наказ ДК «Укроборонпром» № 129[41]) до 01.07.2018 року та не забезпечено оформлення права власності на вищезазначені будівлі та споруди (46 об'єктів нерухомості загальною площею 7 428,1 кв. м), що становлять додатковий капітал ДП «Укроборонресурси», та створює ризики зловживань щодо незаконного заволодіння майном Підприємства сторонніми особами, та, як наслідок, може призвести до втрати прав держави, як власника таких об'єктів.

Аудиторським дослідженням питання ефективного та цільового використання комплексу будівель та споруд та відповідних земельних ділянок, розташованих за адресою: м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3 та адресою: вул. Сколівська, 14 м. Стрий Львівська обл., встановлено наступне.

Аудитом встановлено, що відповідно до інформації ДП «Укроборонресурси», станом на 01.10.2018 рік загальна площа будівель та споруд за адресою: м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3 складає 7 428,1 кв. м., з яких 802,0 кв. м. (11 %) - приміщення, які використовуються Підприємством (адміністративні приміщення, склади, котельні тощо); 1 879,7 кв.м (25%) - площі, які передані в оренду; 3 223,4 кв. м (43%) - площі, на яких зберігаються товарно-матеріальні цінності за договорами про надання послуг зберігання; 210,3 кв. м. (3%) - площі загального користування (технічні приміщення та приміщення загального користування тощо); 1 312,7 кв. м (18%) - вільні приміщення (які не використовуються).

Співвідношення використання приміщень Підприємства станом на 15.11.2018 по Саперно-Слобідський проїзд, 3, відображено у Діаграмі № 12.

Співвідношення використання приміщень ДП "Укроборонресурси"

приміщення, які використовуються
Підприємством (адміністративні
приміщення, склади, котельні тощо)

площі, які передані в оренду

площі, на яких зберігаються товарно-
матеріальні цінності за договорами
про надання послуг зберігання

площі загального користування
(технічні приміщення та приміщення
загального користування тощо)

вільні приміщення (які не
використовуються)

Відповідно до наказу в. о. Генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяка М.С. від 16.10.2018 № 86 інвентаризаційною комісією (у складі: голови комісії – начальника відділу розвитку Баранова А.А., заступника голови комісії – начальника служби безпеки Монастирського О.В., секретаря – референта Шоломицької М.В., членів комісії: заступника Генерального директора з фінансово-економічної діяльності Власенко Ю.А., начальника юридичного відділу Адобовської Г.А., начальника відділу майнового комплексу м. Києва Кроценко О.П., помічника Генерального директора Коцар А.В., заступника начальника відділу – начальника майнового комплексу м. Стрий Рябошапка І.І.) за участю державних фінансових аудиторів проведено інвентаризацію активів та зобов'язань, приміщень та земельних ділянок балансоутримувачем, яких є ДП «Укроборонресурси».

Під час проведення інвентаризації будівель та споруд Підприємства при фактичному огляді приміщення № 18 «Лазня літ. «Л» (інвентарний номер 31) площею 216,5 кв. м встановлено, що дана будівля знаходиться в непридатному для використання стані.

При цьому, під час проведення останньої щорічної інвентаризації основних засобів (згідно наказів від 16.11.2017 № 44 та від 20.12.2017 № 49) в інвентаризаційному описі відсутня інформація щодо стану вищезазначеного приміщення № 18.

Довідково: Положенням про порядок консервації основних виробничих фондів підприємств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.1997 № 1183 визначено: п. 2 Консервація основних фондів підприємств – це комплекс заходів, спрямованих на довгострокове (але не більш як три роки) зберігання основних фондів підприємств у разі припинення виробничої та іншої господарської діяльності з можливістю подальшого відновлення їх функціонування; п. 3. Основні фонди підприємств може бути законсервовано, якщо за техніко-економічним обґрунтуванням подальше використання їх у виробництві визнано тимчасово недоцільним.

Крім того, вимогами п. 23 ПсБО 7 «Основні засоби» [28] передбачено, що нарахування амортизації здійснюється протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта, який встановлюється підприємством/установою (у розпорядчому акті) при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), і призупиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації.

Водночас, ДП «Укроборонресурси» не скористалось можливістю законсервувати об'єкт (приміщення № 18 «Лазня літ. «Л»», інвентарний номер 31, площею 216,5 кв. м.), який не використовується в процесі господарської діяльності, що призвело до зайвого нарахування амортизації та збільшення витрат Підприємства за період аудиту на загальну суму 3 476,72 гривень.

Слід зазначити, що наказом в.о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третьяком М.С. від 20.11.2018 року №102 здійснено консервацію приміщення № 18 «Лазня літ. «Л», інвентарний номер 31, площею 216,5 кв. м.

*Акт інвентаризації нежитлових приміщень ДП «Укроборонресурси» у
Додатку №9 6 до аудиторського звіту*

Щодо земельної ділянки на якій розташований цілісний майновий комплекс будівель та споруд, розташованих за адресою: м. Київ, Саперно-Слобідський проїзд, 3, встановлено наступне.

Земельна ділянка на якій розташований цілісний майновий комплекс будівель та споруд площею 4,1617 га належить Державному підприємству МОУ «Укроборонресурси» на праві постійного користування земельною ділянкою м. Київ, Голосіївський р-н, Саперно - Слобідський проїзд, 3, загальною площею (кадастровий номер 8000000000:32:085:001), посвідчена державним актом від 25.10.2007 року серія **ЯЯ** №184897.

На виконання Наказу ДК «Укроборонпром» від 05.04.2017 року № 129 «Про проведення інвентаризації майна, проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно», ДП «Укроборонресурси» 05.04.2018 року здійснено державну реєстрацію речових прав на земельну ділянку площею 4,1617 га за адресою: м. Київ, Голосіївський район, Саперно - Слобідський проїзд, 3, (кадастровий номер 8000000000:32:085:001) та змінено цільове призначення - землі промисловості, комерційного використання громадського призначення, форма власності — право власності.

Відповідно до наданих документів, аудитом встановлено, що в 2005 році до статуту ДП МОУ «Укроборонресурси» передано цілісний майновий комплекс за адресою: вул. Сколівська, 14 м. Стрий, Львівська область (фонди та майна військової частини А2735 (м. Стрий, Львівська обл.), а саме: 51 будівлю та споруду (первісна вартість - 12 481,4 тис. грн, залишкова вартість - 6 735,74 тис. грн (додаток 1 до акту прийому передачі від 31.01.2005 року), комунальні споруди, обладнання, інженерні мережі в\ч №1 по вул. Сколівська, м. Стрий, Львівської області (додаток №2 акту прийому передачі від 31.01.2005 року) та земельну ділянку площею 14,1228 га для обслуговування нежитлових приміщень та споруд.

Відповідно до інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та реєстру прав власності на нерухоме майно щодо об'єктів нерухомості, які обліковуються на Підприємстві та знаходиться за адресою:

вул. Сколівська, 14 м. Стрий Львівська обл. наявна інформація про речові права на нерухоме майно (частка держави 116/1000).

Аудиторським дослідженням встановлено, що упродовж 2009-2010 років, на підставі нижче зазначених погоджень, приблизно 80% прав на нерухоме майно Підприємства, а саме індивідуальні частини будівель та споруд військового містечка А2735, що розташовується на земельній ділянці приблизною площею 14,1228 га по вул. Сколівська, 14 м. Стрий, Львівська обл., на Західній універсальній товарній біржі реалізовано особам за 24 договорами купівлі-продажу, загальною вартістю майна більше ніж 2,9 млн. гривень.

Слід зазначити, Підприємством ведеться робота разом з правоохоронними органами щодо визнання зазначеного реалізованого майна не законним.

Відповідно до даних бухгалтерського обліку по рахунку 103 «Будівлі та споруди» станом на 01.01.2015 та на 01.01.2016 рік в м. Стрий (обліковувалось будинки та споруди в кількості 22 об'єкта (автодороги, більярдна, газові мережі, дрезина, житловий будинок, металева та бетонна огорожа, свинарник, теплиця, штаб тощо) на загальну суму 440 968,78 грн, по рахунку 105 «Транспортні засоби» обліковувався автомобіль на загальну суму 52 534,96 грн, та по рахунку 106 Інструменти, прилади та інвентар» на загальну суму 8 136,67 гривень.

В 2016 році, реалізовано Державною фіскальною службою майно Підприємства в м. Стрий (Львівська обл.) через Українську універсальну біржу. Відповідно до даних бухгалтерського обліку по рахунку №103 «Будівлі та споруди» реалізовано майна загальну суму 451 983,74 грн (більярдна (інв. № 486), альтанка (інв. № 490), нежитловий будинок (інв. № 267), клуб (інв. № 255), КПП (інв. № 260), ворота (інв. № 491), газові мережі в кількості 425 м (інв. №), кабельні електромережі в кількості 7 426 м (інв. № 473), мережа холодного водопостачання та водовідведення в кількості 1 660 м (інв. № 484), огорожа в кількості 433,1 м.п. (інв. № 494), огорожа в кількості 408,0 м.п. (інв. № 495), огорожа в кількості 45,7 м.п. (інв. № 507), огорожа в кількості 102 м.п. (інв. № 498), огорожа в кількості 73 м.п. (інв. №499), огорожа в кількості 67м.п. (інв. № 502), погріб (інв. № 414), свинарник (інв. №268), склад ПММз навісом (інв. 487), теплиця (інв. № 269), штаб (інв. №254), автомобіль Daewoo Lanos 2004 року випуску, ВС 8824AB, тепловоз ТГК2 1987року випуску (інв. № 355) та дрезина «ДМ» двигун № 301087, 1796року випуску (інв. № 348).

Станом на 01.10.2018 відповідно до бухгалтерського обліку обліковуються товарно - матеріальні цінності на загальну суму 44 637,75 грн, а саме: по рахунку 103 «Будівлі та споруди» обліковуються автодороги (інв. 479) на суму 41 500,0 грн, теплові мережі (інв. 477) на суму 22 708,0 грн; по рахунку 104 «Машини та обладнання» на суму 1685,0 грн, по рахунку 106 «Інструменти, прилади та інвентар» на загальну суму 1 452,50 гривень.

Довідково: в лютому 2018 році реалізовано Універсальною біржею теплові мережі в кількості 1270 (інв. № 477) та автодороги в кількості 18 900 кв.м (інв. № 479), однак керівництвом Підприємства не підписано акт прийома -передачі зазначеного майна.

Відповідно до наказу в. о. Генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяка М.С. від 16.10.2018 № 86 інвентаризаційною КОМІСІЄЮ (у складі: голови комісії - начальника відділу розвитку Баранова А.А., заступника

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності

Державного підприємства «Укроборонресурси»

за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

голови комісії - начальника служби безпеки Монастирського О.В., секретаря - референта Шоломицької М.В., членів комісії: заступника Генерального директора з фінансово-економічної діяльності Власенко Ю.А., начальника юридичного відділу Адобовської Г.А., начальника відділу майнового комплексу м. Києва Крощенко О.П., помічника Генерального директора Коцар А.В., заступника начальника відділу - начальника майнового комплексу м. Стрий Рябошапка І.І.) за участю державних фінансових аудиторів проведено інвентаризацію майна та здійснено обстеження земельної ділянки, що розташовано за адресою Львівська обл. м. Стрий, вул. Сколівська, 14, за результатом якої встановлено лишки (об'єкти, які були передані відповідно до акту прийому передачі від 31.01.2005 року, але не відображенні в бухгалтерському обліку Підприємства) в кількості 32 об'єкта та самовільну забудову, власниками будівель.

*Акт інвентаризації державного майна ДП «Укроборонресурси»
в м. Стрий в Додатку № 7 до аудиторського звіту*

Водночас, до аудиту надано інвентаризаційний опис основних засобів, що знаходиться в експлуатації начальника майнового комплексу м. Стрий Рябошапка І.І, в 2017 році, відповідно до якого встановлено інвентаризаційною комісією Підприємства, вищезазначені лишки.

В ході проведення державного фінансового аудиту, Підприємством здійснено експертну оцінку майна (ФОП Савицьким Д.К, сертифікат № 1868 від 30.09.2000 року, договір про проведення оцінки від 07.08.2018 року № 123-18) в кількості 32 об'єкта на загальну суму 1 715 529,41 грн та, які оприбутковано по бухгалтерському обліку Підприємства в повному обсязі.

Відповідно до даних бухгалтерського обліку (рахунок 122 «Права користування майном» за ДП «Укроборонресурси» в продовж періоду з 01.01.2015 та на момент завершення контрольного заходу на праві постійного користування земельною ділянкою (Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою від 25.10.2007 Серія ЯЯ. 184897) за Підприємством обліковується земельна ділянка площею 14,1228 га за адресою: Львівська область, м. Стрий, вул. Сколівська, 14, (кадастровий номер 4611200000:10:003:0002) для обслуговування нежитлових приміщень та споруд на загальну суму 1 147 245,79 гривень.

Слід зазначити, що відповідно до витягу із технічної документації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки за кадастровим номером 4611200000:10:003:002 від 30.01.2018 року земельна ділянка за адресою: м. Стрий, вул. Сколівська, 14 з нормативно грошовою оцінкою земельної ділянки-293 164 410,52 гривень.

Відповідно до офіційної Публічної карти України за електронною адресою: <http://map.land.gov.ua/kadastrova-karta> за кадастровим номером 4611200000:10:003:0002 земельна ділянка є державною власністю з цільовим призначенням: 15.01 Для розміщення та постійної діяльності Збройних Сил України.

Також, до аудиту надано сформований витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку від 15.08.2018 року НВ-4607546142018,

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^i/. ^yn/^X/*

відповідно земельна ділянка за кадастровим номером 4611200000:10:003:0002 в м. Стрию, що знаходиться на праві постійного користування в ДП «Укроборонресурси» є державною власністю з цільовим призначенням: 15.01 Для розміщення та постійної діяльності Збройних Сил України.

Водночас, аудиторським дослідженням встановлено, що Рішенням Міністра оборони України від 24.03.2016 року № 1531/3 [47] питання щодо припинення права постійного користування земельними ділянками під майновими комплексами державних підприємств, які переданні до сфери управління ДК «Укроборонпром» та зняття їх з обліку земель Міністерства оборони України та запропоновано вирішувати, спираючись на вимоги чинного законодавства в т.ч. земельні ділянка ДП «Укроборонресурси» загальною площею 14,1228 га.

В свою чергу, листом від 13.04.2016 № ШРи-3.01-3683 ДК «Укроборонпром» «Щодо зняття з обліку земельних ділянок» проінформував керівників Підприємств - учасників ДК «Укроборонпром» про відмову Міністра оборони України на земельні ділянки, що перейшли до сфери управління ДК «Укроборонпром».

Наказом ДК «Укроборонпром» від 05.04.2017 року № 129 «Про проведення інвентаризації майна, проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно (далі - Наказ № 129) [41] керівників Підприємств - учасників ДК «Укроборонпром» зобов'язання провести державну реєстрацію майнових прав на нерухоме майно у відповідності з чинним законодавством у строк до 01.07.2018 року.

Однак, відповідно до інформації про власності в Державному реєстрі речових прав на нерухому майно щодо земельної ділянки площею 14,1228 га за адресою: Львівська область, м. Стрий, вул. Сколівська, 14 (кадастровий номер 4611200000:10:003:0002), яка обліковується за ДП «Укроборонресурси», відсутня.

Отже, керівництвом ДП «Укроборонресурси» не виконано Наказ ДК «Укроборонпром» від 05.04.2017 року № 129 [41] та не здійснено державну реєстрацію речових прав на земельну ділянку площею 14,1228 га за адресою: Львівська область, м. Стрий, вул. Сколівська, 14 (кадастровий номер 4611200000:10:003:0002) в визначенні строки до 01.07.2018 року.

Слід зазначити, що відповідно до пояснення в. о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяка М.В. слідує, що не виконання в термін Наказу ДК «Укроборонпром» від 05.04.2017 року № 129 [41] спричинене порушення кримінальної справи за фактом самовільного заняття земельної ділянки по вул. Сколівська, 14, в м. Стрий, Львівської області.

В ході контрольного огляду земельної ділянки площею 14,1228 га за адресою: Львівська область, м. Стрий, вул. Сколівська, 14, комісією Підприємства встановлено, що фізичними особами та організаціями, якими були викуплені майнові права у 2009 - 2010 роках, самовільно, без будь - яких погоджень органів державної влади та/або органів місцевої влади та інших органів встановили паркани на земельній ділянці ДП «Укроборонресурси».

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

Фото №1 самовільно огорожена земельна ділянка ІІІІ «Львів Мет Союз»

Фото №2,3 самовільно огорожена земельна ділянка гр. Москвою В.С. та гр. Войтюком Л.П.

За наданою інформацією ДП «Укроборонресурси» встановлено, що у червні 2017 року фахівцями Державного земельного кадастру у Львівській області проведено перевірку дотримання земельного законодавства, за результатом якого складено акти самовільного самозахоплення земельної ділянки Підприємства, винні особи притягнуто до адміністративної відповідальності.

Слід зазначити, що окремі особи, які притягнуті до адміністративної відповідальності за самовільне самозахоплення земельної ділянки Підприємства оскаржують рішення Державного земельного кадастру у Львівській області.

Так, наприклад, 22.06.2017р. державним інспектором Головного управління Держгеокадастру у Львівській області Бурлаченко О.О. було проведено перевірку дотримання вимог земельного законодавства на земельній ділянці, яка знаходиться по вул. Сколівська, 14 м. Стрий, Львівська обл. та належить на праві постійного користування в ДП «Укроборонресурси», під час якої було складено акт та встановлено, що ПП «Львів Мет Союз» використовує дві земельні ділянки загальною площею 3,2930 га, з яких 2,5941 га самовільно зайняті. На підставі цього, 22.06.2017р. складено два акти про самовільне зайняття земельних ділянок площею 1,9052 га та 0,6889 га.

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

г - М т Ф ^ ,

Довідково: 11.03.2010 року між ДП МОУ «Укроборонресурси» та ПП «Львів Мет Союз» було укладено договір купівлі-продажу частини будівель та споруд у розмірі 137/1000 ідеальних частин будівель та споруд військового містечка А 2735, які розташовані за адресою: вул. Сколівська, 14, м. Стрий. Цей договір посвідчено нотаріусом та зареєстровано в реєстрі за № 1121.

Інформаційною довідкою з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно від 04 вересня 2017 року визначено, що ПП «Львів Мет Союз» на праві спільної часткової власності належать будівлі та споруди військового містечка А 2735 в кількості 81-ї одиниці.

За пунктом 1.1. договору купівлі-продажу частини будівель та споруд від 11 березня 2010 року будівлі, які є предметом продажу знаходяться на земельній ділянці площею 14,1228 га кадастровий номер (кадастровий номер 4611200000:10:003:0002), яка належить ДП МОУ «Укроборонресурси» на праві постійного користування на підставі державного акту Серія ЯЯ184897, виданого 25 жовтня 2007 року.

Відповідно до частини другої статті 120 ЗКУ [2], якщо жилий будинок, будівля або споруда розміщені на земельній ділянці, що перебуває у користуванні, то в разі набуття права власності на ці об'єкти до набувача переходить право користування земельною ділянкою, на якій вони розміщені, на тих самих умовах і в тому ж обсязі, що були у попереднього землекористувача.

Аналіз положень статті 120 ЗКУ [2], у їх сукупності дає підстави для висновку про однакову спрямованість її положень щодо переходу прав на земельну ділянку при виникненні права власності на будівлю і споруду, на якій вони розміщені.

Зазначені норми закріплюють загальний принцип цілісності об'єкта нерухомості із земельною ділянкою, на якій цей об'єкт розташований. При цьому, при застосуванні статті 120 ЗКУ [2], у поєднанні з нормою статті 125 цього Кодексу слід виходити з того, що у випадку переходу права власності на об'єкт нерухомості у встановленому законом порядку право власності на земельну ділянку в набувача нерухомості виникає одночасно з виникненням права власності на зведені на земельній ділянці об'єкти. Це правило стосується й випадків, коли право на земельну ділянку не було зареєстроване одночасно з правом на нерухомість, однак земельна ділянка раніше набула ознак об'єкта права власності.

Водночас, аудиторським дослідженням встановлено, що Ухвалою Верховного суду від 27.08.2018 року у справі № 914/2230/17 та Постановою Кам'янка - Бузького районного суду Львівської області від 06.09.2017 року у справі № 914/2230/17 визначено, що з 11.03.2010 ПП «Львів Мет Союз» використовує дві земельні ділянки загальною площею 3,2930 га, які розташовані на землях промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та які огороженні парканом та розташовані на земельній ділянці, яка належить ДП «Укроборонресурси» на підставі Державного акту на право постійного користування землею від 25.10.2007 року серія ЯЯ 184897 використовує законно.

У вищезазначених рішеннях зазначено, загальна площа земельної ділянки, за яку ПП «Львів Мет Союз» компенсує земельний податок Підприємству становить 3,2930 га відповідно до договору відшкодування земельного податку

Довідково: Відповідно Постановою Кам'янка - Бузького районного суду Львівської області від 06.09.2017 року у справі № 914/2230/17 «у матеріалах справи № 914/2230/17 (а.с. 17-25) визначено, що між ДП МОУ «Укроборонресурси» та ПП «Львів Мет Союз» було укладено ряд договорів про відшкодування (компенсацію) витрат по земельному

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^i/. ^yn/^X/

податку. Так, останнім договором від 01.11.2016р. № 01/11-8 сторони дійшли згоди, що ТТТ «Львів Мет Союз» щомісячно відшкодовує (компенсує) ДП МОУ "Укроборонресурси" суму податку за земельну ділянку площею 32930 кв.м., що заходиться за адресою вул. Сколівська, 14м. Стрий.»

Однак, за наданими документами до аудиту та відповідно до даних бухгалтерського обліку встановлено, що ПП «Львів Мет Союз» компенсувало ДП «Укроборонресурси» нараховані суми земельного податку із перерахунку на 1 м2 площі:

З березня по 2010 по січень 2013 за 1,3900 га, відповідно до договору відшкодування земельного податку від 31.03.2010 № 17/з;

З лютого 2013 по жовтень 2016 за 1,8000 га, відповідно до договору відшкодування земельного податку від 01.01.2013 № 34/з

З жовтня 2016 року ПП «Львів Мет Союз» не відшкодовувало ДП «Укроборонресурси» земельний податок.

Отже, враховуючи Ухвалу Верховного суду від 27.08.2018 року у справі № 914/2230/17 щодо законного використання земельної ділянки площею 3,2930 га, аудитом встановлено, що за період з березня 2010 року по жовтень 2018 року ТТТ «Львів Мет Союз» не було в повному обсязі компенсовано Підприємству суми земельного податку. Розрахунково сума недоотриманих ДП «Укроборонресурси» коштів за компенсацію земельного податку становить 324 256,47 гривень.

Слід зазначити, що в ході аудиту, Північним офісом Держаудитслужби листом від 15.11.2018 № 26-07-18-18/10248 було ініційовано проведення Західним офісом Держаудитслужби зустрічної звірки в 1111 «Львів Мет Союз».

Однак, зв'язку із відсутністю представників ПП «Львів Мет Союз» за юридичною адресою: Львівська обл., Городецький р-н., м. Городок, майдан Гайдамаків, буд. 5 складено акт про неможливість проведення зустрічної звірки від 22.11.2018.

Лист Північного офісу Держаудитслужби від 15.11.2018 № 26-07-18-18/10248 та акт про неможливість проведення зустрічної звірки від 22.11.2018 в Додатку № 8 до аудиторського звіту

Довідково: ч. 1,2 ст 120 «Перехід права на земельну ділянку у разі набуття права на жилий будинок, будівлю або споруду» ЗКУ [2] визначено, що у разі набуття права власності на жилий будинок, будівлю або споруду, що перебувають у власності, користуванні іншої особи, припиняється право власності, право користування земельною ділянкою, на якій розташовані ці об'єкти. До особи, яка набула право власності на жилий будинок, будівлю або споруду, розміщені на земельній ділянці, що перебуває у власності іншої особи, переходить право власності на земельну ділянку або її частину, на якій вони розміщені, без зміни її цільового призначення.

Якщо жилий будинок, будівля або споруда розміщені на земельній ділянці, що перебуває у користуванні, то в разі набуття права власності на ці об'єкти до набувача переходить право користування земельною ділянкою, на якій вони розміщені, на тих самих умовах і в тому ж обсязі, що були у попереднього землекористувача.

Водночас, в ході державного фінансового контролю, ДП «Укроборонресурси» листом - претензією від 26.11.2018 року повідомило

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

ПП «Львів Мет Союз» про сплату заборгованості із компенсації земельного податку у сумі 324 256,47 грн. Крім того, ДП «Укроборонресурси» відповідно до вимог ст. 625 ЦКУ [1] скористалось можливістю та виставлено претензію щодо сплати пені, штрафу на загальну суму 530 172,02 гривень.

Крім того, 16.03.2017 року Стрийським відділом поліції головного управління Національної поліції у Львівській області внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12017140130000470 за ч.І ККУ²⁸ [5] за фактом самовільного заняття земельної ділянки по вул. Сколівська, 14, в м. Стрий, Львівської області.

Як зазначалось вище по тексту, все майно за адресою: м. Стрий, вул. Сколівська, 14, (окрім встановлених лишків під час проведення інвентаризації, згідно до наказу ДП «Укроборонресурси» 16.10.2018 № 86) знаходиться у власності інших фізичних та юридичних осіб з 2009 року. Тобто, ДП «Укроборонресурси» не використовує земельну ділянку для здійснення господарської діяльності з 2009 року.

Однак, протягом періоду з 2009 року та на момент завершення аудиту, керівництвом Підприємства та органом управління майном (до 2012 року Міністерство оборони України, з 2012 року - ДК «Укроборонпром») не прийнято управлінського рішення щодо передачі земельної ділянки у комунальну власність м. Стрий.

Водночас, земельна ділянка площею 14,1228 га за адресою: Львівська область, м. Стрий, вул. Сколівська, 14 (кадастровий номер 4611200000:10:003:0002) належить Підприємству на праві постійного користування та є землекористувачем, відповідно до вимог ст. 92 ЗКУ [2].

Пунктом в частини 1 статті 96 ЗКУ [2] визначено наступне: **землекористувач зобов'язаний своєчасно сплачувати земельний податок** або орендну плату. Тобто, виходячи із змісту вищезазначеного положення закону, обов'язок по сплаті земельного податку покладається на землекористувача.

Отже, враховуючи вищезазначене, ДП «Укроборонресурси» протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 сплачено земельного податку до місцевого бюджету м. Стрий на загальну суму 1 123 447,43 грн (або 2,63 % від сукупних витрат Підприємства) за земельну ділянку, яка по факту не використовуються в господарській діяльності Підприємств та використовувалась іншими особами.

Довідково: протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 рік Підприємством нараховано земельного податку за земельну ділянку площею 14,1228 га за адресою: Львівська область, м. Стрий, вул. Сколівська, 14 на загальну суму 782 284,55грн. Також, на 01.01.2015 рік рахувалась прострочена заборгованість із сплати земельного податку у сумі 334 901,57 гривень.

В ході аудиту встановлено, що між ДП «Укроборонпром» та власниками будівель укладено договори відшкодування земельного податку з власниками будівель, які розташовані на земельній ділянці, що відповідно до державного

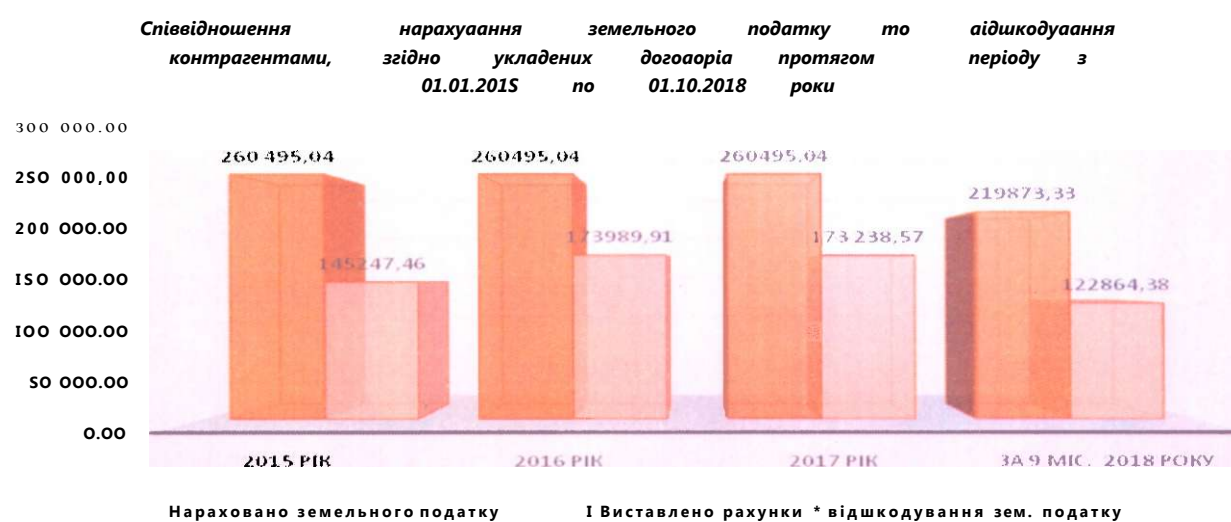
²⁸ Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 №2341 - III (із змінами а доповненнями).

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

акту на право постійного користування земельною ділянкою від 25.10.2007 року серія ЯЯ №184897 належить ДП «Укроборонресурси».

Так, протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 рік ДП «Укроборонресурси» нараховано компенсацію земельного податку за земельну ділянку за адресою: Львівська обл. м. Стрий, вул. Сколівська, 14 загальною площею 14,1228 га (кадастровий номер 4611200000:10:003:002) на загальну суму 904 468,74 грн в. т. ч: за 2015 рік - 196 951,56 грн, за 2016 рік - 257 690,74 грн, за 2017 рік - 261 177,69 грн та за 9 місяців 2018 року на загальну суму 188 828,75 гривень.

Співвідношення нарахування земельного податку та відшкодування контрагентами, згідно укладених договорів наведена, у Діаграмі № 13.

Також, встановлено, що з 8 власниками будівель та споруд (площа під викупленими об'єктами складає 1,3171 га та прибудова територія, для обслуговування) не укладено договорів відшкодування станом на 01.10.2018 рік в зв'язку з відмовою даних власників відшкодувати земельний податок.

Підприємством не одноразово проводилися бесіди з власниками даних будівель та споруд та направлялися договори відшкодування земельного податку (поштою заказаним листом) за адресами реєстрації даних власників.

Розрахункова сума земельного податку, невідшкодованого 7 власниками (окрім ПП «Львів Мет Союз») викуплених будівель протягом періоду з 01.01.2010 по 01.10.2018 рік, розрахунково становить 248 829,51 грн, що призвело до зайвих витрат та, відповідно, зменшення прибутку.

Розрахунок в Додатку № 9 до аудиторського звіту

Довідково: Відповідно до наданих документів місячний рахунок на відшкодування земельного податку даними власниками 7 будівель та споруд в середньому складає 13 566,03 гривень.

Отже, не відшкодування та не повне відшкодування власниками викуплених будівель, які розташовані на земельній ділянці за адресою: Львівська обл. м. Стрий земельного податку протягом періоду що досліджується не покриває витрати ДП «Укроборонресурси» на сплату земельного податку. А за

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^i/. ^yn/^X/

Підпис

результатом відмови 8 власниками будівель відшкодовувати земельний податок у сумі 573 085,98 грн (розрахунково), що призвело до зайвих витрат та, відповідно, зменшення прибутку.

Таким чином, із за управлінських рішень, які приймалися упродовж 2008 — 2015 років, не уможливило ефективне та раціональне використання державного майна протягом 2016 — 2017 та 9 місяців 2018 року.

2.8. Запроваджена організація внутрішнього контролю по Підприємству не забезпечує своєчасне та повною мірою виявлення проблем у діяльності ДП «Укроборонресурси».

Аудитом встановлено, що в Підприємстві відсутній підрозділ, щодо здійснення функцій внутрішнього контролю, завданнями якого мало стати надання оцінки стану збереження активів та інформації, стану управління державним майном, правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової звітності тощо.

В зв'язку із відсутністю підрозділу внутрішнього фінансового контролю на Підприємстві аудитом встановлено випадки прийняття окремих управлінських рішень в частині здійснення зайвих витрат Підприємства, що призвело до заниження доходів Підприємства на загальну суму 368,24 тис. грн, а саме:

> видача безпроцентної позики, в супереч вимогам ст. 9 ЗУ «Про колективні договори» та умов Колективного договору на загальну суму призвело до зайвих витрат на загальну 60,00 тис. грн та до відволікання обігових коштів Підприємства на 10 місяців;

> оплата робіт за договорами цивільно-правового характеру за наявності відповідних спеціалістів на Підприємстві призвело до додаткових витрат на загальну суму 95,00 тис грн;

> здійснення витрат на утримання автомобіля Subaru Tribeca та витрат на консультативно-інформаційні послуги, які не передбачено фінансовими планами Підприємства (ст. 75 ГКУ) на загальну суму 213,24 тис. гривень.

При цьому, аудитом встановлено, що протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 працівникам ДП «Укроборонресурси» не виплачувалась надбавка за вислугу років, що є недотриманням вимог п. 3.1.5 Колективного договору [36] ЗУ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення своєчасної виплати заробітної плати, ст. 15 ЗУ «Про оплату праці»²⁹ [30], ст. 97, 115, КЗпПУ³⁰ [6]. Відповідно до проведеного розрахунку, станом на 01.10.2018 рік працівниками ДП «Укроборонресурси» недоотримано доходів на загальну

суму на загальну суму 310,90 тис. грн (розрахунково).

²⁹ Закон України « Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення своєчасної виплати заробітної плати» від 21.10.2004 № 10 в Додатку № 10 до аудиторського звіту ДП «Укроборонресурси»

³⁰ Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII

Згідно з вимогами Положення № 1213³¹ [34], протягом дослідженого періоду організація бухгалтерського обліку та облікова політика Підприємства регулювалася Положенням про облікову політику, яка затверджена наказом від 06.08.2013 № 193 «Про облікову політику Підприємства» та погоджена з ДК «Укроборонпром» [38].

Крім того, Наказом про облікову політику від 06.08.2013 № 193 [38] Підприємством не встановлено окремі методи оцінки, обліку і процедур, передбачені Положенням № 1213 [34]. Зокрема, розпорядчим документом про облікову політику в порушення п. 2 розділу II Положення № 1213 [34] не визначено застосування:

періодичності (періоду) зарахування сум дооцінки необоротних активів до нерозподіленого прибутку (в розумінні МСБО — основних засобів);
переліку створюваних забезпечень майбутніх витрат і платежів;
порядку оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг;
сегментів діяльності, пріоритетного виду сегмента, засад ціноутворення у внутрішньогосподарських розрахунків;
переліку і складу статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг);
дати визначення придбаних в результаті систематичних операцій фінансових активів;
бази розподілу витрат за операціями з інструментами власного капіталу;
застосування класу 8 та/або 9 Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань, і господарських операцій підприємств і організацій;
порога суттєвості щодо окремих об'єктів обліку;
періодичність відображення відстрочених податкових активів в відстрочених податкових зобов'язань.

На виконання вимог п. 5.1 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку № 88³² [31], наказом від 06.08.2013 № 193 «Про облікову політику Підприємства» [38] затверджено додатком 2 «Графік документообігу ДП «Укроборонресурси».

Методи обліку та принципи оцінки активів і зобов'язань на підприємстві:
 - Основні засоби, нематеріальні активи - групування в аналітичному обліку проводиться згідно з Планом рахунків активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 року № 291: Запаси - обліковуються згідно з вимогами П(С)БО-9

³¹ Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій і змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 19.12.2006 № 1213

³² Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
 Державного підприємства «Укроборонресурси»
 за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

«Запаси»; Доходи - обліковуються згідно з вимогами П(С)БО-15 «Доходи»; Витрати - обліковуються згідно з вимогами П(С)БО-16 «Витрати»; Амортизація об'єктів основних засобів нараховується прямолінійним методом у відповідності до груп обліку основних засобів.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку відповідно до Положення про облікову політику на Підприємстві не застосовуються.

Відповідно до статті 8 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», а також в цілях забезпечення єдиних методологічних принципів бухгалтерського обліку, ведення бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється бухгалтерською службою на чолі з головним бухгалтером. Обов'язки головного бухгалтера визначаються відповідно до вимог п. 7 ст. 8 ЗУ «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [7]. Однак, протягом періоду з 01.01.2015 по 09.08.2016 та з 19.12.2017 по 01.10.2018 посада головного бухгалтера є вакантною.

Відповідальним за господарську діяльність, управління майном, ефективність його використання в цілому є генеральний директор Підприємства.

Однак, протягом періоду з 27.11.2015 по даний час господарську діяльність здійснює в.о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяк М.В.

Відповідальними особами за бухгалтерський облік, складання звітності, своєчасне надання фінансової звітності є директор і головний бухгалтер.

Підприємством застосовується журнально-ордерна система ведення бухгалтерського обліку з використанням комп'ютерної програми «1-С: Підприємство 8.2» конфігурація «Управління виробничим підприємством для України».

Також, слід відмітити, що у формах Звіту 1 «Баланс» рядок 1125 «Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги» не відповідає даним обороно-сальдових відомостей по рахунку 361 «Контрагенти».

Так, на початок 2015 року за даними Звіту 1 «Баланс» рядок 1125 «Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги» рахувалась заборгованість в сумі 1 430,0 тис. грн, при цьому, за даними обороно-сальдової відомості по рахунку 361 «Контрагенти» наявна дебіторська заборгованість в сумі 2 237,06 тис. гривень.

Аналогічно, на кінець 2015 року за даними Звіту 1 «Баланс» рядок 1125 «Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги» заборгованість в сумі 2 618,0 тис. грн, при цьому, за даними обороно-сальдової відомості по рахунку 361 «Контрагенти» наявна дебіторська заборгованість в сумі 681,16 тис. грн; на кінець 2016 року за даними Звіту 1 «Баланс» рядок 1125 «Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги» рахувалась заборгованість в сумі 2 373,0 тис. грн, при цьому, за даними обороно-сальдової відомості по рахунку 361 «Контрагенти» наявна дебіторська заборгованість в сумі 996,93 тис. грн; на кінець 2017 року за даними Звіту 1 «Баланс» рядок 1125 «Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги» рахувалась заборгованість в сумі 3 866,0 тис. грн, при цьому, за даними обороно-сальдової відомості по рахунку

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

Ж / і / / £ / £ <-/

361 «Контрагенти» наявна дебіторська заборгованість в сумі 2 502,9 тис. грн та на 30.09.2018 рік за даними Звіту 1 «Баланс» рядок 1125 «Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги» рахувалась заборгованість в сумі 3 795,0 тис. грн, при цьому, за даними оборотно-сальдової відомості по рахунку 361 «Контрагенти» наявна дебіторська заборгованість в сумі 2 245,27 тис. грн.

Крім того, відповідно до звітів про виконання фінансових планів Підприємства на 2015 рік, 2016 рік, 2017 рік та за I-III квартал 2018 року відображено собівартість реалізованої продукції 17 410,0 тис. грн в тому числі: в 2015 році та в 2016 році показник - собівартість реалізованої продукції відсутня, в 2017 році складає 422,0 тис. грн, за 9 місяців 2018 року - 16 988,0 тис. грн, при цьому відповідно до даних бухгалтерського обліку Підприємств по рахунку 902 «Собівартість реалізації» за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 рік склала 69 704,05 тис. гривень.

Відповідно до ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] з метою підтвердження правильності та достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності, передбачено проведення підприємствами, їх об'єднаннями та госпрозрахунковими організаціями незалежно від форм власності інвентаризації майна, коштів і фінансових зобов'язань.

Слід зазначити, що на Підприємстві відсуне положення про проведення інвентаризації активів та зобов'язань, та як наслідок не встановлено терміну проведення інвентаризації перед складанням річної фінансової звітності Підприємством.

Водночас, у бухгалтерському обліку Підприємства станом на 01.01.2017, на 01.01.2018 та станом на 01.10.2018 рахується прострочена кредиторська заборгованість на суму 613,30 тис. грн за розрахунками із ТОВ «ВРЕМЯ - 2050» (за договором від 30.01.2014 року № 33-М/14/02, дата виникнення-з квітня 2014 року).

Відповідно до п.п. 4.1 Договору, оплата товару здійснюється у вигляді 100% передоплати з моменту підписання Додаткової угоди та надання рахунку-фактури покупцю.

Остаточний розрахунок за переданий товар здійснюється на підставі Акту приймання - передачі (п.п. 4.2 Договору).

Згідно Додаткових угод №№ 1,2 від 30.01.2014, ТОВ «Укроборонресурси» передає товар на суму 258,69 тис. грн та 354,61 тис. грн відповідно.

З метою достовірності відображення у бухгалтерському обліку Підприємства розміру заборгованості перед ТОВ «ВРЕМЯ - 2050» Північним офісом Держаудитслужбою направлено лист від 26.10.2018 № 26-07-14-14/9342 щодо підтвердження обсягу кредиторської заборгованості в сумі 613,30 тис. гривень. Відповідно до отриманої відповіді ТОВ «ВРЕМЯ - 2050» від 13.11.2018 №67 встановлено, що взаєморозрахунки з ДП «Укроборонресурси» протягом періоду з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки не проводились, заборгованість на звітні дати відсутня.

Лист - запит Північного офісу Держаудитслужбою від 26.10.2018 № 26-07-14-14/9342 та лист - відповідь ТОВ «ВРЕМЯ - 2050» від 13.11.2018 №67 в Додатку № 11 до аудиторського звіту.

Отже, враховуючи відповідь ТОВ «ВРЕМЯ - 2050» станом на 01.01.2015, на 01.01.2016, на 01.01.2017, на 01.01.2018 та на 01.10.2018 ДП «Укроборонресурси» завищено розмір кредиторської заборгованості перед ТОВ «ВРЕМЯ - 2050» на загальну суму 613,30 тис. гривень.

Також, з метою достовірності відображення у бухгалтерському обліку Підприємства розміру заборгованості Північним офісом Держаудитслужбою направлено листи до установ та організацій, які мали відносини з Підприємством щодо підтвердження обсягу дебіторської та кредиторської заборгованості. За результатом отриманих відповідей обсяги заборгованості підтверджено в повному обсязі.

Реєстр листів - запитів Північного офісу Держаудитслужби та відповіді від установ та організацій в Додатку № 12 до аудиторського звіту.

В.о. генерального директора Підприємства Третяком М.С. з працівниками укладено низку договорів про повну матеріальну відповідальність.

ДП «Укроборонресурси» у 2016-2017 роках відповідно до наказів від 21.12.2016 № 47 та від 16.11.2017 № 46 інвентаризаційними комісіями проведено щорічні інвентаризації активів і зобов'язань, у тому числі основних засобів.

Результати інвентаризацій відображено в інвентаризаційних описах основних засобів, зведених відомостях результатів інвентаризації та протоколах засідання інвентаризаційних комісій з розгляду результатів інвентаризації, лишків та нестач активів не встановлено, зауваження або пропозиції щодо ефективного використання майна та земельних ділянок, закріплених за підприємством, інвентаризаційними комісіями не подавалися та відповідно не оформлені.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що станом на 01.04.2017 на балансі ДП «Укроборонресурси» обліковується 100 одиниць повністю амортизованих основних засобів (будівлі, споруди, машини та обладнання, транспортні засоби тощо) загальна первісна вартість яких становить 1 077,01 тис. грн. Однак, за результатами щорічних інвентаризацій інвентаризаційними комісіями у 2015-2017 роках не оформлено жодної пропозиції щодо визначення справедливої та ліквідаційної вартості основних засобів із залишковою нульовою вартістю та основних засобів, вартість яких значно відрізняється від справедливої та ринкової.

Відповідно до наказу в. о. Генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяка М.С. від 16.10.2018 № 86 [42] інвентаризаційною комісією за участю державних фінансових аудиторів проведено інвентаризацію будівель та споруд балансоутримувачем, яких є ДП «Укроборонресурси», зокрема, комплексу будівель та споруд, розташованих по Саперно-Слобідський проїзд, 3, м. Києва та по вул. Сколівська, 14, м. Стрий, Львівської області.

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

Аналізуючи результати щорічних інвентаризацій у 2016-2017 роках встановлено формальний підхід до порядку проведення та не належний контроль за їх проведенням. Зокрема, про окремі факти не використання приміщень, самовільної забудови, лишки основних засобів (будівлі та споруди) тощо, про уже було зазначено у аудиторському звіті.

Детальний опис проведеного аудиторського дослідження результатів діяльності Підприємства, викладено у *питанні 2.7 аудиторського звіту*.

Для чіткого розподілу обов'язків та функцій між структурними підрозділами та працівниками, відповідальності працівників за якість та своєчасність виконання своїх посадових обов'язків та контролю за їх діями ДП «Укроборонресурси» розроблені положення про структурні підрозділи та посадові інструкції працівників. Працівники ознайомлені з усіма посадовими інструкціями.

Бухгалтерський облік на Підприємстві здійснює фінансово-бухгалтерський відділ у штаті якого рахується 3 осіб, який очолює в. о. головного бухгалтера (протягом 2017 року та 9 місяців 2018 року) та який функціонує на підставі Положення про фінансово-бухгалтерський відділ, затвердженого 09.07.2013 керівником Підприємства.

Встановлено, що у досліджуваному періоді працівники фінансово-бухгалтерського відділу не підвищували свою кваліфікацію.

Положенням про юридичний відділ, який функціонує на Підприємстві чітко визначено, що відповідно до задач покладених на юридичний відділ є виконання функції щодо приймання участі у підготовці, укладені та контролі за виконанням господарських договорів (контрактів) (п. 5.4 Положення про юридичний відділ) та сприяння разом з відповідними підрозділами у правовому забезпеченні встановлення та стабілізації господарських зв'язків: бере участь у застосуванні заходів впливу у разі невиконання чи неналежного виконання договірних зобов'язань, забезпечення захисту майнових прав (п. 5.8 Положення про юридичний відділ).

Крім того, слід відмітити, що відповідно до Положень вищезазначених відділів передбачено порядок їх взаємодії з структурними підрозділами Підприємства при виконанні покладених на них функцій та обов'язків.

Під час аудиторського дослідження встановлено невиконання окремими структурними підрозділами покладених на них функцій та зобов'язань в частині, здійснення контролю при виконанні умов договорів та договорів комісії на Підприємстві, а саме: щодо термінів перерахування належних коштів Підприємству, отриманих від Товариств та фізичних осіб, про вказані факти описано в інших розділах звіту.

Окрім цього, юридичним відділом Підприємства не проконтрольовано виконання договорів комісії з Міністерством оборони України, що призвело до утворення прострочення заборгованості.

Юридичним відділом Підприємства не подавалися пропозиції щодо нарахування штрафних санкцій за несвоєчасне проведення розрахунків та, як наслідок, юридичним відділом не проводилась претензійно-позовна робота по

стягненню заборгованості з боржника, детально описано в питанні 2.6 аудиторського звіту.

Отже, низка виявлених проблем, упущень у діяльності Підприємства, які висвітлені в аудиторському звіті, свідчать про недостатність заходів щодо контролю за діяльністю Підприємства.

Таким чином, внутрішній контроль на підприємстві заслуговує, на умовно середній рівень оцінки: система внутрішнього контролю забезпечує, виявлення у структурних підрозділах підприємства можливих ризиків, але не є достатньою для попередження суттєвих порушень та недоліків у діяльності Підприємства та в окремих випадках не дозволяє, своєчасно та в повній мірі виявляти всі недоліки у фінансовій діяльності Підприємства.

III. Висновки

Результати державного фінансового аудиту ДП «Укроборонресурси» засвідчили, що у досліджуваному періоді при суттєвому збільшенні доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), Підприємством не досягнуто мети діяльності - одержання прибутку в 2015 - 2016 роках.

За результатами проведеного аналізу фінансово-господарської діяльності ДП «Укроборонресурси» та оцінкою виконання фінансового плану, ефективність управління Підприємством за 2015 - 2017 років та 9 місяців 2018 року має умовно - позитивний рівень

За результатами аналізу діяльності ДП «Укроборонресурси» групою аудиторів визначені окремі чинники, як зовнішнього, так і внутрішнього характеру, які вплинули на ефективність управління Підприємства і призвели до недоотримання коштів на суму 5 113,95 тис. грн та неефективного використання (зайві) коштів - у сумі 6 348,92 тис. гривень.

Зовнішні фактори:

> залежність господарської діяльності ДП «Укроборонресурси» від укладання договорів на реалізацію металобрухту та на виконання заходів по утилізації майна Підприємств - учасників Концерну, що є обмеженим колом споживачів. Водночас, незначні обсяги заготівлі та реалізації металобрухту чорних та кольорових металів в місяць, коливання цін на внутрішньому ринку металобрухту України, відсутність власної логістики, унеможлиблює реалізацію металобрухту по прямим договорам з металургійними заводами.

> не врегулювання в договорі оренди цілісного майнового комплексу структурного підрозділу ДП МОУ «Укроборонресурси» питання щодо земельної ділянки на якій він розташований та/або відшкодування земельного податку на земельну ділянку, яка належить ДП МОУ «Укроборонресурси» на праві постійного користування земельною ділянкою площею 4,1617 га по Саперно-Слобідський проїзд, 3, Голосіївський р-н, м. Київ (кадастровий номер 8000000000:32:085:001) та посвідчено актом на право користування землею від 25.10.2007 року серія ЯЯ №184897 привело до зайвих витрат та відчуження державного майна на загальну суму 2 611,2 тис. грн;

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

> не виконання умов договору ТОВ «Метфокс», стало причиною не виконання ДП «Укроборонресурси» умов договору комісії № 181/8-ЧКМ від 07.03.2012 року з Міністерством оборони України та призвело до додаткових витрат (штрафних санкцій, пені) за несвоєчасну сплату в загальній сумі 2 792,9 тис. грн;

> неналежний контроль за економічним обґрунтуванням фінансових планів є наслідком планування діяльності із значними відхиленнями доходів та витрат;

> не визначення стратегічних цілей і завдань ДП «Укроборонресурси» щодо сталого розвитку та діяльності в 2015 - 2017 роках як Підприємства, яке засноване на державній власності, не дозволило йому адаптуватися до впливів та коливань в економічній сфері України, що в подальшому привело включення майна Підприємства на приватизацію.

Внутрішні фактори

> недостатнє забезпечення керівництвом Підприємства контролю за дотриманням умов договорів, через не проведення претензійно-позовної роботи до Замовників, є наслідком втрати доходу орієнтовно у сумі 2 302,0 тис. грн;

> укладання договорів зберігання ТМЦ в приміщеннях, що є державною власністю, без урахування вимог ЗУ «Про оренду державного та комунального майна» [9] призвело до недотримання коштів на загальну суму 2 046,43 тис. грн. (розрахунково).

> через неприйняття відповідних рішень щодо урегулювання питань з відшкодування витрат на частину земельної ділянки на яких розташовані приміщення власниками яких є фізичні особи та підприємства на підставі договорів купівлі - продажу (гр. Кругляк І.П, гр. Москва А.І., гр. Михайленко Л.К, гр. Попович А.М., гр. Супрун Л.В., гр. Дайнега А.С., гр. Дрочак І.І, та ПП «Львів Мет Союз») призвело зайвих витрат на суму 573,08 тис. грн та відповідно зменшення прибутку

> в зв'язку із відсутністю підрозділу внутрішнього фінансового контролю на Підприємстві аудитом встановлено випадки прийняття окремих управлінських рішень в частині здійснення зайвих витрат Підприємства, що призвело до заниження доходів Підприємства на загальну суму 368,24 тис. грн;

> внаслідок недотримання вимог діючого колективного договору Підприємством не забезпечено своєчасну виплату (щомісячно) заробітної плати в частині виплати обов'язкової надбавки за вислугу років на загальну суму 310, 90 тис. грн;

> при наявності в обліку Підприємства дебіторської заборгованості щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником, за якою минув строк позовної давності через не утворення на Підприємстві резерву сумнівних боргів дана заборгованість визнавалася не за чистою реалізаційною вартістю;

> всупереч ст. 257 Цивільного кодексу України [1], ст. 3, п. 5, 8 ст. 9 ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [10], п. 11 П(С)БО № 10 «Дебіторська заборгованість» [26], в обліку Підприємства понад

3 роки рахується дебіторська заборгованість на суму 195,80 тис. грн, яка може вважатися втраченою для Підприємства;

> через недотримання пункту 1 статті 3, статті 4 ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7] та пункту 5 П(С)БО 11 «Зобов'язання» [27], завищено зобов'язання та відповідно Підприємством занижено доходи на 174,73 тис. грн;

> через неприйняття управлінського рішення щодо включення до Переліку вимог кредиторів, акцептованого ліквідатором та затвердженого рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків дебіторська заборгованість через ПАТ «КГС «Банк» на суму 84,09 тис. грн є безнадійною та відповідно до ст. 257 та ст. 264 Цивільного кодексу України [1] є втраченою і підлягає списанню, що, в свою чергу, призведе до втрати активів Підприємств на зазначену суму.

> не забезпечення виконання наказу ДК «Укроборонпром» № 129 [41], щодо оформлення прав власності на 46 об'єктів нерухомості загальною площею 7 428,1 кв. м, що становлять додатковий капітал ДП «Укроборонресурси», та створює ризики зловживань щодо незаконного заволодіння майном Підприємства сторонніми особами, та, як наслідок, може призвести до втрати прав держави, як власника таких об'єктів;

> не прийняття керівництвом управлінського рішення в частині законсервувати об'єкт (приміщення № 18 «Лазня літ. «Л», інвентарний номер 31, площею 216,5 кв. м.), який не використовується в процесі господарської діяльності, що призвело до зайвого нарахування амортизації та збільшення витрат Підприємства за період аудиту на загальну суму 3,5 тис. гривень (під час аудиту Підприємством здійснено консервування приміщення № 18 «Лазня літ. «Л»).

IV. Рекомендації

З метою покращення ефективності діяльності ДП «Укроборонресурси», Північний офіс Держаудитслужби рекомендує здійснити заходи щодо забезпечення підвищення ефективності управління коштами і майном Підприємства, покращення фінансових результатів його діяльності, приведення у відповідність до вимог чинного законодавства його обліку та звітності, а саме:

на рівні ДК «Укроборонпром»:

1. Посилити контроль за виконанням наказів, розпоряджень та доручень Концерну стосовно цільового та ефективного використання майна та дотриманням вимог нормативно-правових актів при його використанні, зокрема щодо порядку проведення інвентаризації майна та внесення відповідної інформації про окреме державне майно до державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Єдиного реєстру об'єктів державної власності, за цільовим та ефективним використанням державного майна ДП «Укроборонресурси» (у тому числі при передачі його в оренду), за якістю проведення інвентаризації державного майна та порядком його обліку. Разом з ДП «Укроборонресурси»

вирішити питання щодо укладання договорів оренди державного майна, яке знаходиться на балансі ДП «Укроборонресурси».

на рівні ДП «Укроборонресурси»:

1. Вжити заходи щодо виплати щомісячної надбавки за вислугу років перед працівниками Підприємства.
2. Не здійснювати видатки, які не передбаченні фінансовими планами ДП «Укроборонресурси».
3. Вжити низку заходів для підтвердження належності 46 об'єктів до державної власності цілісного майнового комплексу, що розташований за адресою: Саперно - Слобідський проїзд, 3, м. Київ) та ввести інформацію про ці об'єкти до Єдиного реєстру об'єктів державної власності.
4. Посилити контроль за дотриманням умов договорів та за веденням претензійно-позовної роботи до Замовників;
5. Посилити контроль щодо достовірного відображення інформації в фінансовій звітності Підприємства. Фінансову інформацію в звітності, відображати з неухильним дотриманням вимог законодавства.
6. Вжити низку заходів, що відображення зобов'язань Підприємства відповідно до вимог законодавства.
7. Вирішити питання щодо відшкодування (компенсацію) земельного податку фізичні особи та підприємства, яким належать будівлі та споруди в м. Стрий (гр. Кругляк І.П, гр. Москва А.І., гр. Михайленко Л.К, гр. Попович А.М., гр. Супрун Л.В., гр. Дайнега А.С., гр. Дрочак І.І, та ПП «Львів Мет Союз»);
8. Прийняти дієві заходи щодо передачі в оренду приміщень, які заняті під зберігання ТМЦ, відповідно до договорів тимчасового зберігання.
9. Розробити разом з трудовим колективом ДП «Укроборонресурси» новий колективний договір Підприємства, відповідно до вимог діючого законодавства.

V. Додатки

- 4.1. Перелік додатків.
- 4.2. Джерела використаної інформації.
- 4.3. Протокол розбіжностей

Заступник начальника відділу контролю органів влади, оборони, правоохоронних органів

Т.ПРИХОДЬКО

Один примірник аудиторського зв'язу отримав:

«17» грудня 2018 року

/

Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^i/. ^yn/^X/

4.1. Перелік додатків

1. Результати аналізу фінансової звітності ДП «Укроборонресурси» за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 роки.
2. Копія наказу ДП «Укроборонресурси» від 16.10.2018 № 86.
3. Акт інвентаризації та акти огляду.
4. Інформаційна довідка ДП «Укроборонресурси».
5. Розрахунок ймовірних щомісячних втрат ДП «Укроборонресурси» та Державним бюджетом України по 9 об'єктах загальною площею 1082,9 кв. м.
6. Розрахунок ймовірних щомісячних втрат ДП «Укроборонресурси» та Державним бюджетом України по 14 об'єктах загальною площею 2 257,5 кв. м.
7. Пояснення в.о. генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третьака М.С.
8. Лист Північного офісу Держаудитслужби від 15.11.2018, № 26-07-18-18/10248 та акт про неможливість проведення зустрічної звірки від 22.11.2018
9. Розрахунок.
10. Розрахунок надбавки за вислугу років працівникам ДП «Укроборонресурси».
11. Лист - запит Північного офісу Держаудитслужбою від 26.10.2018 № 26-07-14-14/9342 та лист - відповідь ТОВ «ВРЕМЯ - 2050» від 13.11.2018 №67.
12. Реєстр листів - запитів Північного офісу Держаудитслужби та відповіді від установ та організацій.

4.2. Джерела використаної інформації

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435 - IV (із змінами та доповненнями).
2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 №2768 - III (із змінами та доповненнями)
3. Земельний кодекс України від 25.10.2001 №2768 - III (із змінами та доповненнями)
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755 - VI із змінами та доповненнями)
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 №2341-III
6. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-УІІ
7. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № № 996-XIV (із змінами та доповненнями)
8. Закону України «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.2006 №185-У
9. Закону України «Про оренду державного та комунального майна» від 10.04.1992 №2269-XII
10. Закон України «Про Державний земельний кадастр» від 07.07.2011

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

№ 3613-УІ

11. Закон України « Про металобрухт» від 05.05.1999 № 619-ХІУ
12. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015. № 222-УІІІ.
13. Закон України «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі» від 16.06.2011 № 3531 - VI
14. Закон України « Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення своєчасної виплати заробітної плати» від 21.10.2004 № IV
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 № 1221 «Про утворення Державного концерну «Укроборонпром».
16. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 № 361
17. Методика розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затверджена Постановою КМУ від 04.10.1995 № 786
18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо вдосконалення комплексної утилізації майна Збройних сил» від 10.10.2001 №1319
19. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації металобрухту, утвореного у військових формуваннях» від 13.12 1999 №2287
20. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження методики оцінки об'єктів оренди» від 10.08.1995 року за №629
21. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку списання об'єктів державної власності, від 8 листопада 2007 р. N 1314
22. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2006 № 170
23. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 № 205 «Про затвердження Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.03.2015р. за № 300/26745
24. Методичні рекомендації з питань методологічного забезпечення складання середньо- та довгострокових стратегічних планів розвитку державних підприємств, державних акціонерних товариств та господарських структур, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 14.08.2013 №971
25. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11.08.1999 №69
26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська

*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 ^ i/. ^yn/^X/*

- заборгованість» , яке затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 №237
- 27.Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20
  - 28.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92
  - 29.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07 липня 1999 року № 163
  - 30.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» , яке затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 №237
  - 31.Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88
  - 32.Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879
  33. Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року №291
  - 34.Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій і змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 19.12.2006 № 1213
  - 35.Статут ДП «Укроборонресурси» (нова редакція), затверджений наказом Концерну від 24.04.2018 № 150
  - 36.Колективний договір на 2007 - 2008 роки, який прийнято 06.02.2007 на засіданні загальних зборів робітників, спеціалістів та службовців ДП «Укроборонресурси» (зареєстрований Управлінням праці та соціального захисту населення Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації від 04.04.2007 за № 89
  - 37.Наказ ДП «Укроборонресурси» «Про облікову політику ДП «Укроборонресурси» від 16.12.2013 № 25
  - 38.Наказ ДК «Укроборонпром» від 18.06.2018 №193
  - 39.Наказ ДК «Укроборонпром» від 25.11.2015 № 325 -к
  - 40.Положення про порядок моніторингу реалізації металобрухту, який знаходиться на балансі підприємств ДК «Укроборонпром», затвердженого наказом ДК «Укроборонпром» від 09.10.2015 року №397
  - 41.Наказом ДК «Укроборонпром» від 05.04.2017 року № 129 «Про проведення інвентаризації майна, проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно»
  - 42.Наказ в. о. Генерального директора ДП «Укроборонресурси» Третяка М.С.
*Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності
Державного підприємства «Укроборонресурси»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018*

від 16.10.2018 № 86

- 43.Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Міністерства юстиції України за електронною адресою: <https://usr.miniust.gov.ua/ua/freesearch>
- 44.Публічної карти України за електронною адресою: <http://map.land.gov.ua/kadastrova-karta>
- 45.сайту: <https://youcontrol.com.ua>
46. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07. 2004 № 1952-IV
- 47.Рішення Міністра оборони України «Щодо припинення права постійного користування земельними ділянками під майновими комплексами державних підприємств, які переданні до сфери управління ДК «Укроборонпром» та зняття їх з обліку земель Міністерства оборони України» від 24.03.2016 року № 1531/3.

Протокол розбіжностей
розгляду аудиторського звіту
 фінансово-господарської діяльності Державного підприємства
 «Укроборонресурси» за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Приходько Тетяна Володимирівна - Заступник начальника відділу контролю органів влади, оборони та правоохоронних органів Північного офісу Держаудитслужби
 (прізвище, І. П. та посада представника органу ДАСУ, що здійснював аудит)

та Третяк Микола Сергійович - в. о. генерального директора директор Державного підприємства «Укроборонресурси»
 (повноважний представник підприємства)

розглянули та обговорили аудиторський звіт щодо діяльності Державного підприємства «Укроборонресурси» за період з 01.01.2015 по 01.10.2018
 (назва підприємства)

Зауваження до аудиторського звіту, які не враховані державним аудитором:

БЕЗ ЗАУВАЖЕНЬ

Заступник начальника відділу контролю органів влади, оборони та правоохоронних органів Північного офісу Держаудитслужби	В.о. генерального директора Державного підприємства «Укроборонресурси»
 Т.В. Приходько	 М.С. Третяк
« 17 » грудня 2018 р.	« 17 » грудня 2018 р.